

ሕይወተ ማርያም ድንግል

አዘጋጅ፡- ሊቀ ሊቃውንት ስምዖን ኮነ መላክ
በምዕራብ ጎዳም ሀገረ ከብከት የፅቱ ጉባኤያት መምህር

፳፻፯ ዓ.ም

ምስጋና

አመስጋኝ ሳይኖር ጥንት በሌለው ባሕርያዊ ምስጋና ሲመሰገን የኖረ፤ ከፍጡራንም መፈጠር በጊላ ያለማቋረጥ የሚያመሰግኑ አሳታውያን ፍጥረታትን በሰማይ የሠራ፤ ሥጋዊ ደማዊው ፍጥረት የሚያቀርበውን ምስጋና አርምሞና ዕርዓት በሌለው ልሳን ከቀረበው ከሰማያውያን ማጎሌት ይልቅ ወደ የሚቀበል ስለልዕልናው በሰማይ የሚኖር የተባለለት እግዚአብሔርን አመሰግንዋለሁ።

ንጹሐት ክቡራት በሆኑ እጆቹ ንጹሕ አድርጎ የሠራት፤ በልጅነት አንደበቴ «እንተ ይዕቲ ስምዕዬ ማርያም ጽዮን» ብዩ አፌን በስሟ የፈታሁባት፤ በቆሎ ተማሪነቴ ዘመን የኑሮ መሠረቴ፤ በመምህርነቴ ዘመን ጥንሰ ስብከቴ፤ በጊላኛውም ዓለም ተስፋ ድንኑቴ ለሆነችልኝ እስካሁን ባለችው ዘመኔ ሁሉ ምግብ በሆነኝ በታላቁ ስሟ መጽሐፍ እንዳዘጋጅ ለረዳችኝ ለንግሥተ ሰማይ ወምድር ለእመቤቴ ለድንግል ማርያም ምስጋናዬን አቀርባለሁ። ባለማወቅ ያጣመምኩትን በማቃናት፤ በስህተት ያለፍኩትን በማሳየት ከንግሥር በተሻለ እይታ መጽሐፉን የፈታተሹልኝ፤ በጣም ጠባብ በሆነች ጊዜአቸው የኔን የታናሹን ልጃቸውን መጽሐፍ ተመልክተው እርማትና ማስተካከያን ላደረጉልኝ ታላቁ አባቴ ለብጹዕ አቡነ አብርሃም ከፍ ያለ ምስጋናዬን አቀርባለሁ። ብጹዕ ሆይ! ልጅ አባቴን የሚመርቅ ቢሆን ኖሮ ለዚች ቤተ ክርስቲያን ሲል እግዚአብሔር የማቱሳሳን ዕድሜ ይስጥልኝ ብልዎት ደስ ባለኝ ነበር።

በሁሉም ቦታና ጊዜ አባት ለልጁ ከሚያደርገው በላይ በሆነ ፍቅር እንክብካቤአቸው ላልተለዩኝ እንደ አባትነታቸው በመምክር እንደ መምህርነታቸው በማስተማር ባደነቴን ለሞሉልኝ ለመላክ ሰላም ሌፍሬም ሙሉ-ዓለም የምዕ/ንጃም ሀ/ሲ/ ዋና ሥራ አስኪያጅ እና ለታላቁ ሊቅ ለሊቀ ማዕምራን ደጉ ዓለም እግዚአብሔር ረጅም ዕድሜና ጤናን እንዲሰጥልኝ ተመኝቻለሁ።

ፊደላቱን በየቦታቸው ያስቀመጡልኝ መምህር ማዕበል ፈጠነ፤ ቤታቸውን ከምጥጥራቸውን ለጽሕፈት አገልግሎት እንደጠቀምበት ሙሉ ፈቃድ የሰጡኝ አቶ ይታያል ዓለሙንና ባለቤቱን ወይዘሮ ጸጋነሽ መኮንን፤ በሌላው ሁሉ የደገፋችሁኝን እግዚአብሔር በሕይወት መጽሐፍ ላይ ለማችሁን ይጸፍልኝ ከማለት በስተቀር ሌላ ምን አላለሁ።

መታሰቢያነቱ

1ኛ በምናኔአቸው ከእንጦንስና ከመቃርስ የሚተካክሉ፤ በሊቅነታቸው በላኔ መጻሕፍት የተባሉ፤ እንደ መምህር እያስተማሩ፤ እንደ መነካሳት እየጸለዩ እስከ ሕይወታቸው ፍጻሜ ቤተ ክርስቲያኒቱን ላገለገሉት በዚህ ዓለም ሳሉ ከእመቤታችን ጋር ቃል በቃል የተነጋገሩ፤ ቤተ ክርስቲያን በማዕከል ደረጃ ለምታዘጋጃቸው መጻሕፍት ተጠያቂ ለነበሩ ንጹሕ ባሕታዊ ለታላቁ ሊቅ መምህረ ሰላም ዲበኩሉ አምባዩ፤ 2ኛ እግዚአብሔርን ማወቅ ለጀመርኩባት፤ አስራትና በኩራቷን ተመግቤ ላደግሁባት የትውልድ ስፍራዬ፤ የዕውቀት አቡጊዳዬ ለሆነችው ደብረ መዊዕ አውንት (መንዝ) ቅዱስ ሚካኤል ደብር ትሁንልኝ።

መምህረ ሰላም ዲበኩሉ አምባዩ

ከ _____
ለ _____

መግቢያ

እግዚአብሔር ለፈጠረው ፍጥረት የሰጠውን ጸጋ ተናግሮ መጨረስ አይቻልም ይልቁንም ለሰው ልጅ ያለው ፍቅር ታላቅ ከመሆኑ የተነሣ ከጸጋው አንዳች ሳያጎድል ከሁሉም ፍጥረት በስተመጨረሻ ብቅ እንዲል አደረገው፤ ምንም እንኳን ወደ ጌላ ቢመጣም በክብር ግን የሚቀድመው አንዳች ፍጥረት ሳይገኝ ቀረ፤ ይህ ቀረህ የማይባል ባለ ሙሉ ጸጋ ሆኖ ተፈጠረ። ዳሩ ግን እንዲህ ሆኖ መቀጠል ባለመቻሉ ወደ ፍጻሜ ምድር እንዲወርድ ግድ ሆኖበታል፤ ጥላቻ ይጥላል ፍቅር ያነሣልና መውረዱ በጥል ምክንያት ቢሆንም ፍቅር አነሣው፤ ለዚህ ደግሞ ምክንያት እንድትሆን ከራሱ ከአዳም ባሕርይ የተቀዳች አመቤታችን ድንገል ማርያምን ለመረጠው ሥራ ለየለት፤ አዳማዊ በደልና ርዙሰት እንዳይደርስባት ከመጠበቅም በላይ በዚህ ስም የሚጠሩትን እንኳን ይገሥጻቸው ነበር፤ የሙሴ እህት ማርያም ተብላ ብትጠራ በለምጽ ቀጣት፤ ማርያም መግደላዊትን ሰባት አጋንንትን አሳደረባት እንዲህ እያለ ይህን ስም ለአመቤታችን ብቻ ተጠብቆ እንዲኖር ያደርግላት ነበር።

ንጉሥ ለዙፋኑ የክብሩ መገለጫ ነውና እጅግ እንዲቀና ፈጣሪያችን እግዚአብሔርም ዙፋኑ ናትና እጅግ ይቀናላታል። ለዚህ ነው ነቢዩ ሕዝቅኤል ባየው ራእይ ውስጥ አዳራሷን ከበው የቆሙ ቁራዎችን መላክ በሰይፍ እያጨደ ሲጥላቸው የተመለከተው፤ ሕዝ 44÷1 አዳራሷ

በአዲስ መቀለሬያ የተቆለፈች አዲስ ናት ነቢዩ ካየው ቀይ ጎልማሳ በስተቀር ሌላ ማንም ወደ ውስጧ እንዳይገባ እግዚአብሔር ከልክሷል፤ ነገር ግን ቁራ ገብቶ ሊያበላሽና ሊያፈርስ ፈለገ መላኩን ልኮ በሰይፍ ቀጣው፤ ይህች አዳራሽ በእውነት ከኖላ መርከብ ትበልጣለች፤ በኖላ መርከብማ የሚበሉትም የማይበሉትም ተሰብስበውባታል ኖላ ብቻ አይደለም ሌሎችም ሰባት ሰዎች አብረውት ተጠልለውባታል፤ በዚች አዳራሽ ውስጥ ግን ከኃያላን ጌታ በስተቀር ማንም እንዳይገባ በፅንፅ መቆለሬያ አትሟታል፤ በቁራ የተመሰለው ዲያብሎስ እንዳይቀርባት በሥልጣኑ መንፈስቅዱስ አስጠብቋታል፤ የቀደመችውን ገነት እንኳን ሲዘጋ አዳም ተደፋፍሮ ከነኃጢአቱ እንዳይገባ ወደ ሕይወት ዛፍ የሚያደርሰውን መንገድ በኪሩብ መላክ እንዲጠበቅ አድርጎት አይደል! ወደሕይወት ዛፍ የምታደርሰው መንገድ እኮ እመቤታችን ናት፤ የሕይወት ዛፍ ልጇ ክርስቶስ ነውና፤ ሁላችን ተመግበነው በሕይወት እንኖር ዘንድ አስጠብቆ እስከ ጊዜው ያቆያልን፤ ጊዜው ሲደርስ ግን እኔ የወይን ግንድ ነኝ ብሎ ዮሐ 15÷1 ራሱን የገለጠልን በኃጢአት ሳሉ ሊመገቡት የማይገባ፤ በኃጢአት ሳሉ ቢመገቡት ፍርድን የሚያመጣ እውነተኛ የጽድቅ ምግብ ነው 1ቆሮ 11÷31

ንግሥተቱ የወርቅ መጎናፀፊያዋን ለብላ በቀኝ ትቀመጣለች ብሎ እስኪገልጣት ድረስ የመንፈስቅዱስ ጥበቃ ያልተለያት የዲያብሎስ ሽንገላ ያልተቃወማት ንጽሕት ናትና ከፍጥረት ሁሉ በላይ ክብሯን ከፍ አድርገን እንናገርላታለን፤ የዛሬውን አያድርገውና በሀገራችን የበሉበት እቃ እንኳን ክቡር ነው፤ እመቤታችን ደግሞ ከዚያ በላይ

የሕይወት እንጀራን ያስገኘችልን የኤልያስ መሰብ ወርቅ ናት 1979 ÷ 5 ስለዚህ እንወዳታለን እናከብራታለን፤ እንዲያውም ክብሯን ለመግለጥ ቢያቅተን እንዲያው ለጥ ብለን እንሰግድላታለን ለፍጡር አይሰገድም የሚለኝ እንዳይኖር፤ እንኳን ማደሪያው ለሆነች እመቤት እግሮቹ ለቆሙበት ሥፍራ እንኳን እንድሰግድ በመጽሐፍ ታዘዣለሁና መዝ131 ÷ 7

እንግዲህ ምን እንላለን ሕዝቅኤል ያያትን አዳራሽ ቁራዎች ቢከቧት ምን አደረጉ፤ እንዲያው እነሱ እየታጨዱ ወደቁ እንጅ፤ ዛሬም የእመቤታችንን ክብር ያቃሰልን መስጲቸው ተረፈ ቁራዎች ዙሪያዋን ከበው መጽሐፍ ይጽፋሉ፤ ንግግር ያደርጋሉ ግን በአዳራሷ ላይ ቅንጣት ታክል ነውር መጨመር እንደማይችሉ የምናገርበት አጋጣሚ ቢሆነኝ ብዬ እኔም አባቶቹ ስለእመቤታችን ከተናገሩት የውዳሴ ውቅያኖስ ቀድቼ እንደ ክብሯ ሳይሆን መንፈስ ቅዱስ በረዳኝ መጠን በማብዛት ያይደለ በማሳነስ፤ በማስረዘም ያይደለ በማሳጠር ጥቂት ቃላትን ተናግራለሁና እንድታነቡልኝ «በእንተ ስማ ለማርያም» እላለሁ

ሊቀ ሊቃውንት ስምዖ ኮነ መላክ
በምዕራብ ጎጃም ሀገረ ስብከት የ፬ቱ ጉባኤያት መምህር

ማውጫ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ

1. ከዓለም በፊት የነበረ ሌላ ዓለም.....	6
2. ዓለም ስለ እመቤታችን.....	14
2.2. ሁለተኛው የሰማይ ክፍል	21
2.3. ጠፈር.....	26
2.4. የምድር ምሥጢራት.....	31
2.4.1. ታማኝ	37
2.4.1.2. ምሕረት ለማማለድ.....	41
2.4.1.3. ወላዲተ አምላክ ማእምንት.....	44
2.4.2. ሕይወት ያላቸው ፍጥረታት መገኛ መሆኗ.....	47
2.4.3. በአዲስ ሰማይና በአዲስ ምድር መተካቷ	54
3. ዔደን ገነት.....	58
3.1. ሁለቱ ጠባቂዎቿ.....	61
3.2. ሰባቱ የገነት ርስቶች.....	66
4. ቅድመ ጽንሰታ.....	73
5. እምፅንሰታ እስከ ልደታ.....	77
6. የእናት እና አባቷ ቤት.....	85
7. ከሦስት ዓመት በኋላ.....	89
8. አስራ አምስተኛው ዓመት	97
8.2. መታጨት	99
8.2.1. ከታጨችበት ጊዜ በኋላም ድንግል ሆና መገኘቷ	101
8.2.2. የሴፍ ዕለቱን ንግድ ተሸኝቶ ማደሩ.....	102

8.2.3. ለቅዱስ ገብርኤል በሰጠችው መልስ..... 102

8.2.3.3. ምጽአተ ሰብአ ሰገል ዘምስለ ብዙኅ አምኝ
የሰብአ ሰገል ከብዙ እጅ መንሻ ጋር መምጣት..... 105

8.2.4. በጎቱም ድንግልና ጸንሳ በጎቱም ድንግልና መውለድ..... 109

8.2.5. ብሥራተ መልአክን መስማት..... 111

9. ሞትና ሕይወት በሁለቱም ሔዋኖች..... 119

10. የአዲስ ኪዳን አገልግሎት መጀመር..... 122

11. ሊቃውንት ስለ ማሕጸን ማርያም..... 123

11.1. ነጻነት..... 129

11.2. ጌትነት..... 131

12. መንፈስ ቅዱስ ስለ እመቤታችን..... 134

12.1. ቅዱስ ገብርኤል..... 134

12.2. ተናጋሪው ጽንሰ..... 137

12.3. በኤልሳቤጥ ቤት..... 140

13. ከሰድስት ወር በኋላ..... 141

14. ሦስት ዓመት ከመንፈቅ..... 143

14.1. ምጽአተ ዮሳ ወልደ ዮሴፍ..... 146

14.2. ሁለቱ ወንበዴዎች ባገ-ት ጊዜ..... 147

14.3. ቤተ ኮቲባ..... 148

14.4. የልጇን ጫማ በወሰዱበት ጊዜ..... 148

15. እመቤታችን በእለተ ዐርብ..... 153

16. እመ አምላክ በቤተ ዮሐንስ..... 163

17. ጊዜ ዕረፍታ ለሰልገና..... 166

18. በሦስተኛው ቀን መካሄድ የሚያመጣው ችግር..... 170

ዋቢ መጻሕፍት 176

ምዕራፍ ፩

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ

ከዓለም በፊት የነበረ ሌላ ዓለም

ዓለም ስንል ሁሉም ፍጥረት ትዝ የሚለው ለሚታየውና ለማይታየው ፍጥረት ማደሪያ የሆኑ ሰማይና ምድር ናቸው። ለማያውያንም ሆኑ ምድራውያን በእነዚህ የተወሰኑ፣ በእነዚህ ዓለማት የሚያድሩ ናቸው። አንዱ ወደ ሌላው ገብቶ፣ ከተወሰነለት አልፎ እንዳይኖር እግዚአብሔር በልዩ ጥበቡ አትሞታል። እናም፡- ከመጀመሪያው ቀን ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ከነዚህ አንዱም ስንኳ የሰማዩ ወደ ምድር ወርዶ፤ የምድሩም ወደ ሰማይ ወጥቶ የኖረበት ታሪክ የለውም።

በምድር ላይ ስንኳን የሚኖሩት የባሕሩ በባሕር፣ የየብሱም በየብስ ይኖራሉ እንጂ ከነዚህ ማንም በገዛ ፈቃዱ በወደደው መኖር እንዳይችል ጥበብ እግዚአብሔር ትክለክለዋለች። ብሔሞትና ሌዋታን የራሳቸውን ዓለም ትተው ወደ እኛ ዓለም መጥተው ለመኖር ጥበብ እግዚአብሔር ማኅተም ባይሆንባቸው ኖሮ ማን በፊታቸው ይቆም ነበር።

ነገር ግን አምላካችን ድንቅ ነው! ይህን ሁሉ ከመሆኑ አስቀድሞ ያውቃልና ሁሉንም ያለ ማኅተም አላኖረውም። እኛም ይህን አይተን በጎብረት ድምፃችንን እንሥተን " ወኩሎ በጥበብ ገበርክ ፤ ሁሉን በጥበብ አዙጋጀህ ብለን ለጥበበኛው ሠራተኛ ዘመርንለት። አንዱ የሚኖርበት ዓለም ለአንዱ የማይመች ወይም የተከለከለ ዓለም ቢሆንም አንዱ ያለ አንዱ ድጋፍ ግን መኖር በፍጹም አይችልም። እኛ በምናውቀውም ሆነ በማናውቀው ሕግ ሥነ ፍጥረታት እርስ በርሳቸው ይደጋገፋሉ፤ አንዱ ለአንዱ የሕይወት ስጦታን ይሰጣጣሉ። ሰው እነርሱን ይጠብቃል ይንከባከባል፣ ያበጃጃል፣ እነርሱም ደግሞ ለሰው በምግብነት፣ ዕውቀት

በመሆን ፣ እንዲሁም ሕይወትን በመስጠት ያገለግሉታል። እነዚህ ሁሉ ዓለማት ማለትም በስም የምናውቃቸውም ሆነ የማናውቃቸው፣ የተማርናቸውና ያልተማርናቸው፣ ሕይወት ያለው ፍጥረት ሁሉ የሚርመሰመስባቸው ዓለማት በእግዚአብሔር ፈቃድ የተዘጋጁ ናቸው።

ታዲያ እነዚህ ሁሉ ከመኖራቸው በፊት ምን ነበረ? ከተባለ የነበረው፡- ዓለማት የማያስፈልጉት፣ ዓለማት ባይኖሩም ያለ ዓለማት መኖር የሚቻለው ጌታ ነው። እርሱ የዓለማት ዓለማቸው ሲሆን ዓለማትን ይወስናቸዋል እንጂ እርሱን ዓለማት አይወስኑትም። የዓለማት ዓለማቸው ጌታ ከዓለማት መፈጠር፣ ከፀሐይና ከጨረቃ፣ ከክዋክብትም መኖር በፊት ከንጋትና ከማለዳም፣ ከቀንና ከሌሊት፣ ከመላእክት መፈጠርም በፊት እርሱ በመንግሥቱ ነበረ። ተገዥ ሳይኖር ገዥ ሆኖ፣ ያነገሠው ሳይኖር ንጉሥ ሆኖ ከዘለዓለም እስከ ዘለዓለም ነበረ። ከእዚህ ሁሉ ጋር የአዲሱ ዓለም እናት የታናሹም የታላቁም፣ የሕያዋኑና የሙታኑ፣ የረቂቃና የግዙፋኑ ፍጥረታት መኖሪያ የሆነች ከዚህ እስካሁን ስንለው ከነበርነው የተለየች ሌላ ዓለም አለች። ይህ ዓለም ከመታሰቡ አስቀድሞ ሁሉን በማይዘነጋው በአምላክ ህሊና ታስባ ትኖር ነበር። ያረጀውን ዓለም መልሶ ሊያድስባት፣ የጠፋውን ፍጥረት መልሶ ሊፈጥርባት፣ በኃጢአት ምክንያት ለተሰደዱትና መኖሪያ አልባ ለሆኑት መኖሪያ ሊያደርጋት የተዘጋጀች ሌላ ዓለም ናት። ጸድቃን ለማዕታት፣ ነቢያትና ሐዋርያት የተሰኙት ደናግልና መነኮሳቱ የተገኙባትና ዛሬም ለዘለዓለም የሚኖሩባት፣ እግዚአብሔር ለማረፊያነት የተመኛት ልዩ ዓለም ናት። በእርሷ ዘንድ ሞት የለም፣ ሐዘንና ድካምም አይታይም ምክንያቱም ደስ ብሏቸው የሚኖሩት የቅዱሳን ማደሪያ ሆናለችና። በአምላክ ኅሊና የታሰበችው፣ ለዚህ

ዓለም ለመዳኑ ብቻ ሳይሆን ለመፈጠሩም ምክንያት የሆነችው ይህች ዓለም እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት።

ይህን የመለኮት ሐሳብ ሲገልጽ የተአምረ ማርያም መቅደም ጸሐፊ የሚከተለውን ተናግሯል። "እግዚአብሔር ማርያም ነበረት እምቅድመ ዓለም በኅሊና አምላክ፣ እመቤታችን ማርያም ከዓለም መፈጠር በፊት በአምላክ ኅሊና ታስባ ትኖር ነበር"። ደራሲው በጥቅሉ ዓለም ብሎ የጠራውን በሦስት ክፍለን ልንተረጉመው እንችላለን።

1ኛ ቀደም ሲል እንደገለጸነው የመጀመሪያው የዓለም ትርጉም የሚታየውንና የማይታየውን፣ ማኅደረ ፍጥረት የሆነውን ዓለም የሚያመለክት ነው። ይህ ዓለም ከመፈጠሩም በፊት እርሷ ታስባ ትኖር ነበር ተብሎ መነገሩ ለዓለሙ መፈጠር ምክንያት መሆኗን ለመናገር ነው። እንኳን ለዚህኛው ለወዲያኛው ዓለም መሪያችን እርሷ አይደለች እንዴ። ለዚህም እኮ ነው ሊቃውንቱ የሰሟን ትርጓሜ ሲናገሩ "ማርያም ብሂል መርሕ ለመንግሥተ ሰማያት፣ ማርያም ማለት መንግሥተ ሰማያት መርታ የምታስገባ ማለት ነው ብለው የተረጉሙት።

በአምላክ ኅሊና መታሰቧ፡- ለዓለማችን መፈጠር፣ መፈጠሯ፡- መንግሥተ ሰማያት ለተሰኘው ዓለማችን መኖር ቀዳሚ ነው። ምክንያቱም ጌታ ከእርሷ ከተወለደ በኋላ ነውና መንግሥተ ሰማያት የተሰኘው ዓለም መኖሩንና ለኛ የተሰጠን መሆኑን የተነገረን ማቴ 25፡34 ሰማያዊውን ዓለም ለመውረሳችን እመቤታችን ምክንያት ከሆነችን በእውነት እመቤታችን ለዚህ ዓለም መፈጠርም ምክንያት ናት። እመቤታችን እኮ ለበሽተኛው ዓለም መድኃኒት ሆና የተዘጋጀት የአምላክ በጉ ኅሊና ናት።

አምላካችን እንደ በጎ እናት አኛን ከመፍጠሩ አስቀድሞ የሚደርስብንን ያውቃልና ዓለሙን ሲፈጥረው የሚያድንበትን ካዘጋጀ በኋላ ነው የፈጠረው። መልካም እናት በማሕጸኗ ላለ ልጇ ወደ ዓለም ከመምጣቱ በፊት ይህን ለልጅ ብላ ታስብ የለ። ታዲያ በእግዚአብሔር መጽሐፍ ስለ እመቤታችን ሲነገር "በአምላክ ኅሊና ታስባ ትኖር ነበር" ቢባል ምን ይገርማል? ካህኑ ዕዝራ ከዓለም በፊት የነበረውን የአምላክ ሐሳብ ሲገልጽ የላይኛውና የታችኛው ዓለም ከመፈጠሩ አስቀድሞ የአምላካችን ሰው መሆን በአምላክ ኅሊና ታስቦ ነበር ይላል ሱቱ 4÷1 በታላቁ የእግዚአብሔር መጽሐፍ ሰው መሆኑ ከዓለም በፊት ታስቦ የነበረ ከሆነ ሰው ይሆንባት ዘንድ ለተዋሕዶ የመረጣት ድንገል ማርያምም ከዓለም በፊት የተመረጠች መሆኗ አጠራጣሪ ጉዳይ አይደለም።

ሌላው የእግዚአብሔር ነቢይ ቅዱስ ዳዊትም ይህን ሲያረጋግጥልን "ወለድኩክ እምክርስ እምቅድመ ኮከበ ጽባሕ ፤ ከአጥቢያ ኮከብ አስቀድሞ ከባሕርዬ ወለድኩህ መዝ 109፥ 3 ብሏል፤ በሥጋ ለቀዳማዊ ቃል አባቱ ነውና። ማቴ1÷1፣ ዮሐ1÷1 በእውነት ነቢዩ ይህንን መናገሩ ከአጥቢያ ኮከብ በፊት ነበርን? ያሉ እንደሆነ እግዚአብሔር ከዓለም መዘጋጀት አስቀድሞ የወሰነለትን መናገሩ እንጂ ከክዋክብት መፈጠር በፊትስ ሰው አልነበረም። ምንም እንኳን የሰው ተፈጥሮ ከክዋክብት በኋላ ቢሆንም ክርስቶስ ወልደ ዳዊት ተብሎ ሲጠራ ከክዋክብት በፊት ለነበረው ጌታ አባት በመሆኑ ከዓለም በፊት የነበረ አድርጎታል። ይህ ሁሉ አስቀድሞ በአምላክ ኅሊና የተዘጋጀ ነበር። እግዚአብሔር ይህን ዓለም ለፍጥረታቱ ሲያዘጋጀ ለክብሩ መገለጫ ትሆን ዘንድ ያዘጋጃት ሌላኛይቱ ዓለም ደግሞ እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት። እግዚአብሔር ሕይወት በሌለው ዓለም ውስጥ የሚያደር አይደለም፤

ስለሆነም ሕያው የሆነች ከተማ ድንገልን አዘጋጀ፤ እንዲያውም መጽሐፍ ስለ እርሷ ሲናገር "ይህች ለዘለዓለም ማረፊያዬ ናት" መዝ 131÷14 ነው የሚለው፤ ዓለምነቷ ከዚች ዓለም የተለየች ናት፤ ይህች ዓለም ማረፊያ የሌላት ስለሆነች መቆያ እንጂ ማረፊያ አይደለችም። ይኸውም ጌታ ከዚህ ዓለም የሚለይበት ወርን ዕርገት በደረሰ ጊዜ በተናገረው ንግግር ይታወቃል። "ማረፊያ ላዘጋጅላችሁ እሄዳለሁ" ማለቱ ያለንባት ዓለም የምታሳርፍ ዓለም ባለመሆኗ ነው፤ ስለ እመቤታችን ዓለምነት ሲናገር ግን"ማረፊያዬ" ነው ያላት። ለሰው ልጆች ማረፊያ ባልነበረበት ሰዓት እመቤታችን የአምላክ የዘለዓለም ማረፊያ ሆና በመገኘቷ ለሰው ዘር በሙሉ ማረፊያ የሚሆነው ያ ልዩ ዓለም ተዘጋጀ። ለዚያኛው ዓለም መመሥረት መሠረት ከሆነች ለዚህኛው ምን ይገርማል።

በሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት ስለ አዲሱ ዓለም ስለ መንግሥተ ሰማያት ከመስማታችን በፊት በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት የሰማነው የሀገረ እግዚአብሔር የእመቤታችን የድንገል ማርያምን ታሪክ ነው። የወዲያኛውን ዓለም ታሪክ የሰማነው ጌታ በዕርገት ወደ ቀደመ አኗኗሩ ሊመለስ በተቃረበበት ሰዓት ሲሆን የእመቤታችን ጉዳይ ግን ወንጌላውያን ለወንጌላቸው መግቢያ ያደረጉት ዐቢይ ጉዳይ ነው። ወንጌል ማለትኮ ተስፋ የምናደርገው ዓለም መንግሥተ ሰማያት ነው መንግሥተ ሰማያት ለምንለው ዓለማችን ለሕገ ወንጌል መግቢያ የሆነው የእርሷ ታሪክ እንደሆነ ሁሉ ለዚህ ግዙፍ ዓለም መፈጠርም እመቤታችን መቅድም ናት።

2ኛዓለም የሚለው ቃል ሁለተኛ ትርጉሙ ሰው ተብሎ ይተረጎማል። አዳሪውን በማደሪያው መጥራት የቅዱሳት መጻሕፍት የተለመደ ጠባያቸው ነው፤ በኢየሩሳሌም የሚኖሩ ሰዎችን ለመጥራት አሌ

ለኪ ኢየሩሳሌም፣ የኮራዚን ሰዎች ለመጥራት አሌ ለኪ ኮራዚ ማቴ 11÷21 እንደ ማለት በዓለም የሚኖር ሰውንም ለመግለጽ ዓለም ብሎ መጥራት የተለመደ ነው። "እስመ ከመዝ አፍቀሮ እግዚአብሔር ለዓለም - እግዚአብሔር ዓለሙን እንዲሁ ወድታልና፣ ዮሐ 3፥16 አሁን እንዲህ ብሎ ወንጌላዊ ሲናገር እግዚአብሔር የሰማይና የምድር ፍቅር አደረገበት ለማለት እንዳልሆነ አዕምሮ ያለው ትውልድ ሁሉ ሊዘነጋው አይችልም። እመቤታችንም "ዓለም ሳይፈጠር በአምላክ ኅሊና ታስባ ትኖር ነበር" ተብሎ ሲነገር በቁሙ ዓለሙን ብቻ የሚይዳይ ሳይሆን ከሰው ልጆች መፈጠር በፊት እርሷ በፈጣሪ ዘንድ የታሰበች መሆኑን የሚያሳይ ነው ፤

አበው በታሪክ እንደሚነግሩን ሰው የሚፈጠርበት ዕለተ ዓርብ ከመድረሷ በፊት እግዚአብሔር በመላኩ ቅዱስ ሚካኤል ክንፍ ስሎ እመቤታችንን ለመላእክቱ አሳይቷቸው ነበር፤ በመላእክቱም ዓለም ከአባቷ ከአዳም፣ ከእናቷ ከሔዋን ቀድማ የታወቀች እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት።

ተፈጥራ በምድር ላይ መኖር ከጀመረችባቸው ጊዜያት በፊት ለእርሷ ከመላእክት ምስጋና አልታገለባትም ነበር፤ ለዚህም ነው ኢትዮጵያዊው ቁርሎስ በመባል የሚጠራው አባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ «ይዌድስዋ መላእክት ለማርያም በውስተ ውሳጤ መንጠላዕት፤ መላእክት ማርያምን በመንጠላዕት ውስጥ ያመሰግኗታል»³ ሲል ያመሰገናት። በመንጠላዕት ውስጥ የተባለው እመቤታችን በሥጋ ያልተገለጠችባቸው ዘመናት ናቸው፤

በተመሳሳይም ሌላኛው የሀገራችን ሊቅ ቅዱስ ያሬድ «ሚካኤል መልእክ በክነፍ ጸራ መንጠላዕተ ደመና ሰወራ ፤ ሚካኤል በክንፍ

3. መጽሐፈ ሰዓታት

ተሸከማት የደመና መጋረጃንም ጋረደላት»⁴ በማለት በነዚያ እርሷ ባልነበረችባቸው ዘመናት መላእክቱ በዘመን መጋረጃ አሾልከው እየተመለከቱ የሚገባትን የምስጋና እጅ መንሻ ያቀርቡላት እንደነበር ሁለቱም ሊቃውንት ተስማምተውበታል። ቀደም ሲል እንዳየነው እመቤታችን ለዚህ ዓለም መፈጠር ምክንያት ሆናለች የሐዋርያት አለቃ ቅዱስ ጴጥሮስ ለደቀ መዝሙሩ ቀሌምንጦስ እንደነገረው "ሶበስ ኢኮነት ዛቲ ቅድስት ድንገል እም ኢፈጠርክዎሙ ለአዳም ወለሔዋን፤ ድንገል ማርያም በንጽሕና በቅድስና የጻናች ሆና ባትገኝ ኖሮ አዳምና ሔዋንን ባልፈጠርኳቸውም ነበር" ብሎ ለሰው ዘር ወደ ዓለም መምጣት ምክንያት የሆነች የአምላክ በግ ኅሊና እንደሆነች ይመሰክራል።

ከኃጢአትም በኋላ ለተደረገው ሁለተኛው የሰው ልጆች መፈጠርስ ታላቋ ምክንያት እርሷ አይደለች? እርሷ ባትኖር የሰው ልጅ ዳግም ለሕዳሴ ይበቃ ነበርን? አባ ሕርያቆስ እንደመሰከረው የሰው ዳግም ሕዳሴ በእርሷ ተከናወነ። "ውበኪ ተሐደሰ ቀዳሜ ኩሉ ፍጥረት፤ የፍጥረት ሁሉ መጀመሪያ ባንቺ ታደሰ" እንዲል፤ እርጅና እንዳይኖርባት ተደርጋ የተሠራች የሰው ልጆች ስጦታ ናት።

ከሰው ልጆች መፈጠር አምስት ቀናት ቀደም ብሎ በብዙ ምሳሌ በተፈጠሩት ፍጥረታት ውስጥ እርሷ ትታይ ነበር። ይሄውም ሊቃውንት በኋላ የተነሡ ነቢያት፣ ሐዋርያት፣ ሊቃውንት ያመሰገኗት በሥነ ፍጥረት ምሳሌነት ነው። በእውነት እመቤታችን ከሰው ሁሉ ቀድማ የተገኘች ሰው በመሆኗ ነው ከውስጧ ሰው የተወለደው፤ ከዚህም የተነሣ ከሷ በፊትም ሆነ ከሷ በኋላ የተወለደው ትውልድ ሁሉ "እናታችን ጸዮን" ብሎ ያመሰግናታል። ለሰው ሁሉ እናት ትሆን ዘንድ የተመረጠች ለማለትም ዓለም ሳይፈጠር በአምላክ ኅሊና ታስባ ትኖር

4. ድጻ
5. ቀሌምንጦስ
6. ቅዳሴ ማርያም

ነበር ተባለላት ክሰው መፈጠር በፊት በእምላካዊ ምርጫ የተመረጠች ለማለት ነው።

3ኛ ዘመን፡- ዓለም ሦስተኛ ትርጉሙ ዘመን ማለት ነው ይህን ሲያስረዳ ቅዱስ ያሬድ "በመዳልው ደለው ዓለመ ፤ ዘመንን በመስፈሪያ ሰፈራት" ብሏል። ከዘመናት መቆጠር በፊት ያለውን ቀርቶ የሰው ልጅ ከዘመናት መምጣት በኋላም ቢሆን ያለውን ወቅት ምን አይነትና ስንት እንደሆነ ለማወቅ አልቻለም፤ እምላካችን ግን ከወቅቶችም መፈራረቅ በፊት የነበረ ነው።

ከዘመናት በፊት የነበረው እግዚአብሔር አብ ያለ እናት በቅድምና እግዚአብሔር ወልድን ከአካሉ ከባሕርዩ ባስገኘ ጊዜ የእናትነት ሥልጣኑ በአካል ከመገለጧ በፊት በእምላክ ገሊና ለእመቤታችን የተሰጠ ነበር፤ የሚያደርገውን እንጂ የማይሆነውን የማያስብ እግዚአብሔር ዘመኑ በደረሰ ጊዜ ከአካሏ አካልን፣ ከባሕርይዋ ባሕርይን ነሥቶ ከእርሷ ተወለደ፤ ዘመናት መቆጠር ፣ ዓለማትም በዘመን መሰፈር ከመጀመሪያቸው በፊት እርሷ በእግዚአብሔር ዘንድ ታስባ ትኖር ነበር። እንዲያውም ቅዱስ ያሬድ «ዘመንዩ አዝማንኪ ፣ መጠንዩ አምጣንኪ» በማለት በድንገት ያመሰግናታል ሲተረጎምም ዘመኔ ዘመንሽ፣ መጠኔም መጠንሽ ነው ማለት ሲሆን ዓለም ከተዘጋጀ ከብዙ ዓመታት በኋላ ጌታ ከእመቤታችን የነገሰው ሥጋ ቀዳማዊ መሆኑንና የእመቤታችንም ወላዲተ እምላክነት ከዓለም አስቀድሞ የታሰበ መሆኑን በዝማሬው ያረጋግጥልናል ፤ እርጌው ዘመን አልፎ አዲሱን ዘመን መቆጠር ሲጀመር "ገሊናሁ ለአብ" ብለን የምንጠራው ጌታ ከእርሷ ተገኘ፤ ፈጣሪያችን ያለጊዜው የሚያደርገው ነገር ባለመኖሩ የሚያደርጋቸውን ነገሮች ዘመን ይቀድማቸዋል እንጂ ሐሳቡን ዘመን ቀድሞት አያውቅም።

7. መርኃ እውር፣ ጸመ ድን ዘቅዱስ ያሬድ
8. ድን ዘቅዱስ ያሬድ
9. ትምህርተ ነቡባት

ዓለም ስለ እመቤታችን

ዓለሞት በአራት ዐበይት ክፍሎች የተከፈሉ ናቸው። ከምድር በላይ ያለው ሰማይ ብቻውን በሁለት ይከፈላል፤ የመጀመሪያው መቅደስ እግዚአብሔር ተብሎ የሚጠራው ክፍል ሲሆን በዚህ ዓለም ውስጥ ሦስት ሰማያት ይገኛሉ። የሁለቱ ሰማያት ጽንፋቸው የማይታወቅ መሆኑን የሥነ ፍጥረቱ መጽሐፍ ይመሰክራል። አንደኛዋ ሰማይ ግን አራት ማዕዘን ሆና በልክ ከላይ እንደ ክዳን ሆና የተሠራች ሰማይ ናት እንጂ እንደ ሁለቱ ሰማያት ዳርቻ የሌላት አይደለችም¹⁰።

እነዚህን ሦስቱም ሰማያት ማገደረ እግዚአብሔር በመሆናቸው ፍጡራን ሰግደው ለመመለስ ካልሆነ መኖር አልተፈቀደላቸውም። እግዚአብሔርም በልዩ ጥበቡ አንዱን መሠረት ፣ አንዱን ግድግዳ ፣ ሌላውን ጣራ አድርጎ አያይዞታል። እንደ መንበር ሆነው የተሠሩ በመሆናቸው ሁል ጊዜ በኪሩቤል ጀርባ ላይ ጸንተው እንዲኖሩ አድርጓቸዋል። ለወዳጆቹ ሲገለጥ እግዚአብሔር በዚህ ዙፋን ላይ ተቀምጦ ከኪሩቤል ትክሻ ላይ ሆኖ ነው የሚገለጠው ሕዝ 10፣1 ፣ ኢሳ 7፣14

በዚህ ሰማያዊ ዓለም ውስጥ ሁል ጊዜ ቅዳሴ አይቋረጥም፤ ሙሴ በደብረ ሲና ያያቸው ሰባቱ የእሳት መጋረጃዎችም የሚገኙት በዚህ ቅዱስ ቦታ ነው፤ ከዚህ ቤተ መቅደስ በላይ ምንም ነገር የለም ፤ የፍጥረት ሁሉ ቁንጮ ነው፤ ይህ ሁሉ ፍጥረት ወደ ዚህ ሰማይ ያንጋጥጣል፤ የፍጥረት ሁሉ የተሰፋ ፍጻሜ ከዚህ ሰማይ ይወጣል፤ ምድራው ያንን የሚያረካው የምሕረት ጠበል ከዚህ ሰማይ ይመነጫል፤ በአጠቃላይ ለተገፋት ፍትሕ፣ ለግፊኞች ቅጣት የሚወጣው ከዚህ የጽድቅ አዳራሽ ነው ሰማያትን በምጥቀታቸው፣ ምድርን በጥልቀታቸው፣ አየረ

10. አክሲማርስ ዘአሐድ

አየራትን በንስርነታቸው የፈታተሹት እነዚያ አዕማዶቻችን እንደነገሩን ይህ ሰማይ የእመቤታችንን ምጽአት የሚሰብክ የእመቤታችን ምሳሌ ነበር¹¹። ከሰማያት በላይ ያለው ይህ ሰማይ ፍጡራን ለሚኖሩባቸው ሰማያት ሁሉ አክሊል ነው። እመቤታችንም አክሊል ፍጡራን ናት። የቅዱሳን ቁንጮም ናት፤ እንደነዚህ ሰማያትም እመቤታችን መቅደስ እግዚአብሔር ናት፤ ሌላውን ቅዱስ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ 1ኛ ቆሮ 3፥16 ብንለው እግዚአብሔር በጎድረት፣ በረድኤት ስለተገለጠበት ይሆናል እንጂ እንደ እርሷ በከዊን ተዋሕዶ¹² መቻ ነውና፤ በእውነት እመቤታችን እግዚአብሔርን የሚኖርባት ከተማ ናትና ፍጥረት ላይኖርባት የተዘጋጀች አማካኝ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ናት።

አንድ ሊቅም «መቅደስ አንቲ ዘረሰየኪ ታዕነሁ ፤እግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መመስገኛ ያደረገሽ አንች ነሽ¹³» ሲል ያወድሳታል። የመጀመሪያው ዓለም ሲፈጠር የነበረው የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ የነዚህ ሰማያት ኅብረት ነበር፤ ዓለምን በሐዲስ ተፈጥሮ እግዚአብሔር ሊሠራው ባለበ ጊዜ ግን ሦስቱን ሰማያት በሦስት ነገር በተከበበች ድንገል ለወጠው ማለትም ንጽሐ ሥጋ፣ ንጽሐ ነፍስ፣ ንጽሐ ልቡና በተገኘባት በእመቤታችን ተክቶታል።

ለሐዲሱ ዓለም እመቤታችን የመጀመሪያዋ የምስጋና ሥፍራ ናት። የመጀመሪያው የመላእክቱ ቅዱስ ፣የትጉሃኑ ሠራዊት ማኅሌት የተቆመው በአርያም ሥርዓት ዝማሬ በምድር ላይ የተንቆረቆረው በእመቤታችን ማሕጸን አይደል?! ሊቃውንቱ በድርሳናቸው እንዳረጋገጡልን ከሆኗ ቅዱሴን ለመስማት አንገቷን ዘንበል ታደርግ ነበር¹⁴፤ አባቷ ዳዊትም ከሊቃውንቱ በፊት፣ ከእርሷም ወደ ዓለም

11. ሰዓታት ከዘባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ (ኩሱሙ)
 12. ተዋሕዶ የከዊንና የጎድረት ተብሎ በሁለት ይከረሳል የጎድረት ተዋሕዶ የምንለው እግዚአብሔር በቅዱሳን ላይ እድርባቸው መኖሩን ነው፤ የከዊን ተዋሕዶ የምንለው ደግሞ ጌታ ከእመቤታችን ነፍስና ሥጋ ነስቶ ማደሩን ነው።

መምጣት አስቀድሞ "ሐንጻ መቅደሶ በአርያም ወሣረራ ውስተ ምድር ዘለዓለም፤ መቅደሱን በአርያም ሠራ በዘለዓለም ምድርም መሠረታት መዝ77÷69 በማለት መቅደስነቷን አስረግጦ ይናገራል ይህች መቅደስ እመ አምላክ እመቤታችን ናት እንጂ ሌላ ማን ይሆናል?

በአርያም ማለቱ ክብሯን፣ ልዕልናዋን ሲያይ እንጂ ቦታውን አይመለከትም፤ አርያም ማለት ልዑል ማለት ስለሆነ። ያማ ባይሆን ኖሮ በዘለዓለማዊት ምድር (በምድር ላይ ለዘለዓለም) መሠረታት ባላለም ነበር፤ ምክንያቱም ለዘለዓለም የምትኖር ምድር የለችምና። ይልቁንም መቅደስ የተባለች እሷ መሆኗ ቀጥሎ ባለው ዐረፍተ ነገር ይታወቃል። «ባለሟሉ ዳዊትን መረጠ» በማለት መቅደሲቱ ከዳዊት ቤት የተመረጠች መሆኗን ይመሰክራልና።

ይህ መቅደስ ከኪሩቤል በላይ ነው፤ ኪሩቤል ይሸከሙታል እንጂ አይመረምሩትም እንኳን ሊመረምሩት ከክብሩ ነጸብራቅ የተነሣ በፊቱ መቆም ይቸገራሉ፤ ፊታቸውን በክንፎቻቸው ይጋርዳሉ፤ ሱራፌል አክሊላቸውን አውልቀው ለዚህ መንበር ይሰግዳሉ፤ አባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ እንደተናገረው "አክሊላቲሆሙ ያወርዱ ቅድመ መንበሩ እንዘ ይሰግዱ ይርዕዱ ወኢይዝብጠሙ ሶበ ይበርቅ ነዱ ፤ በዙፋኑ ፊት እየሰገዱ አክሊላቸውን ከራሳቸው ላይ ያወርዳሉ የእሳተ መለኮቱ ብልጭልጭታ እንዳያቃጥላቸው ይንቀጠቀጣሉ ፈታቸውን ይሸፍናሉ¹⁵» ይላል።

እመቤታችንም ከኪሩቤል በላይ ያለች መንበረ እግዚአብሔር፣ ከሱራፌል አንደበት ምስጋናና ክብር የሚቀርብባት መቅደስ እግዚአብሔር ናት። ቅዱስ ኤፍሬም እንደመሰከረው "ይእቲ ተዐቢ እምኪሩቤል

13. መልክላ ውዳሴ
 14. አረጋጭ መንፈሳዊ
 15. ሰዓታት ዘአባ ጊዮርጊስ

ወትረደፍድ እምሱራፊል፤ ይህች ከኪሩቤል ትበልጣለች ፣ከሱራፊልም ትከብራለች¹⁷። ከነሱ በላይ አድርጎ ነዋ በድንቅ ጥበብ የሠራት፤ በዚያውስ ላይ እነርሱ መንበሩን እንጂ እርሱን ተሸክመው ፣ዙፋኑን እንጂ ፊቱን አይተው አያውቁም፤ እርሷ ግን ፀዋሪተ መንበር ሳትሆን ራሷ መንበር ነች፤ በፊቱ ላይ የተጋረደውን የእሳት መጋረጃ ሳይሆን ፊቱን አይታለች ፣ጉንጨጫን ዳብሳለች ፤

የደጃ አገልጋዮች፣ የእልፍኙ አሸከሮች እነዚያ ግሩማት ባለ ስድስት ክንፎች፣ ባለ ብዙ ዓይኖች ኪሩቤል ሱራፊል ፊቱን አይ ከተባለ በመጽሐፍተ መብረቅ ይሆናል እንጂ ፊት ለፊት አይተውት አያውቁም እመቤታችን ግን እንዲህ አይደለችም ፊት ለፊት አይታዋለች፤ እንዲህ ከሆነ ደግሞ በእውነት እመቤታችን ከኪሩቤል በላይ ያለችው ቤተ መቅደስ ነች፤ አባ ሀርያቆስም ይህንን ሲያረጋግጥልን «ሰባቱ የእሳት መጋረጃዎች በማሕጸንሽ በስተቀኝ ነው በግራ በወዴት ተዘረጋ¹⁸» እያለ ያደንቃል።

ያ! ቤተ መቅደስ የማይደረገው የተደረገበት፣ የማይቻለው የተቻለበት የሰማይ ዓለም ነው። ግድግዳው የእሳት፣ ጣራው የበረድ፣ የውኃ መርገፍ አለው። እሳቱ ውኃውን ሳያሞቀው፣ ውኃውም እሳቱን ሳያጠፋው፣ እሳቱ በረዱን ሳያቀልጠው፣ በረዱ እሳቱን ሳያጠፋው እሳትና ውኃ በአንድ ተዋሕደው፣ በተዋሕዳቸው ፍጥረትን አስደምመው ሳይነጣጠሉና ሳይቀላቀሉ ለዘለዓለም ጸንተው ይኖራሉ፤ ይህ ለፍጡራን አይመረመራቸውም፤ ምክንያቱም ይህ ነገር በሕገ ተፈጥሮ የማይቻል ስለሆነ ነው። እርሱ ግን አድርጎታል፤ በእርሱ ዘንድ ሁሉ ይቻላልና፤

በአማናዊት መቅደስ ድንገል ማርያምም ይህ ሁሉ ሆኗል፤ መለኮትና ትስብእት ልዩ ተዋሕዶ ተዋሕደውባታል ፤መለኮቱ ትስብእቱን ሳያቃጥለው፣ ትስብእቱ መለኮቱን ሳይለውጠው ለዘለዓለም በፍጹም ተዋሕዶ ጸንተው ይኖራሉ። ከማድነቅ በቀር ፍጡር እንዴት ይኼን የሰማይ ምስጢር ሊመረምር ይችላል፤ አልመረመራቸው ስላለ አይደል በእርሷ የተደረገውን ነገር አባቶቿ ነቢያት እንዲህ ሲሉ የገለጹት "ነዚህ ነገሩ በእንቲአኪ ሀገረ እግዚአብሔር" ሀገረ እግዚአብሔር እመቤታችን ባንቺ የተደረገው ነገር ድንቅ ነው ብለዋታል።

የአምላካችን ልዩ ጥበብ ያረፈባት ቤተ መቅደሳችን በመሆኗ እመቤታችን በእውነት ድንቅ ናት፤ ሁለቱን የተለያዩ አካላት ሥጋና መለኮትን፣ ሁለት የተለያዩ ባሕርያት የሥጋና የመለኮት ባሕርያትን አዋሕዶ አንድ ያደረገ ከእመቤታችን በስተቀር ሌላ ማን አለ? እሳት እና ውኃስ አንድ ማደሪያ ሆነው የተሰሩበት ከላይኛው የአምላካችን ማደሪያ በስተቀር ሌላ ከወዴት ይገኛል፤ በሌላ ሥፍራ ላይደግመው ልዩ ጥበቡን በዚህ ቅዱስ ሥፍራ እግዚአብሔር አሳይቶናል ፤በሌሎች ሴቶችም ላይደግመው ልዩ ምስጢረ ተዋሕዶውን ከሴቶች ሁሉ ልዩ በሆነች በእመቤታችን አድርጎታል።

ያችኛዋን ዓለም ለእርሱ አሥራት በኩራት አድርጎ ሠርቷታል እንጂ ለፍጡራን ማደሪያነት አታገለግልም፤ ፍጡራን ለአገልግሎት ብቻ ይሰለፋታል፤

እመቤታችን ድንገል ማርያምም ለእግዚአብሔር አሥራት ሆና ከቀደመት ከነቢያት፣ ከኋለኞቹ ከሐዋርያት የተበረከተች ያለፈውም የሚመጣውም ትውልድ እጅ መንሻ ናት፤ ሰማያውያን ፍጥረታት በሰማይ፣ መሬታውያንም በመሬት ላይ ለአገልግሎት ይሰለፋታል፤

17. ውዳሴ ማርያም
18. ቅዳሴ ማርያም

በላይኛው ትጉሃት፣ በታችኛው ቅዱሳን ለስሜ ያለማቋረጥ ማኅሌት ይቆማሉ፤ የማይታየውን እግዚአብሔርን በእርሷ ውስጥ እየተመለከቱ ለስሜ ይዘምራሉ፤ እርሷ እኮ! የፊቱ መጋረጃ ነች፤ ማንም ቢሆን የፊቱን መጋረጃ አይቶ ይሰግዳል እንጂ መጋረጃውን ገልጦ ማየት የሚችል የለም። የመቅደሱ ምሥጢር ሊገልጥላቸው ከፈቀደላቸው ከባለሟሎቹ በስተቀር የተሰወረ ነው የእመቤታችንም ክብር እግዚአብሔር ለገለጠላቸው ካልሆነ በስተቀር የተከደነ ነው።

የእርሷ ምስጢርኮ! ወንጌል ነው፤ ወንጌል ደግሞ ለማያምኑት የተከደነ መሆኑን መጽሐፍ ምስክር ነው፤ ከእርሷ የተወለደው ወንጌል ክርስቶስ የተገለጠው መንፈስ ቅዱስ ለረዳቸው ብቻ በመሆኑ የእመቤታችንም ክብር ግራ የሚያጋባቸው ቢኖሩ አይገርመንም ማቴ 11÷25

ያኛው ቤተመቅደስ ነቢዩ ኢሳይያስ እንዳለው በአምላካችን ክብር የተሞላ፣ አደባባዩ በቀሚሱ ዘርፍ የተከደነ፣ ውስጡ ከመላእክቱ ቅዱሴ የተነሣ መድረኩ ብድግ፣ ብድግ እስኪል ድረስ በዝማሬ ማዕበል የተጥለቀለቀ ነበር፤ ይህችኛዋም ቤተ መቅደስ ምልዕተ ጸጋ፤ የአምላካችን የክብር መገለጫ ሰገነት ናት፤ የልቡናዋ አደባባይ በንጽሕና በቅድስና የተሞላ ነው፤ የጆሮዎቿ በርች፣ የአንቀጽ ልቡናዋ መድረኮች ጩኸው ከሚያመሰግኑ ከጋያላኑ ሠራዊት ዜማ የተነሣ በተመስጦ ወደ ሰማይ ይነጠቃል፤ ብድግ ብድግ ይላል፤

የቀደሙን አባቶቻችን ነቢያቱ ይጽናኑ የነበረው በራእይ ባዩትና ከቤተመቅደሱ ይወጣ በነበረው መለኮታዊ ድምፅና የመዳን ተስፋ ነበር፤ በተለይ ይህ ታላቅ ነቢይ ከለምጽ የተፈወለው ከዚህ ታላቅ ቤተመቅደስ ውስጥ ካለው ከመሠዊያው ሥር ከተገኘው ከእሳቱ የእግዚአብሔር

መላክ ባቀመሰው ጊዜ ነው። ያለዚያ ፍሕም ይህ ነቢይ ምን ዓይነት የመዳን ተስፋ ይኖረው ነበር ብላችሁ ታስባላችሁ? እግዚአብሔርስ ይህን ቤተ መቅደስ በራእይ ነው እንጂ ሌላ እንዴት ሊገልጽለት ይችላል? ጊዜው ገና ነበርና።

ለኛ ግን እንዲህ አይደለም በምሳሌ ሳይሆን ያለ ምሳሌ ያን ታላቅ የእግዚአብሔር ክብር የሞላበት ቤተመቅደስ አየን፤ እንደቀደመው በመላኩ በኩል ሳይሆን በገዛ እጁ ፍሕሙን በጉጠት ያይደለ በሥልጣኑ ከመሠዊያው ሥር ካለው ከፍሕሙ አጎረሰን ማቴ 26÷26 ከሥጋዊ ለምጽ ሳይሆን ከመንፈሳዊ ለምጽ ለዘለዓለም ፈወሰን፤ ከምድራዊው የእስራኤል ማኅበር ጋር ብቻ ሳይሆን ከሰማያዊው ያኑ የመላእክት ኅብረት ጋርም ቀላቀለን፤ ነቢዩን ከለምጻዎች ሥፍራ አንሥቶ ወደ ነቢያቱ ከተማ እንዳስገባ እኛንም ከለምጻዎች የአጋንንት ከተማ ለይቶ ወደ ቅዱሳኑ ማደሪያ ወደ ገነት አገባን፤ እንደ ነቢዩ አይተነው በርቀት ብቻ የቀረ አይደለም፤ በረጅሟ ዙፋን በእመቤታችን ላይ ተቀምጦ ስናገኘው አየነው፤ ዳሰሰነው፤ ከእርሱ ጋር በላን ጠጣን እንጅ፤ አባቶቻችን ከሩቅ ያዩአት ያች ባለ ግርማ ሞገሷ አማናዊት ቤተ መቅደስ እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት።

ለነቢያት ፈውስ ከእርሷ ወጥቷል፤ ያን ጊዜ ከፍ ብላ በርቀት መታየቷ ከፍታዋ፣ ልዕልናዋ፣ ክብሯ ከፍጥረታት የተለየ መሆኑን የሚያሳይ ሲሆን ርቀቷ ደግሞ በርሷና በነቢዩ መካከል ያለውን የዘመን ርቀት የሚያሳይ ነበር ዘመኑ ሲደርስ፣ የተስፋውም ፍጻሜ ሲቀርብ ግን በመካከላችን ቤተመቅደሷን ሠራልን ልዑል በመካከላችን ሊያድር ቃል ገብቶልን ነበርና።

ሁለተኛው የሰማይ ክፍል

ሕያዋኑ አመስጋኞች ፍጥረታት የሚኖሩበት ዓለም ነው። በዚህ ዓለም ውስጥ በተፈጥሮ መሬታውያን በግብራቸው ግን ሰማያውያን የሆኑ በምድር ላይ ያገለገሉት ቅዱሳን ሰዎችና ሌሊትና ቀን ያለማቋረጥ የሚያገለግሉት ሰማያውያን ፍጥረታት መላእክት ይኖሩበታል በነዚህ ከተሞች ሞት የለም የሞትን ጦር የሰባበሩ፤ የመቃብርን አቅም ያዳከሙ ማለፍና መለወጥ እንዳይኖርባቸው ሆነው የተሠሩ፤ ለሞት አገዛዝ የማይመቹ ፍጥረታት የሚኖሩበት ዓለም በመሆኑ ነው። በዚህ ዓለም ውስጥ የሚኖሩ ሥነ ፍጥረታትን ካስቀመጣቸው ፈጣሪ በቀር ማንም የሚያውቃቸው የለም የፈጠራቸው እርሱ ብቻ ግን ይቆጥራቸዋል፤ በየሰማቸው ይጠራቸዋል።

እነዚህ የሕያዋን መንደሮች በእውነት እመቤታችንን የሚሰብኩ መምህራን ናቸው ፍጥረታት ሕያዋን መሆን የጀመሩት ከእርሷ በኋላ አይደል? እርሷ የሕይወት መገኛ የሕያዋንም እናት ናት። ቅዱስ ኤፍሬም እንደተናገረው "እሞሙ ለኩሎሙ ሕያዋን፤ የሕያዋን ሁሉ እናት። ብሎ።

የሕያዋኑ እናት ብቻም ሳይሆን መሣፈሪያም አድርጎ ነው የሠራት፤ ሕያዋኑ የእግዚአብሔር ወዳጆች ቅዱሳን ከዚህ ሰማይ በስተቀር ሌላ ማደሪያ እንደ ሌላቸው ሁሉ ከድንገል ማርያም የተወለደውንም አምላክ ወልደ አምላክ ሰማያምን ሰዎች በሕይወት መኖር አይቻልም። ርእሳችን ክርስቶስ የሚኖርባት ብቸኛ ሰማይ አይደለች እመቤታችን? እኛም እኮ አካል ብልቶቹ ነን ራስ ካለበት እጅ እግር ሌሎችም አካላት ይኖራሉ እንጂ ተለይተው መኖር እንዳይችሉ እኛስ ከራሳችን ከክርስቶስ ተለይተን እንዴት እንኖራለን እርሱ ከገባበት ገብተን የምንኖርባት ሰማያችን እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት።

ፈጣሪያችን ከገባበት መግባት ነው እንጂ እኛስ ሌላ ምን እንመኛለን? ሐዋርያው የተናገረውን ስናስበው ምንኛ ይደንቃል! በሰማያዊው ሥፍራ ከእርሱ ጋር አስቀመጠን ኤፌ. 2÷7 የቀደሙት ነቢያት አባቶቻችን እንኳን ማደሪያውን ለማግኘት እስኪችሉ ድረስ ለጉንጫቸው ዕረፍትን፤ ለዓይናቸው እንቅልፍን እስከ ማጣት ደርሰው ደጅ ይጠኑ አልነበረምን?

እኛ ግን የያዕቆብን አምላክ ማደሪያ ሳይሆን የምንፈልገው ከማደሪያው ገብተን ለማደር ነው- የምንማእኑ። ሊቀ አባ ሀርያቆስ ቅዳሴ ማርያምን በቀደሰባት በዚያች ቀን ለሕዝቡ ከጸለየላቸው ጸሎቶች በስተመጨረሻ ክፍል ላይ የሚገኘው እንዲህ የሚል ነው "የእሳት ድንኳኖች ወደ ተተክሉበት የካህናት አለቃ ክርስቶስም ወዳለበት ያግባችሁ። ነው ያላቸው የእሳት ድንኳኖች የተተክሉባት ሰማያችን ድንገል ማርያም ናት በእርሷ ልንኖር ግድ ነው።

ዓለማቱ ከእሳት የተሠሩ አድማሳቸውን ከፈጣሪ በስተቀር የሚያውቀው የሌለ ታላላቅ ሰማያት ናቸው። የእመቤታችንንም የክብሯን አድማስ የሚያውቀው የሌለ የተሰጣትን ጸጋ ሊሰፍረውና ሊናገረው የሚደፍር አንደበት የሌለ ምልዕተ ጸጋ ምልዕተ ክብር ናት። እነዚያ ሰማያት ከእሳት የተሠሩ መሆናቸውን መጻሕፍት ቢመሰክሩልንም እሳቱ ግን ውዕየት (ማቃጠል) የሌለው ልዩ እሳት ነው። እመ አምላክ ድንገልም የአሳት መጋረጃዎች ተዘርግተውላት፤ እሳታዊ ዙፋን ተተክሎባት እሳተ መለኮትን በማሕጸኗ ተሽክማ በጀርባዋ አዝላ መጉናጸፊያው እሳት፤ ቀሚሱ እሳት የሆነውን ጌታ እናት ሆና ሳለ እሳተ መለኮቱ አላቃጠላትም።

ከእሳት ባሕርይ ውዕየትን ለይቶ አስቀርቶ እግዚአብሔር ብሩህነትንና ይቡስነትን ብቻ አድርጎ ነው ሰማያትን የፈጠራቸው፤ ነገር ግን ሰባቱ ዓለም እሳት ከመባል የከለከላቸው አንዳች ነገር የለም። እመቤታችንንም ሲፈጥራት ከአዳም ባሕርይ ደመ ነፍሳዊ ፍላጎትን ትቶ ነፍስና ሥጋን ነስቶ ነው፤ ቢሆንም ግን ሰው ከመባል የከለከላት አንዳች ነገር የለም። ረቂቅ ባሕርይ ያላቸው ዓለማት መሆናቸው ደግሞ አስገራሚ ነው። በነዚህ ዓለማት በሥጋና በደም መኖር አይቻልም፤ ማግባት መጋባት የለም፤ እመቤታችንም ረቂቅ የእግዚአብሔር የማትመረመር ሐሳብ እኮ ናት፤ በሥጋና በደም ሊመረመር የማይችል ጽኑ ምሥጢር አላት ማቴ 16:16 ማግባትና መጋባትም በእርሷ ገሊና ውስጥ ከቶ የሌሉ ተራ ሐሳቦች ናቸው፤ መርከስን ስለሚያስከትሉ ሳይሆን ለሌላ ዓላማ ስለተመረጠች ነው።

ይህች ዓለም /ምድር/ ማግባት መጋባት ቢኖርባትም አንዳንድ ጊዜም ቢሆን ቅድስት ምድር ከመባል የከለከላት የለም ነገር ግን ርኩሳት ይፈራረቅባታል፤ ከሚኖሩባት ፍጡራን የተነሣ ትረክሳላች ዘፍ 6:3 ዘፀ 3:5 ወዲያኛው ዓለም ግን ሁል ጊዜ ቅዱስ ነው። የረከሱ እንኳን ቢኖሩበት እነርሱ ሊወጡ ይችላሉ እንጂ በዚያኛው ዓለም መርከስ አይኖርም ሁል ጊዜ በንጽሕናና በቅድስና ይኖራል እንጂ።

ሌሎች ሌቶችም ቅዱሳት ለመባል በቅተዋል። ግን ያለ ነውር የነበሩ አልነበሩም እግዚአብሔር የቀጠረው ቀን ሲደርስ ነውራቸውን አስወገደላቸው እንጂ ሉቃ 1:23 እመቤታችን ግን ከዚህ ሁሉ በእውነት ልዩ ናት ያለመተዳደፍ፤ ያለመለወጥ እንድትኖር የተፈቀደላት ጽንዕት ናት።

ሰማያቱ ፍጡራን ከመገረም በቀር ሊለኩት የማይቻላቸውን ያክል ከመሬት ርቀው ተሠርተዋል፤ በአድማስ ግን በጥበብ እግዚአብሔር

ከመሬት ጋር ተጣብቀው አንድ ሆነዋል። እንዲህ ተብሎ እንደተጻፈ "ወእስተጣበቅዎ ዲበ እብነ ኩድህ²¹ በጽኑ ዓለት /የአድማስ ዐለት/ አጣበቅሁት "አበው በገሊና ሠሌዳ ላይ ስለው ሲያስቀምጡት ምድሩን እንደ መሰብ፤ ሰማዩን እንደ ወዝ ከምባይ አድርገው ይስሉታል በዓይነ ገሊና ሲመለከቱትም ልባም ሴት የሰፋችው መሰብ ይመስላል። የሰማያቱ ምጥቃቸው፤ ነገር ግን በአድማስ ዞረው ከምድር ጋር መገናኘታቸው የእመቤታችን ክብሯ ከመሬታውያኑ በላይ መሆኑን ይመስክራሉ እውነት ነው እግዚአብሔር ለእመቤታችን የሰጠውን ያህል ጸጋና ክብርን ለማንም አልተሰጠውም እግዚአብሔርን እመቤታችን ያወቀችውን ያክል ማንም አላወቀውም።

ይህን ታላቅነቷን በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ሰዎች እንዲህ ብለው መሰከሩላት "የዐቢ ክብራ ለማርያም እምኩሎሙ ቅዱሳን" ከቅዱሳን ሁሉ ክብር የእመቤታችን ክብር ይበልጣል²²። የሰማያቱን ምጥቃቸውን ሊመረምራቸው የሚቻለው አለን? የእመቤታችንን ገናንነቷን ክብሯን መናገር የሚቻለው ይኖር ይሆንን? እኔ የሚል እንኳ ቢኖር ሊቁ እንዲህ ሲል ይቃወማል "ዕብያ ለድንግል አይትከሀል ለተነግሮ" የድንግል ልዕልናዋ ሊነገር አይችልም ብሎ ዘመናትን አቋርጦ ከኛ በደረሰው ውዳሴው ይከላከልላታል። የእርሷን ነገር የተናገሩ፤ ስለ እርሷ የጻፉም እንኳን ቢኖሩ በማሳነስ እንጂ በማብዛት አይደለም። ለክብሯ እንደሚገባ መጠን አልተናገሩላትምና።

ለፍጡራን መኖሪያ ሊሆን የተሠራው የዚህን የሰማዩን ከፍታ ለመናገር ከከበደን ማንደረ እግዚአብሔር ሆኖ የተሠራችውን የዳግማዊት ሰማይ የእመቤታችንን ክብር መናገር ምን ያክል ለእኛ ከባድ ይሆን።

21. ሐኖክ
22. ወደ.መር ዘረቡዕ

ሰማይ ከምድር እንደሚርቅ እርሷ በእውነት ከኛ ከመሬታውያኑ ገሊና በላይ ሆና የተሰቀለች ሰማይ ናት። ከኛ በላይ የሆነች ሰማይ ናት ብንልም ከኛ የተለየች ግን አይደለችም። በአድማስ በኩል ጥበበኛው አምላክ ከመሬት ጋር አገናኝቷታልና።

አያችሁት! የእግዚአብሔርን ሥራ፣ ምንም እንኳን በክብር ከፍ ከፍ ያለች የአርያም ንግሥት ብትሆንም ከመሬታውያኑ ፍጥረታት የተገኘት መሬታዊት ፍጥረት መሆኗን ሲነግረን እኮ ነው። ጸጋዋ ሰማያዊ ነው፤ እርሷ ግን ምድራዊት ናት። አንድ ሊቅ እንዲህ ሲል እንደመሰከረላት "ወሀብተ ሰማያት ለማርያም ድንገል" ሰማያዊ ጸጋ ለድንገል ማርያም ተሰጠ²³ ብሎ። የሌሎችን ቅዱሳን ክብር መዘርዘር ይቻል ይሆናል፤ ለጴጥሮስ የመንግሥተ ሰማያት መክፈቻ፣ ለዮሐንስ ድንገልና፣ ለጳውሎስ ተልዕኮ፣ ለሙሴ ሕገ ኦሪት፣ ለአሮን ክህነትን..... እያሉ የእመቤታችንን ግን ስንቱን ይዘረዝሩታል እሷ እኮ የመለኮታዊው ባሕርይ ምሥጢራዊት ቤተ መዛግብት ናት።

እንዲያው እንደዚያ ብርሃናዊ መላክ በጸጋው የተሞላች የጸጋው ግምጃ ቤት መሆኗን አውቀን " ምልእተ ጸጋ " እንላታለን እንጂ። መላኩስ ቢሆን ከዓለም መፈጠር አስቀድሞ የነበረ ክብረ ድንገልናዋን ለመግለጽ ቢቸገርም አይደል "ምልእተ ጸጋ" ሲል የደመደመው። የታላላቅ ባለጠጎችን ሀብትና ንብረት ዘርዘሮ መናገር እንዴት ይከብዳል፤ ከዚያ ይልቅ የሚበዛ የባለጠጋው አምላክ ሀብትና ንብረት የተሰበሰበባት ያችን ድንገልማ ክብሯን እንዴት ይቆጥሩታል? ከሾማት ንጉሥ በስተቀር የእርሷን ጸጋ ቆጥሮ የሚያውቀው እንደሌለ እውነት ብዮ እነግራችኋለሁ፤ አብርሃም ያያት ሰፊ ሰማይ እኮ እመቤታችን ናት በሌሊት ከቤቱ ወጥቶ ሽቅብ አንጋጦ በርቀት ካያት ሰማይ ላይ

23. ሥርዓተ ቅዳሴ

ያያቸውን ከዋክብት መቁጠር ተስኖት አይደል አብርሃም ወደ ቤቱ የገባው፤ ዘፍ 22

የእመቤታችንንም ክብር ለመመርመር አብርሃም ልቡናቸውን በቀደሙት ዘመን የተነሡት አባቶቻችን ወደ ጥልቁ አውርደውታል፤ ወደ አየር አውጥተውታል፤ አብርሃም ከዋክብቱን መቁጠር አልችል ብሎ እንደተመለሰ አባቶቻችን ቅዱሳኑም ልቡናቸው የእመቤታችን ክብሯን መመርመር አልችል ብሎ መመለሱን ይነግሩናል። ከነሱ አንዱ አባ ሀርያቆስ እንዲህ እንዳለ "ይስእን ወይገብእ ነበ ዘትካት ሀላዊሁ " አልመረመረው ብሎ ወደ አለመመርመሩ ይመለሳል²⁴ ብሎ።

ማለቂያ የሌለው ይህ ዓለሙ ሰማይ ማለቂያ የሌለውን የድንገል ማርያምን ክብር ሊያስነብን የተዘረጋ ንጹሕ ብራና ነው። ላለፈውም ለሚመጣውም፣ ለሕያዋኑም ለሙታኑም ማደሪያ ሊሆን የተሠራው ይህ ሰማይ ስንመረምረው ይገርማል። ከዚህ በላይ ያለፈውም የሚመጣውም ትውልድ ብዕዕት የሚላት፣ ለሕያዋኑም ለሙታኑም፣ ለፊተኛውና ለኋለኛው ፍጥረት ማረፊያ ሆና የተሠራች እመቤታችን ደግሞ ትገርማለችና በሰማይ ብንመስላት ሰማይ ቢያንስብን ሁል ጊዜ በምንጸልየው ጸሎታችን "አንቲ ተዐብዪ እምሰማይ " ከሰማይም ይልቅ አንቺ ትበልጫለሽ²⁵ ብለን እንዝምርላታለን።

ሦስተኛው ክፍል

በሶስተኛነት ተቀምጦ የምናገኘው በዕለተ ሰነይ እንደተገኘ የሚነገርለትን ጠፈር እየተባለ የሚጠራው ዓለም ነው። ይህ ዓለም የዕለተ ረቡዕ ፍጥረታት ፀሐይ፣ ጨረቃና ከዋክብትን ሰብስቦ የያዘ ዓለም ነው። ከነዚህ ፍጥረታት በስተቀር በዚህ እንዲኖር የተፈቀደለት ሌላ ፍጥረት የለም፤ ምንም እንኳን ከውኃ ተክፍሎ በቃለ እግዚአብሔር ጽና ተብሎ

24. ቅዱማር
25. ውዳ. ማር

የጸና ውኃ መሆኑን ብናውቅም አንዳንድ ጊዜ ይህን ጠፈር ሰማይ ብሎ መጥራት የተሰመደ ነው። ሰማይ ማለት ስዕል ማይ ማለት በመሆኑ በምሥጢር ተነጥቀው እንጂ አባቶቻችን ሰማይ ብለው የጠሩት፤ እውነት ነው ቁጥሩስ ከሰባቱ ሰማያት ውጭ ነው።

ዓለማችን ከተፈጠረች በሁለተኛው ቀን ይህ ግዙፍ ሆኖ የምንመለከተው ጠፈር ታየ። እስከዚያ ድረስ ታላቁ መጽሐፍ እንደሚነግረን ከዚህ ካለንበት ዓለም አንሥቶ እስከ ብሩህ ሰማይ ድረስ ዓለሚቱ ልክና መጠን በሌለው ውኃ ጢም ብላ ተሞልታ ነበር ሁለተኛው ቀን ግን ለምድር የብስን፣ ለሰማይ ደግሞ ጠፈርን መጋረጃ አድርጎ አስገኘ። በሰማይና በምድር መካከል የጠፈር ግድግዳ ተፈጠረ። በዚህም ምክንያት ከብሩህ ሰማይ የሚፈልቀውን የብርሃን ጠል እንዳትጠጣ ምድር ተከለከለች በአራተኛው ቀን ግን ከመለኮታዊ ብርሃኑ የሰናፍጭ ቅንጣት ታክል የተሳለባቸው ታናሽና ታላቅ ብርሃናት ለምድር ያበሩላት ጀመሩ።

እነዚህን ታላቅና ታናሽ ብርሃን ብዙ የብዙ ብዙ ከሆኑ ከዋክብት ጋር የሚያስተናግደው ዓለም ስሙ ጠፈር ተብሎ በፈጣሪ ተሰይሟል። ጠፈርን በፈጠረው ጊዜ እመቤታችንን በምሳሌ ሲነግረን ነው ይላሉ-አባቶቻችን። በሁለተኛው ቀን መፈጠሩ እመቤታችን በሁለተኛው ክፍለ ዘመን በዘመነ ኦሪት የምትገኝ መሆኗን አመላካች ነው። ይህን ጠፈር ሲሠራው እግዚአብሔር ከበላዩ ወንዳ ወንድ ውኃ ከበታቹ ደግሞ ሴታ ሴት ውኃን አስቀምጦታል። በዚህም ድንገል ማርያም በሴትና በወንድ ሩካቤ ከሐናና ከኢያቄም የምትገኝ እንጂ ከሰማይ የምትገኝ ሰማያያት እንዳልሆነች ተናገረ።

ሔኖ 16:33 ከበላዩ ያለው ወንዳ ወንድ ውኃ ሁሉም ሲገማሽር የሚኖር ቁጣ የማይለየው ኃያል ውኃ ሲሆን በኖላ ዘመን ለተደረገው

ጥፋት የእግዚአብሔር በትር ሆኖ በማገልገሉ ይታወቃል። ወደ ታች ወርዶ ጠፈሩን እንዳያበላሽ አምላካችን ባቢል የሚባል የነፋስ ምሰሶ ተክሎለታል። አባቶቻችን ይህን ውኃ በጥንተ አብሶ ይመስሉታል። ለጠፈሩ ከዚያ ውኃ ጋር አለመገናኘት ከነፋስ በቀር ሌላ ማን የቆመ አለ? ለእመቤታችንም ከጥንተ አብሶ ንጹሕ መሆን በነፋስ ከሚመሰለው ከሥልጣን እግዚአብሔር በቀር ሌላ ምን አለ! ሥልጣን እግዚአብሔር ንጹሕ አደረጋት፤ ውኃውን ከላይ፣ ጠፈሩን ከታች አድርጎ ያለ አንዳች መነካካት ቢያኖራቸው ለእግዚአብሔር ምን ይሣነዋል?

ከሰው ልጆችስ እመቤታችንን ለይቶ ከጥንተ አብሶ ንጹሕት ቢያደርጋት ምን ይላነዋል? ሊምረው የወደደውን ይምረዋል፤ ሊቀጣው የፈለገውን ይቀጣዋል ከፍጥረታት አንዱ ስንኳን ይህን አበጀህ ይህን አከፋህ ብሎ ሊመልስለት አይቻለውም። ከጠፈሩ በላይ ውኃውን በነፋሳት ትክሻ ላይ ሲሰቅለው፣ ከሱም በታች ጠፈሩን በቃሉ ሲያጸና ያማከረው አለ? ብቻውን ድንቅ ማድረግ የሚችለው ጌታ ዓለማችን በተፈጠረች በአራተኛው፣ ጠፈርን ባቆመ በሦስተኛው ቀን ይሄን ምንም ያልነበረውን ጠፈር ከቸርነቱ የተነሣ በፀሐይ፣ በጨረቃና በክዋክብት ልዩ ደም ግባት እንዲያሸበርቅ አደረገው በዚህም በአራተኛው ክፍለ ዘመን፣ ከአራተኛው ትውልድ ከቤተ ይሁዳ ፀሐየ ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስ ለጨለማው ዓለም የሚወጣባት ፀሐይ መጉናጸፊያዋ፣ ጨረቃም መጫሚያዋ፣ አስራ ሁለቱ ከዋክብት የክብር ዘውድ የሆኑላት አማናዊቷ ጠፈር እመቤታችን መገኘቷን አስቀድሞ በዕለተ ፍጥረት፣ በጥንተ ፍጥረት ነገረን።

የብሩህ ሰማይ ፍንጣቂ ብርሃን ወደ ምድር እንዳይደርስ በመካከሉ ጠፈርና ሐኖስ ከገቡ በኋላ ምድርን ብቻ ሊገቡ የመጣው ብርሃን

ጠፈር ላይ ያሉት የፀሐይ፣ የጨረቃና የከዋክብት ብርሃን ነበር። በሰው ልጆች በደል ምክንያት ከሰማይ ወደ ምድር ይመጣ የነበረው ምሕረተ እግዚአብሔር ደግሞ ወደ ምድር የተመለሰው ከጽድቅ ጠፈራችን ከእመቤታችን ነው። ወደ ላይ ቀና ስንል ከሰማይ ቀድመን የምናያት የዓይናችን ማረፊያ ጠፈራችን፣ ከጽድቅ ጨለማ ወደ ሚደነቅ ብርሃን የወጣንባት የብርሃን ሰሌዳችን እመቤታችን ድንግል ማርያም ናት።

ታላቁ የፀሐይ ጉልበት ጠፈሩን እንዳይፈረካክሰው ከበስተጀርባው ሐኖስን አሳዝሎ ሠርቶታል፤ የፀሐይን ግለት ሐኖስ ያቀዘቅዘለታል፤ ጠፈር ደግሞ በሐኖስ የፀሐይን ጨረር እንዳያርፍበት ይከላከልለታል እመቤታችንም ከእሳተ መለኮቱ የተነሣ እንዳትቃጠል፣ ከግርማ መለኮቱ የተነሣ ደክማ እንዳትዝል መንፈስ ቅዱስ ሞልቶባታል፤ የልዑል ኃይል ጸልሷታል። ከፀሐይ ፊት መቆም የቻለችው፣ ጨረቃን የተጫማችው ብቸኛ ጠፈር እመቤታችን ናት።

ልዩ ልዩ ክብርና መጠን ያላቸውን ከዋክብት በጠፈር ስሉ አስቀምጧቸዋል፤ አንዳንዶቹ ሰሌዳ እንጂ ብርሃን የሌላቸው ሲሆኑ አንዳንዶቹ ግን መጠነኛ ብርሃን ያላቸው ናቸው፤ ሌሎች ደግሞ ሳይታሰቡ ይወረወራሉ፤ በሰፊው ሰማይ ላይ እንደ ንስር ከአድማስ እስከ አድማስ ይወረወራሉ።

በእመቤታችንም ያመኑ ምዕመናን ባለ መቶ፣ ባለስልሳና ባለ ሠላሳ እየሆኑ ገነትን መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳሉ። ከከብ ከከብ እንደሚበልጥ እመቤታችን መሪ በሆነችበት በመንግሥተ ሰማያት መንገድ የሚሄዱ ቅዱሳንም አንዱ ከአንዱ በክብር ይበላላጣሉ። 1ኛ

ቆሮ 15፡47 አንዳንዶቹ በክብር ከፍ ከፍ ከማለታቸውም የተነሣ እንደ ሰማይ መላክ ብር ብር እያሉ ከጽርሐ አርያም እስከ በርባሮስ ከላይኛው ሰማይ እስከ ታችኛው እንጦርጦስ ወደ ወደዱት ይሄዳሉ።

ያለ ከልካይ በተሰጣቸውም ጸጋ በመባርቅት ጀርባ፣ በደመና ሠረገላ፣ በነፋሳት ትክሻ ተጭነው ይመላለሳሉ። አክናፈ ጸጋ ተሰጥቶአቸው ከወዲያ ወዲህ በእግረ መንፈስ፣ በክነፈ ነፋስ ይመላለሳሉ። አንዳንዶቹ ግን ከዚህ ልዩ ናቸው ከሠሌዳ በቀር ብርሃን ያልተሰጣቸውን ከዋክብት በጠፈር እንደተመክሰትን ሁሉ በእመቤታችን እናትነት፣ በክርስቶስ መሠረትነት ከተገኘው የክርስትና ጠፈር ላይ የተሳሉ ከዋክብት ቢሆኑም ቅሉ ሃይማኖታቸውን በተግባር መግለጥ የተሳናቸው ሰዎችን ይመስላሉ። ክርስቲያን ተብለዋል እንጂ ለዚህ ስማቸው የሚመጥን ስም የሌላቸው ናቸው።

በጠፈር ይህን ሁሉ አየን ይህን ሁሉ ያሳየን ጠፈር በእርጅና አልተለወጠም። ከጥንተ ፍጥረት ጀምሮ እስከ ዛሬ እንዲሁ አለ። እመቤታችንም ከአዳም ጀምሮ እስከ ሐናና ኢያቄም፣ ከዚያም እስከ ዛሬ፣ ከነቢያት እስከ ሐዋርያት፣ ከሐዋርያት እስከ ሊቃውንት ያለና የነበረ ክብሯን ጠብቃ በንጽሕና ስርጉት፣ በድንግልና ጽንዕት ሆና መገኘቷን ያሳያል።

ሲፈጥረውም ጠፈሩን በቀስተ ደመና አምሳል አድርገ፣ ፊቱን ወደ ምድር መልሶ ከላይ ወደ ታች ምድሩን እስኪነካ ድረስ በጥበብ አቁሞታል። ምድርና በውስጧ ያሉት ሁሉ በዚህ ጠፈር እቅፍ ውስጥ የሚኖሩ የጠፈር ጥገኞች ሆነው ለዘለዓለም ይኖራሉ። በምድራውያኑ ሥርዓት መሬታዊ ሆና ከእናትና ከአባቷ እመቤታችን ተወልዳለች፤ በሰማያውያኑ በመላእክት ሥርዓት ደግሞ እድሜ ዘመኗን ኑራለች።

ምድራዊውን መብል መጠጥ ንቃ ሰማያዊ መብል መጠጥን አስገኝታለች። ከላይ ወደ ታች የተዘረጋውን ጠፈር ተመልክተን እመቤታችን ከጥንት ጀምሮ ለመሬታውያን የተሰጠች የእግዚአብሔር የምሕረት ስጦታ መሆኗን አወቅን። ለዚህ ነው እንዲያውም አባቶቻችን ኪዳነ ምሕረት ሲሉ ስም ያወጡላት። ምድርና በውስጧ ያሉት ሁሉ በምሕረት የሚታሰቡበት ዘመን እደሚመጣ አውቀን፤ ተስፋችንን ሰንቀን እንድንቆይ ምልክት ከሆኑን ነገሮች አንዱ እኮ ይህ ነው።

ምድርን ያገኘናት ከነጠፈሯ ነው። ምድር ያለ ጠፈር እንዳትኖር የከለከለ አምላክ ምድርን በሠራ ማግስት ጠፈርን ማድረግ ያለ ወንጌል ኦሪት፤ ያለ ሐዋርያት ነቢያት፤ ያለ እመቤታችንም ክርስትና የለም ሲለን ነው። ክርስትናን ያወቅነው ከእመቤታችን የተወለደው መሲሕ ክርስቶስ የሚል ስም ሲወጣለት ካየን በኋላ ነው። ክርስትናችን የተወለደው ከሷ ሲሆን ሕያው የሆነውና ወደ ዓለም የገባው መለኮት በተዋሐደው የአምላካችን ደም ነው። እናም የክርስትናችን ሐረገ ትውልዱ ሲመዘዝ፤ ታሪኩ ሲነገር መነሻ የሚያደርገው ድንግል ማርያምን ነውና ያለ እርሷ ክርስትናን ማሰብ ያለ ጠፈር የሆነች ምድርን እንደ መፈለግ ቁጥር ነው።

አራተኛው ክፍለ ዓለም

በአራተኛነት የምናገኛት ዓለም ይህች ምድር ናት። የሰው ዘር በጊዜያዊነት፤ እንስሳትና አራዊት በባለቤትነት ይኖሩባታል፤ ምድራውያን የምንላቸው ከሥጋና ከደም የተገኙ ፍጥረታት ሁሉ ከምድር የተገኙ በመሆናቸው እንደገና ተመልሰው ወደ ተገኙበት ምድር እንዲመለሱ ከሰማዩ ንጉሥ ትእዛዝ ተላልፏል።

በመጀመሪያ ከተፈጠረው ከሰማዩ ጋር የተገኘች ብቸኛ ፍጥረት በመሆኗም በመጽሐፍ ቅዱስ የመጀመሪያው ክፍል፤ የመጀመሪያው ዐረፍተ ነገር ላይ ከእግዚአብሔር ስም ቀጥሎ ስሟ ሊመዘገብ ችሏል። ይህች ምድር ወደ አምስት የሚጠጉ ክፍሎች ያሏት ቢሆንም አንድ መሬት እንጂ አምስት አትባልም። ሐዘን ይበዛባታል፤ ዓመፀኞች ይገዟታል፤ ግፈኞች ይነገሡባታል፤ ኃያላን ቀስታቸውን፤ መኳንንቱ ሠራዊታቸውን ለሰልፍ ያስከትቱባታል ከመጀመሪያው በመላእክትና በአጋንንት መካከል ከተካሄደው እስከ መጨረሻው አርማጌዶን ጦርነት ሁሉም ይከናወንባታል፤ ያም ሆኖ ግን ያለ ጊዜዋ እንዳትጠፋ አምላክ በመሐል እጁ ይዟታል።

ሲመሠርታት ቀላል በሆኑትና ጽናት ከሌላቸው ፍጥረታት ከውኃ፤ ከነፋስና ከእሳት ጀርባ ላይ አስቀምጦ ነው፤ ረቂቃን፤ ልህሉሀን ከሆኑት ከነዚህ ፍጥረታት ላይ የተመሠረተች ቢሆንም ቅሉ እሷ ግን ከነሱ ከመሠረቶቿ ተለይታ ጽንዕት ናት። እግዚአብሔር ጥበበኛ ነው! ሁሉን መሸከም የምትችለውን ምድር ምንም መሸከም ከማይቻላቸው ረቂቃን ፍጥረታት እናት ላይ ሲያስቀምጣት በጥንቃቄ ነው። ምንም እንኳ ጽናት ከሌላቸው ከነዚህ ፍጥረታት ላይ ቢያስቀምጣትም እሷን ግን ሁሉን እንድትችል ከሁሉ በላይ አድርጎ ጽናትን አስታጥቆ ፈጠራት። እንደሰው ሰውኛው ቢታሰብማ ኖሮ ጽንዕት ምድር ከሥር፤ እነዚህ ደግሞ ከላይ በሆኑ ነበር፤

አምላካችን ሁሉን ቻይ ነውና ከሰው አዕምሮ በላይ የሆነውን ሥራ ሠርቶ ምድራቱን አጸናት። ከሥር ያሉት በተለይም እሳትና ነፋስ ቀላሎች እንደመሆናቸው መጠን ሽቅብ ወደ ላይ እንውጣ ይላሉ፤ ምድርና ውኃ ከላይ ሆነው ወደታች ሲገፏቸው ይኖራሉ። እናም አሁን ስለምድር

ስናነሣ ቀላሎችን ፍጥረታት እሳትና ነፋስን የተሸከመች እርሷ ነች እንጂ ምንም በላያቸው ብትሆንም እነርሱ የተሸከሟት አይደሉም። ከሥራ የሚገኙ እነዚህ እሳት፣ ውኃና ነፋስ ከላይዋ በፈለጉም አይታጡም ሁሉን የተሸከመች ሥጋዊና ደማዊ ፍጥረታት የተወሰኑባት ይህች ምድር እመቤታችን ድንገል ማርያም ናት። ሰው ከምድር አፈር ተበጅቶ ምድርን በልቶ፣ ምድርን ለብሶ በምድር ላይ ይኖራል- ከአሮጊቷ ምድር ወደ አዲሲቷ ምድር እስኪሸጋገር ድረስ። ታላቁ መጽሐፍ ከፍጥረታት ሁሉ ታላቅ የሆነውን የሰውን ተፈጥሮ ሲናገር ከምድር አፈር የተበጀ መለኮታዊ ሽክላ እንደሆነ ይመሰክራል። ዘፍ፣1+27 ይህች ምድር የመጀመሪያውን ሰው አዳምን ከባሕርይዋ ያለ ዘርና ፍካቤ በእግዚአብሔር ቃል ብቻ አስገኘች። ከዚህ ተያይዞ ፍጥረት ሁሉ ከእርሷ ማሕጸን የወጣ መሪታዊ ሆነ። ሁለተኛይቱ ምድር ድንገል ማርያም ደግሞ የአዲሱ ፍጥረት አባት የሆነውን አዲሱን ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን አስገኝታለች። በማሕጸኗ ስታሳድረው እንደ ፍጥረት ልማድ ዘር ምክንያት አልሆናትም። ገዥዋ፣ አለቃዋ፣ ጠባቂዋ፣ ተንከባካቢዋ አዳምን ምድር እንዳስገኘች ሁሉ እመቤታችን ድንገል ማርያምም ፈጣሪዋን ወለደችው፤ ገዥዋን፣ አስገኝዋን አስገኘችው፣ የቀደማት እርሱን ቀደመችው።

ከእርሱ ተያይዞ ከማይሞትና ከማይጠፋ ዘር የሚወለዱት ምእመናን የዘር ሐረግ ሳይቋረጥ መቆጠር ጀመረ። ታላቁ መጽሐፍ ዓለማችን ህልውናዋ ከተረጋገጠ በኋላ በመጀመሪያውና በሁለተኛው ቀን የነበረውን ትዕይንት በተናገረበት አንቀጽ ስለ ምድር የተናገረው እጅግ አስደናቂ ነገር ነው። " ወምድርኒ ሀለወት አራቃ ወኢታስተርኢ " ምድርም ባዶዋን ነበረች አትታይምም ነበር ዘፍ 1+2 ይላል።

ምድርም ባዶ ነበረች ስትል ቅድስት ኦሪት መናገሯ ስለዚህ ግዙፍ ምድር አይደለም ምክንያቱም በዚያ ወቅት ባዶውን አልነበረምና። ከዚህ እስከ ብሩህ ሰማይ ውኃ ሞልቶ ይዞት ነበር እንጂ። ይልቁንም ቅድስት ኦሪት ዳግማዊት ምድር እመቤታችን ከኃጢአት ከርድሰት የተለየች መሆኗን ለመግለጽ " ምድርም ባዶ ነበረች " አለች እንጂ። ከዚያው በማያያዝ "አትታይም ነበር" ማለቱስ ያን ጊዜ ያልተፈጠረች በአምላክ ኅሊና ታስባ፣ ተሰውራ ትኖር የነበረች መሆኗን የሚገልጽ ነው እንጂ ሌላ ምንድነው።

የእግዚአብሔር መንፈስ ገና ከመታሰቧ ጀምሮ የመረጣትና ያልተለያት መሆኑንም ሲገልጽልን "ወመንፈስ እግዚአብሔር ይጸልል መልዕልተ ውእቱ ማይ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ በውኃው ላይ ሰፎ ይኖር ነበር ብሏል።

ስለ ሰማይ ሲናገር ይህን አልተናገረም፤ ምድሪቱን ጽንፍ እስከ ጽንፍ ስለ ከደነው ውኃ ሲናገር ግን የእግዚአብሔር መንፈስ በላይዋ ላይ ሰፍፎ የነበረ መሆኑን ይናገራል። አባቶቻችንም ስለ እመቤታችን ሲናገሩ «መንፈስ ቅዱስ ዐቀባ እምክርሠ እማ ፣ከእናቷ ከሔዋን ባሕርይ ጀምሮ መንፈስ ቅዱስ ጠበቃት» ብለው መናገራቸው ለዚህ ነው። ከጥንት ከመሠረት ጀምሮ ሰማያውያኑን መላእክት ሳይባርካቸው ፣ምድራውያኑን ጻድቃንም ሳይመርጣቸው ጀምሮ የጌታ መንፈስ ተለይቷት የማያውቅ ማሳደረ መንፈስ ቅዱስ ናት።

አንድም:- መንፈስ የሚለው ቃል ፈቃደ እግዚአብሔር ተብሎ ይተረጎማል።²⁷ የእግዚአብሔር መንፈስ በላይዋ ሰፍፎ ይኖር ነበር" ማለቱ ከመጀመሪያው ጀምሮ የጌታ እናት ለመሆን ከሰማያዊው አምላክ ፈቃድ የተሰጣት መሆኑን የሚያስረግጥ ቃል ነው።

27. የሐ'ነስ አፈወርቅ

ፈቃዱ ማርያም ቢሆን ነው ከእናት ከአባቷ ቤት ለይቶ ጎብስት ለማያዋ ፣ ጽዋዕ ለማያዋ መግባ ለሳድጎ ካደገችም በኋላ ከአይሁድ ሴራ ሰውር ፣ መጥቁል የተባለው ጠንቋይ ከበረሐ ወርዶ ከጠራቸው 373 አጋንንት አድኖ እናቱ ያደረጋት ፈቃዱ ቢሆንም አይደል?።

አስቀድመን እንደተናገርነው እርሷ ከዓለም በፊት የነበረች ሌላ ዓለም፣ ከመገለጧም በፊት በአምላክ ጎሊና ታስባ ትኖር የነበረች ናት። ይህን ያሰበ ጊዜ ሙሴ የተናገረው ነገር ምንኛ ድንቅ ነው “ምድርም እራቁቷን ነበረች አትታይምም ነበር” ዘፍ 1:2 ራቁቷን ሆና ነገር ግን የማትታይ ምድር ነበረች ለምን ከተባለ ሊቀ ነቢያት ሙሴ መልስ አለው “ውኪኮነት ድሉተ የተዘጋጀች አልነበረችም።”

በአምላክ ጎሊና የተገለጠች መሆኗ ዕራቁቷን ነበረች አሰኝቷታል ገና በእገነ አዳምም ያልተሰማች ልዩ የእግዚአብሔር ምሥጢር በመሆኗ ደግሞ አትታይምም ነበር ተባለላት ታሰቦች እንጂ አልተፈጠረችም ነበርና። ይልቁንም በሥራው ድንቅ የሆነው አምላክ ከዳር እስከ ዳር በውኃ መልቷት የነበረ መሆኑ በሥነ ፍጥረታት ታሪክ የተረጋገጠ ነው። እስከ ሁለተኛው ቀን ድረስ በውኃው ላይ የእግዚአብሔር መንፈስ ሰፍፎ ይዞት ምድሪቱ ፊቷ እንዳይታይ አድርጓት ነበር።

ሁሉን የሚያዘጋጀው እግዚአብሔር እስኪያዘጋጀው ድረስ ምድሪቱን ሸፍኖ የነበረው ውኃ እመቤታችን ድንግል ማርያም እስከተገለጠችበት ጊዜ የነበረውን ዘመን ያመለክታል ይህን ውኃ አምላክ በቃሉ ከፈለው በሁለተኛይቱ ቀን ከሦስት ቦታ ላይ እንዲሰበሰብ ተወስኖበት ውኃው እንደተከፈለ ለዓመተ ፍዳ ለዓመተ ኩነኔ ሁለተኛ በሆነች ዓመተ ምሕረት በተሰኘው ዘመን ጌታን በድንግልና ጸንሳ በትንቢተ ነቢያት የተዘጋጀች ሆና እስከተገለጠችበት ጊዜ የነበረውን ዘመን ለሦስት ይከፈላል ዘመነ አበው፣ ዘመነ መሳፍንት፣ ዘመነ ነገሥት ተብሎ፤

በነዚህ በሦስቱም ክፍላተ አዝማን መንፈስ ቅዱስ በላይዋ ላይ ሰፍፎ እስከ ዳግመኛው የምሕረት ዓመት ድረስ የማትታይ ምድር አደረጋት በእውነት ይህ የእግዚአብሔር ሐሳብ ስለ እመቤታችን ባይሆንም ኖሮ ሊቀ ነቢያት ሙሴን በውኃ ላይ በረቁቅ ሰፍፎ ስለነበረው የእግዚአብሔር መንፈስ እንዲናገር ምን አስገደደው፤ ምክንያቱም በእያንዳንዱ ፍጥረት ላይ የእግዚአብሔር መንፈስ የማይለይ ሆኖ ሳለ ከዚህ ሲደርስ ለይቶ አስቦታልና እስከ ሁለተኛው ቀን ድረስ በመንፈስ ቅዱስ ጥላ ሥር የምታርፍ መሆኗን ውኃውም ተዘጋጅቶ ሲያልቅ የምትገለጥ መሆኗን አሳየን።

ውኃ ብለን የጠራነው ዘመን ሲፈጸም ያለ ገበሬ ድካም፣ ያለተክልና ያለዘር ማፍራትና ማለምለም የሚቻላት የተዘጋጀች ምድር እግዚአብሔር የቀጠረው ቀን ሲደርስ ተገለጠች ዓለማችን በጥንተ ተፈጥሮዋ ከእግዚአብሔር በሆነ ብርሃን ስትመራ የቀናቱ ሁሉ መካከለኛ በሆነው በዕለተ ረቡዕ ፀሐይ እንደተገለጠች ክብሯ ከፀሐይ ይልቅ የሚያበራው እመቤታችንም የዘመናት ማዕከል ላይ ማለትም በዓመተ ፍዳ መካተቻ በዓመተ ምሕረት መባቻ ላይ ተገለጠች በጣም የሚገርመው ፀሐይ በአራተኛው ቀን በከዋክብት ተከባ እንደታየች እመቤታችንም ከአራተኛው ትውልድ ከቤተ ይሁዳ ነው የተወለደችው አስራ ሁለቱን ነገደ እስራኤል ከርቤል ጀምረን ስንቆጥር ይሁዳ አራተኛ ስለሚሆን ነው። የዓለም ብርሃን ክርስቶስ ከእርሷ ይወጣ ዘንድ የጽድቅ ፀሐይ እመቤታችን ከአራተኛው ትውልድ ወጣች ያውም በከዋክብቱ በነቢያት በካህናት ታጅባ የሐ 8:12 ከድቅድቅ ጨለማ ወደ ሚደነቅ ብርሃን ሰው እንዲወጣ የአማናዊው ብርሃን ሰሌዳ ድንግል በሰማይ ሰሌዳ ላይ ተቀረጸች።

ሦስቱ ነገሮች ለዚች ምድር መሠረት ሆነዋታል፤ በላይዋም እነርሱ ያደሩባታል። በምድር ላይ የሚርመሰመሰው ማንኛውም ፍጥረት ቢሆንም ከነዚህ በምንም ያልተለየ የነዚህ ነገሮች ውሕድ ውጤት ነው። ያለ እነርሱም ምድር ባዶ ናት እመቤታችንም መሠረቷ ሥሉስ ቅዱስ የሆነላት ንጽሕት አዳራሽ ናት። ጉልላቷም እግዚአብሔር ነው በውስጧም የሞላው እርሱ ነው፤ እርሷ ለእርሱ ማደሪያነት ተዘጋጅታለች እንጂ ሌላ ምን አላት፤ ከእርሱም በቀር ሌላ ቢፈለግ በውስጧ ምንም የለም፤ ለእርሱ ብቻ የተሠራች ምሥራቃዊት አዳራሽ ናትና። ወደእርሷ ተልኮ የመጣውም መላክ ያረጋገጠላት እውነት ይህ ነው- የሦስቱ አካላት ማኅደር መሆኗን። በውኃ ላይ ተመሥርታ፤ በእሳትና በነፋስ ላይ ጸንታ የምትኖረው ምድራችን ቢያንስ በሦስት ታላላቅ ቁም ነገሮች ተለይታ ስትመሰገን ትኖራለች።

ታማኝ፡- የሚያምነው ቢታጣ እንኳን ታማኝ ሆኖ ለዘለዓለም የሚኖረው ንጉሣችን እግዚአብሔር ብቻ ነው። መታመን የባሕርይ ገንዘቡ በመሆኑ የሚያምኑ ፍጥረታት ከመኖራቸው በፊትም እርሱ የታመነ ነበርና። ፍጥረታት ግን ሲሞላ ሲጉድል ነው ማመንና መታመን ከዳትና ሽንገላ ይፈራረቁባቸዋል።

ከፍጥረታት ሁሉ እንደ ምድር በታማኝነቱ የተመሰከረለት ደግሞ ማንም የለም። ምድራውያን ሁሉ የአንድ ነገር ጥገኞች ናቸው- የምድር። የሥጋ ለባሹ ኑሮ በሁሉም መንገድ ከምድር ጋር የተያያዘ ነው። ሁሉም በእርሷ እንጂ ያለ እርሷ መኖር የማይችል መሆኑ ቢታወቅም ምድሪቱን ሁልጊዜም በታማኝነት ገበሬው ከጉታው፣ ከጉተራው እያወጣ ያለውን የሚበትነው በምድር ላይ ነው። ከምድር የሰበሰበውን መልሶ በምድር ላይ ሲበትነው ያለ አንዳች መጠራጠር ነው። ንጉሥ

በመኳንንቱ፣ በሠራዊቱ፣ ጳጳሱ በሊቃውንቱ፣ መምህር በእርድእቱ ታማኝነትን አጥቶ ተስፋ በቆረጠበት በዚህ ዘመን በምድርና በገበሬው መካከል ግን ዛሬም መተማመን አለ፤ እርሷ ለዘለዓለም ታማኝ ናትና።

እመቤታችን ድንገል ማርያምም በሦስቱ ነገሮች ለዘለዓለም የታመነች ናት።

ሀ/ በድንገልና፡-

እንከን የሌለው የውስጥና የውጭ ድንገልናን መኖር የቻለች እመቤታችን ድንገል ማርያም ብቻ ናት። ድንገል የተባሉ በዚች ዓለም ብዙዎች ቢሆኑም በድንገልናቸው ጥያቄ ያልተነሣቸው ግን የሉም። በዚያውም ላይ የውስጥና የውጭ ድንገልናቸውን ጠብቆ በመቆየት ለነፍሳቸውም ለሥጋቸውም ድንገልና ታማኞች አይደሉም፤ እመቤታችን ብቻ በዚህ የታመነች ናት። ድንገል ከተባለች በኋላ ተፈትሆ የለባትም፤ ድንገልናዋን በጎልዮ ሳይቀር ላለማርክስ የታመነች ናት።

ለዚህ ድንገልና ካላት መታመን የተነሣ ትወልጃለሽ ብሎ ለነገራት የእግዚአብሔር መላክ “እርኑ ይከውነኒ ዝንቱ እንዘ ኢየአምር ብእሴ” ወንድ ሳላውቅ ይህ እንደምን ይሆንልኛል ብላው ነበር። ለድንገልናዋ ታማኝ መሆኗ ይህን አናግሯታል እንጂ ሌላ ምን ይሆናል። ገና የ15 ዓመት ብላቴና ብትሆንም ለዘለዓለም በልቧ ድንገል ነበረችና ይህን ተናገረች ።ቅዱስ ኤፍሬምም “ድንገል ማእምንት፣ በድንገልና የታመነች” ብሎ ያመለከናት በዚህ ምክንያት ነው።

ዛሬም ከክርስትናው ወዲያ ማዶ ባሉት በመሐመዳውያን ዘንድ ሳይቀር የእርሷ ድንገልናዋ ያለ ጥያቄ የተረጋገጠ ነው። ይችኛዋ ምድር ገበሬው ሳይወጣባት ሳይወርድባት ነበር ቀዳሜ ፍጥረታት አዳምን ያስገኘችው፣ ሁለተኛይቱ ምድር ድንገል ማርያምም ዘርዐ ብእሴ በሥጋዋ፣ ኃጢአተ አዳም በነፍሷ፣ ምክረ ሰይጣን በልቧ ሳይገኝባት

በድንገልና ሆና በኩረ ፍጥረታት ዳግማዊ አዳም ኢየሱስ ክርስቶስን ወለደችልን።

ቀዳሜ ፍጥረት ከቀዳሚት ምድር፣ በኩረ ፍጥረታት ከዳግማዊት ምድር ተገኘልን። ከመጀመሪያ የሆነችው ምድር ሕያው ነፍስ ያለው ሰውን፣ ሁለተኛይቱ ምድር ደግሞ ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ የሆነውን ሰው አስገኘችልን።

ከታተመው ዓለት ላይ ውኃን አፍልቆ የእስራኤልን ስለ ውኃ ጥማት የተጮኽ ጨካኝት ያስወገደ ጌታ በሲኦል በረሐ ጽምዕ ነፍስ ደርሶባቸው ይጫጫሁ ለነበሩ ነፍሳት ጨካኝታቸውን ሰምቶ የሕይወት ውኃን ያፈለቀው ከታተመችው ዓለት ከእመቤታችን ነው። እነሱ የሚያውቁት ያንኑ ነበርና «ብፁዕ ዘይሰቲ እማዩ አይጋቲሃ ለግብፅ፣ ከግብጽ ምንጮች ውኃን የሚጠጣ ብፁዕ ነው» እያሉ የምድረ በዳ ኑሮአቸውን ያማርሩ በነበሩበት በዚያ ሰዓት ከግብጽ ምንጮች የተሻለ ጥሩ ምንጭ ያለው መሆኑን ለሕዝቡ እግዚአብሔር ያስታወቀባት እስከ ዛሬም ድረስ “ዘአንቅዕ ማዩ እምኩኩህ እስመ ለዓለም ምሕረቱ” ከዓለት ውኃን ያፈለቀው እርሱ ምሕረቱ ለዘላለም ነው” መዝ 135... ተብሎ የተመሰገነባት ያች ዓለት ከዓለቶች ሁሉ ተለይታ የታተመች ዓለት ናት።

እስኪ አስቡት! በዚያም ዘመን በሲኦል የነበሩ ነፍሳት ከመዳን ቀን በፊት ከመከራው ብዛት የተነሣ “ አብርሃም አባት ሆይ ማረኝ በዚህ ነበልባል እሰቃያለሁና የጣቱን ጫፍ በውኃ ነከሮ ጉሮሮዬን ያርስልኝ ዘንድ አልዓዛርን እንድትሰድልኝ እለምንህለሁ ሉቃ 16፡24 እያሉ ይጮሁ የነበረበት ዘመን ነበርከ፤ ለተጠማው ዓለም ዘለዓለማዊት ጽምዕ ነፍስን ያስወገደለት የሕይወት ውኃችን ክርስቶስ የፈለቀው ከመንፈሳዊቷ ዓለት ከእመቤታችን ነው”። መጠማታችንን አይቶ

ነው “የተጠማ ሁሉ ወደ እኔ ይምጣ ይጠጣም” ዮሐ 6፡... ሲል በመካከላችን የሰበከው።

ስድስት መቶ ሺህ ሕዝብን ከታተመው ዓለት ውኃን አፍልቆ መመገብ የቻለ ጌታ በድንገልና ከታተመ ማሕጸን የሕይወትን ውኃ አፍልቆ እስራኤል ዘነፍስ እኛን ከዘለዓለማዊ ጥማት ቢታደገን ምን ይሳነዋል። እስራኤል የጠጡላት ዓለት እስከ ኢያሪኮ ድረስ ይዘዋት ተጉዘዋል፤ ዮርዳኖስን ከፍለው ሲሻገሩም አብራ ተሻግራለች፤ የኢያሪኮን ቅጥር አፍርሰው የተስፋይቱን ምድር ከወረሱም በኋላ አልተዋትም። ዛሬ የሚኖሩት በኢያሪኮ ውኃ ቢሆንም ከበረሐው ቢያመልጡም ዓለቲቱን ግን በክብር ተቀምጣ በታላቂቱ የኢየሩሳሌም ከተማ ትኖር ነበር። ጌታ ወደ መቃብር በወረደባት በዚያች ቀን ለመቃብሩ ክዳን ያደረጓት እርሷ ነች።

አያችሁ! እስከ ክርስቶስ መምጣት ከሺህ ዓመት በላይ የታተመች ዓለት ነበረች ማለት ነው። የታተመች ሆና ለዘመን ዘመናት እንድትኖር ካደረጋት እመቤታችን ድንገል ማርያም በድንገልና የታመነች ሆና እንድትኖር ቢያደርጋት ከባድ ነው?

የተስፋይቱን ምድር እስክንወርስ የሰይጣንን ቅጥር አፍርሰን እስክናልፍ ድረስ በልቡናችን ትክሻ ላይ ተሸክመናት የምንዞር ዓለታችን ናት። ምድረ ርስታችንን መንግሥተ ሰማያትን እስክንወርስ ድረስ ሕይወታችንን ያቆያልን የሕይወት ውኃን ያፈለቀችልን በመሆኗ ሊቃውንቱ ሲያወድሷት “ነቅዕ ፈልፈለ ማዩ ሕይወት፤ የሕይወት ምንጭ የኢየሱስ ክርስቶስ መገኛ” ብለዋታል። ሌላውም ሊቅ በቅዳሴው እመቤታችንን ሲገልጽት “የሚበላውን የሚጠጣውን ያስገኘሽልን ብለው ክርስቶስን ያየንባት መንፈሳዊት ዓለታችን መሆኗን መስክረውልናል። በሌላ በኩል ካየነው ለይስሐቅ ቤዛ የሆነው በግ ከጎቱም ግንድ የተገኘ

ነው፤ በጉን አግኝቶ መሥዋዕት ማቅረቡን እንጂ አብርሃም ሌላ ምን ያውቃል “በጉንማ እግዚአብሔር ያዘጋጃል” ማለቱስ ለዚህ አይደል፤ የበጉ መገኘት ድንቅ ነው። ከጉንዱ ላይ ተገኘ እንጂ ከጉንዱ ከወዴት በኩል እንደወጣ ግን የሚታወቅ ነገር በአብርሃም ዘንድ የለም። በኋለኛው ዘመን ለሰው ሁሉ ቤዛ ስለሚሆነው በግ እንጂ ሲያሳየው የነበረው ስለ አንዱ ጊዜያዊና ምድራዊ በግ አልነበረምና። ይህን ታላቅ ምሥጢር ከሰው አዕምሮ በላይ መሆኑን ለመግለጽ ከአብርሃም እውቅና ውጭ አደረገው።

ለይስሐቅ የወረደው በግ በማይመረመር ግብር ከተገኘ ያንን በግ ያስገኘችው ዕፀ ሳቤቅ ከዚያ በኋላ ተፈትሆ ተገኘባት አልተባለችም እመቤታችንም እንዲሁ ናት ለዘለዓለም በማይመረመር ድንገልና ጎትምት ናት እኛም እንደ ቅዱስ ኤፍሬም “ድንገል ማእምንት” ስንላት ለዘለዓለም እንኖራለን።

ለ/ ምሕረት ለማማለድ፡- አምነው የሚልኩት ታማኝ መልእክተኛ ማግኘት የነገር ፍጻሜ መቅደም ነው። በዚህ ዓለም ላይ አስቸጋሪው ነገርም እሱ ሳይሆን አይቀርም፤ ቀዳሜ ፍጥረታት አዳም ለእግዚአብሔር ታማኝ አልሆን ብሎ መታመን ከምድር ላይ መጉደል ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ ብዙ መልእክተኞች በምድር ላይ የኖሩ ቢሆንም ተልእኮአቸው ግን ጉዳይ ፈጻሚ አልነበረም። በእግዚአብሔር ፊት ያለ ነውር የሚመላለስ ንጹሕና ያለ ነውር የሆነ ጻድቅ መልእክተኛ በምድር ላይ አልተገኘም ነበርና።

ከአቤል እስከ ዘካርያስ በገዛ ደማቸው መፍሰስ ሳይቀር ለማገልገል የወሰኑ ሰዎች የነበሩ ቢሆንም ምን አልባት ስማቸውን በታሪክ መጽሐፍ ላይ አስመዘገቡ ይሆናል እንጂ ሌላ ምን ጠቅመውናል። ምሕረት ለማማለድ

ያለ ነውር የቆሙ ታማኝ አገልጋዮች አልነበሩምና። እመቤታችን ድንገል ማርያም ግን ከዚህ ሁሉ ተለይታ ምሕረት ለማማለድ የታመነች ናት፤ እግዚአብሔር ዓለሙን ኃጢአት በወለደው ንፍር ውኃ ሲያጠፋ ሸሽጎ ያስቀራት ንጽሕት ርግብ ናትና። በመጀመሪያ በኖኅ ፊት ለመልእክተኛነት ከሌላው ፍጥረት ሁሉ ተለይቶ ሞገስን ያገኘው ቁራ ነበር፤ ኖኅ መረጠው እንጂ እሱ ግን መመረጥ የማይገባው ፍጥረት ነበር።

ምንም ከመርከብ ሲወጣ ንጹሕ ሆኖ የወጣ ቢሆንም ከመርከቧ ውጪ ባለው የዓለም ርዥነት ላለመተዳደፍ የማይለወጥ ኅሊና የነበረው ፍጥረት ግን አልነበረም። ይህም ማለት ፍጥረት ሁሉ በእግዚአብሔር ሥልጣን ያለ ነውር ንጹሕ ሆኖ የተፈጠረ ቢሆንም ወደ ዓለም ከመጣ በኋላ ግን ያለ ኃጢአት እና ያለ ርዥነት መኖር የቻለ አልነበረም። ቁራ ታማኝ ሆኖ ሊያገለግል በኖኅ ፊት ቃል ገብቶ የወጣ ቢሆንም ወደ ዓለም ሲመጣ የገጠመውን የሥጋ ፈተና አሸንፎ፣ ለተመረጠለት ዓላማ ታማኝ ሆኖ፣ ለተጨነቀው የመርከቧ ውስጥ ነዋሪ እግዚአብሔር ምድርን ይቅር እንዳላት ለመግለጽ አልተቻለውም።

ርግብ እስከወጣችበት ጊዜ ድረስ የእግዚአብሔር ምሕረት ለመርከቧ ነዋሪዎች አልታወቀላቸውም ነበር፤ ይልቁንም በመፍራትና በመንቀጥቀጥ ነበሩ እንጂ። የሞት ጥላ በጣለበት ዓለም ውስጥ እየኖሩ እንዴት ብሎ ኅሊናቸው ዕረፍት ያገኛል። የሞት ጥላ ከምድር መወገዱን፣ በምድር ሰላም መሰበኩን ርግብ ካልተመለሰች በስተቀር በምን እርግጠኛ ይሆናሉ፤ ስትጠበቅ የነበረችው የሰላም ርግብ ስትመለስ ግን የእግዚአብሔር ምሕረት ለፍጥረት ታወቀ። ቁራውን ያባበለች ዓለም፣ ለቁራ ወደ መርከብ አለመመለስ ምክንያት የሆነ

የዓለም ርዥሰት ታማኝነቷን ሳያገድልባት ታምና የተኘች አማናዊቷ ርግባችን እመቤታችንም በእኛ በመርከቧ ውስጥ በምንኖር ትውልዶች እና ፍጥረቶች ዘንድ ምሕረትን ለማማለድ የታመነች ናት።

የዓለም ርዥሰት፣ የሰው ልጆች የጋጠኤት ብዛት ሊለውጠው የማይችል ጽኑ-ዕ የምሕረት ቃል ኪዳን አላትና ለዚህ ደግሞ ብቁ ያደረጋት በዓለም ውስጥ ያለው ምኞትና ክፋት የማይለውጣት ጽንዕት በመሆኗ ነው። ይህን የተረዳው የሀገራችን ሕዝብ ዛሬም ድረስ ሲጨንቀው መርከቧ ውስጥ ሆኖ የተቃጣላትን የእግዚአብሔር ምሕረት ለማወቅ ስሟን ጠርቶ የሰላሟን ርግብ እመቤታችንን ወደ እግዚአብሔር ይልካል። ከጠባባ መርከብ ወደ ሰፊው ዓለም ኖላና ቤተሰቡ የወጡት ክርግቧ በተረዱት የእግዚአብሔር ሰላም እንደሆነ ሁሉ ዛሬም በምጥ፣ በጣርና በጭንቀት የሚኖሩ የቅዱሳን ነፍሳት ከጠባቡ የሥጋ ኑሮ ወደ ሰፊው የነፍሳት መኖሪያ ዓለም ለመሸጋገር ለመንፈሳዊት ርግብ ድንገል ማርያም የተሰጠውን የማማለድ ሥልጣን ተስፋ ያደርጋሉ። በዚህ ዓለም ስንኖር “እ! መስተምሕርት አስተምሕሪ ጎበ ወልድኪ ከመ ያዕርፍ ነፍስ ኩሉሙ ጳጳሳት ....” አማላጅት ሆይ! የጳጳሳትን ..... ነፍስ ይቅር ይል ዘንድ ከልጅሽ ዘንድ አሳስቢ” እያልን ላለፈውም ለሚመጣውም ለሙታንም ለሕያዋንም የታመነ የምሕረት ቃል ኪዳንን እንማጸናለን። በአጸደ ሥጋ፣ በአጸደ ነፍስ፣ በገነት በመንግሥተ ሰማያት ለምንኖር ለሁላችንም ምሕረት ለማማለድ የታመነች በመሆኗ “ሰዓሊተ ምሕረት²⁹ ማእምንት” ብለን እናወድሳታለን።

ሐ/ ወላዲተ አምላክ ማእምንት:- ቀዳሚ አዳምን ለማስገኘት ባሕር አልተመረጠችም፣ ሰማይ እድሉን አላገኘችም፤ ይህች ያለንባት ምድር ብቻ በፈጣሪ የታደለች ሆነች እንጂ። የምድር እናትነት

ለአዳም የታመነች ናት፤ እንደዚሁ ዳግማዊ አዳም ኢየሱስ ክርስቶስን ለማስገኘት እመቤታችን የታመነች ናት። በሚያስደንቅ ተአምራት የሚያስደንቅ ጸጋ የተሰጣቸው ልጆችን ለመውለድ የታደሉ ብዙዎች ናቸው። አምላክን ለመውለድ ግን አልታደሉም፤ ለዚህ የታመኑ አልነበሩምና። እመቤታችን ብቻ ለዚህ የታመነች ናት፤ ለትንቢተ ነቢያት፣ ለሱባዔ አበው ቀደምት የታመነ ከእርሷ በቀር በምድር ላይ ማንም አልተገኘም ነበርና። ለመመረጧ ምክንያት የሆናትም የታመነች ሆና መገኘቷ ነበር፤ የሰማዩን ምሥጢር ለመስማት ከርሷ በቀር ማን ብቃት ነበረው፤ በሰማይ የሚኖሩ አልሰሙትም፤ ለዚህ የታደሉ አልነበሩምና።

ምሥጢሩ ታላቅ በመሆኑ ከፍጡራን ሁሉ ታላቅ ለሆነችው ለእመቤታችን ካልሆነ ለሌላ ለማን ይነገራል፤ በሰማይ በእግዚአብሔር ዘንድ የተመከረውን የሥጋዊ ምሥጢር የሰማዩ መላእክት የሰሙት እርሷ ከሰማችው ከ33 ዓመት በኋላ ነው። እርሷ ግን ከባለሟሎቹ ይልቅ ባለሟል፤ ከወዳጆቹም በላይ ወዳጅ ናትና አስቀድሞ ብትሰማም በልብዋ ጠብቃ ትኖር ነበር ብሎ ታላቁ መጽሐፍ ነግሮናል “ማርያምም በልብዋ ትጠብቀው ነበር” ሉቃ 2፥51 እንዲል።

ለዚህ ሁሉ ጸጋ የተመረጠች ቢሆንም ብዙዎች ግን ወላዲተ አምላክ በመሆኗ ላይ ብዙ ብለዋል እነ ንስጥሮስ ወላዲተ ሰብእ እንጂ ወላዲተ አምላክ ልትባል አይገባም ሲሉ አይሁድና ፈረሳውያን ደግሞ እርሷ የወለደችው አምላክን አይደለም የአምላክ እናት ማርያም ገና አልመጣችም በማለት በነቢያት የተነገረላት ወላዲተ አምላክ እሷ ለመሆኗ ጥያቄን ያነሳሉ፤ እነ ሣምሳጢ ጳውሎስ የአምላክ ማደሪያ ለመሆን የተመረጠውን ኢየሱስ የተባለውን ሰው ወለደች፤ እርሷ

በወለደችውም አምላክ አደረበት በማለት የእመቤታችንን ክብር ብቻ ሳይሆን የክርስቶስንም የባሕርይ አምላክነት ይክዳሉ። በዚህ በከፋው የክህደት መርዛቸው የዋሃን ምእመናንን ይዋጋሉ።

እንደ እውነቱ ከሆነ የእመቤታችንን ወላጊነት አምላክነት ሰይጣን ራሱ እንኳን አይክድም። ምክንያቱም እነሱ ይህን መሰል ትምህርት ከማስተማራቸው በፊት ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲናገር “የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ” ሲል ተሰምቷልና። ማቴ 8:29 ሉቃ 4:3 መንፈስ ቅዱስ በተለያዩ ሰዎች ላይ አድርጎ ሲናገር እንደሰማነው ግን እመቤታችን ወላጊነት አምላክ ለመሆኗ ምንም የሚያጠራጥር ነገር አላየንም። ክብርሃናዊው መላክ ከቅዱስ ገብርኤል ጀምሮ ስለ እርሷ የተናገሩ ሰዎች ሊቁ ቅዱስ ኤፍሬም እንደተናገረው ድንቅ ድንቅ ነገርን ተናግረውላታል። በሰማይ የሚኖሩ ሦስቱ አካላት ወደ አዲሲቷ ሰማይ ድንገል ማርያም የሚመጡና የሚያድሩ መሆናቸውን መላኩ ካበሠራት በኋላ ከእመቤታችን ጋር ለመገናኘት የታደለችው ኤልሳቤጥም የጌታችን እናት መሆኗን ያለ ፍርሀት መስክራለች። ሉቃ 1:35 ይህ ቀዳሚው ምስክርነት ነው- ስለ እመቤታችን ወላጊነት አምላክነት። ከዚያ በኋላ ማ ከሐዋርያት ዛሬ እስከተነሡ ሊቃውንት፣ ትናንት ከነበሩ ቅዱሳን ዛሬ እስከምናቃውቸው መምህራን የእርሷን ወላጊነት አምላክነት ያለ ማቋረጥ በንባብ፣ በዜማ ለዘመን ዘመናት ያውጃሉ።

በተለይም ከሦስተኛው እስከ አምስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን በሀገራችንም ሆነ በሌላው ዓለም የተነሡ አባቶቻችን ወላጊነት አምላክ ብለው መንፈስ ቅዱስ በሚመራው በኤፌሶን ጉባዔያቸው ወሰነው ተነሡ ከዚያ በፊት ከዚያም በኋላ የነበሩ ቅዱሳን ሁሉ ዘመንን ተሻግሮ በሚመጣው ድርሳናቸው ለዘለዓለም ወላጊነት አምላክ ብለው አተሙት። ይህ

ደግሞ የመንፈስ ቅዱስ ሐሳብ መሆኑን አስቀድሞ በኤልሳቤጥ ንግግር እንደተረዳነው በኋላም በኤፌሶን ጉባዔም መቅደንዩስን በመቅጣት ወላጊነት አምላክ መባል የሚገባት መሆኑን አስረዳ። ከሰማይ እስከ ምድር በተዘረጋው የሥነ ፍጥረት ሥርዓት የፍጡራን አንደበት ሁሉ ወላጊነት አምላክ ብለው ይጠራሉ። ስዕሏን የሚስሉ ሰዓልያን ይህንን ለማስረዳት አምላክን በግራ እጁ አስይዘው ይሰላሉ፤ ስሚን በሚጠሩበት ቦታ ሁሉ ወላጊነት አምላክ የሚል ቅጽል ያስቀምጣሉ፤ ከሌሎች ማርያሞች ለመለየት ሁል ጊዜ ይህን መግለጫ ይጠቀማሉ።

ከሆነበት ጊዜ ጀምሮ እስከዛሬ፣ ከዛሬም እስከ ዘለዓለም የአምላክን ሰው መሆን በሚያምኑት ሁሉ ዘንድ አምላክን ለመውለድ እርሷ የታመነች ናት። እምነብ አልቦ ገብ ቦ ላለመኖር ወደ መኖር/ የመጣችው መሬት ቀዳሚ አዳምን እንዳስገኘች መካኒቱ የሐና ፍሬ እመቤታችንም የአዳም ሁለተኛ ኢየሱስ ክርስቶስን ማስገኘቷ የቀደመውን የአዳምን ተፈጥሮ እንድናስታውስ አድርጎናል።

የመጀመሪያይቱ ምድር በፍጡራን ፍላጎት የተገኘች ላትሆን በፈቃደ እግዚአብሔር ጊዜዋ ሲደርስ ካለመኖር ወደ መኖር የመጣች ናት፤ ሊቁ ቅዱስ ያፌ ይህን ሲያስረዳ “እመ ደፈጥራ እግዚአብሔር ለምድር ኢዜነዎ ለሰማይ ወኪተማከረ ምስለ መላእክቲሁ” እግዚአብሔር ምድርን ሲፈጥራት ለሰማይ አልተናገረም፤ ከመላእክት ጋር አልተማከረም ይላል።

አሁን እንዲህ ማለቱ ሰማይ ቀድሞ ተፈጥሮ መላእክቱም ከምድር በፊት ኑረው አይደለም፤ ምክንያቱም ታላቁ መጽሐፍ በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰማይና ምድርን እንደፈጠረ ነግሮናልና። ዘፍ 1:1 ሊቁ በመንፈስ ቅዱስ በተቃኘው አንደበቱ ሊናገር የፈለገው ስለ ዳግማዊት ምድር ስለ እመቤታችን መሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም። ከሰማይ

መዘርጋት ከመላእክትም ሥርዓት በኋላ የተፈጠረች ምድር የለችምና፤ እንዲያም ከተባለ ድሀረ ዓለም የተፈጠረች ምድር እመቤታችን ናትና፤ እርሷንም ሲፈጥራት ከሰማያውያን መላእክት ከምድራውያንም የአዳም ዘሮች ጋር አልተማከረም እሱ በፈቀደ ጊዜ ፈጥሮአታል እንጂ። እርሷ ምድር ተብላ መጠራቷም ለክርስቶስ አዳም ተብሎ መጠራት ምክንያት ሆኖታል። ያለ ዘር፣ ያለ ሩካቤ ፍጥረትን ማስገኘት የቻለ በጥንት ዘመን ከምድር በቀር ሌላ ነበርን? በኋለኛውም ዘመን ያለ ወንድ ዘር ሰውን ያስገኘች ከእመቤታችን በቀር ሌላ ሴት የሌለች መሆኗ እርሷን ከምድር ጋር እንድናመሳሰላት ያስገድደናል። በእውነት አምላክን በመውለድ ጸንታ የተገኘት ብቸኛ ምድር።

2ኛ ሕይወት ያላቸው ፍጥረታት መገኛ መሆኗ፡- ዘፍ 1፡27

ይህች ምድር ዛሬ እንደምናያት የለቅሶ ድምፅ የሚሰማባት፣ የሐዘን መሸ የሚገጠምባት፣ የሐዘንተኞች መቀመጫ ድንኳን ሆና የተሠራች አልነበረችም። ይልቁንም ሕይወት ያላቸው ነገሮች መገኛ፣ ያለ አንዳች ሐዘንና ሰቃይ ፍጥረት እንዲኖርባት እግዚአብሔር መልካም እንደሆነች አይቶ የፈጠራት ዓለም ናት እንጂ። ከተፈጠረች በኋላ ሦስት ታላላቅ ነገሮችን አድርጎላታል።

የመጀመሪያው ከዚህ እስከ ሰማይ ድረስ በላይዋ ላይ ነግሦ ይኖር የነበረውን ውኃ ከሦስት ከፍሎ የየብስ ፊት እንዲኖራት፣ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከሰሜን እስከ ደቡብ ተዘርግታ ፍጥረት ሁሉ እንዲመለከታት አደረገላት፤ ይህን ባደረገበት በሦስተኛው ቀን ደግሞ ሌላ አዲስ ነገር አደረገላት፤ በእርአያውና በአምሳሉ የፈጠረውን የሰው ልጅን ገዥ አድርጎ ሾመላት፤ በተራ ፍጡር ሳይሆን የፍጥረት ሁሉ በኩር የሆነው አዳም እንዲመራት እንዲያደራጃትና እንዲንከባከባት

ተሾመላት። ከብዙ ጸጋዎቿ እነዚህ ዋና ዋናዎቹ ናቸው። እስከዚህ ጊዜ ድረስ የሞት እግር አልረገጣትም፤ ዓይኖቹም አልተመለከቷትም እንዲያውም ሕያዋን የሆኑ ፍጥረታትን እንድታስገኝ በመታዘዛ በሕያዋን የተሞላች የሕያዋን መንደር ሆና ቆይታለች። ሙታን ከእርሷ የተገኙ በመሆናቸው ተመልሰው ወደ እርሷ እንዲገቡ ቢወሰንም እሷ ግን ሕያዋትን እንጂ ሙታንን አላስገኘችም።

ሙታን ከራሳቸው ሞትን እስኪያስገኙ ድረስ ሕያው የሆነ ፍጥረት ብቻ ይወጣባታል ይወርድባታል። ለመጀመሪያ ጊዜ ምድራችንን የጉበኛው ብቸኛው ሬሳ ያ ከሰማይ ወደ ምድር የተጣለው በኋለኛው የግብር ስሙ ሰይጣን ተብሎ የተጠራው ፍጡር ነው። እሱም ቢሆን በሰማይ ሥፍራ ስላልተገኘለት ወደዚች ምድር ተጥሎአል እንጂ ከመሬት የተገኘ መሬታዊ ፍጡር አይደለም። ነገር ግን ሊቃውንት እንዳስተማሩን ዓለም በተፈጠረ በአራተኛው ቀን ክፉው ጠላታችን ከሰማይ ወደዚች ምድር ደረሰ።²¹ ራዕ 12፡7

እስከዚህ ጊዜ ድረስ ሕያዋን ስልጥነውባት ትኖር የነበረችው ምድራችን ለሕያዋን መገኛም ብቻ ሳይሆን ለሕያዋን ምቹት ያላት የመኖሪያ መንደርም ነበረች። ከሰው እስከ እንስሳ ፣ ከአራዊት እስከ ሰማይ አንስርት በሕይወት የተገኙ ፍጥረታት በሙሉ ከምድር የተገኙ ብቻም ሳይሆኑ በመሬት የሚኖሩባትም ጭምር ናት። አስገራሚው ነገር ወደ ሰማይ ወጥቶ፣ ወደ አየር መጥቆ የሚበረው ንስር ሳይቀር ተመልሶ ወደ መሬት መምጣቱ አይቀርም። ከርሷ በቀር ሌላ ምን ማረፊያ ኖሮት ወደ ሌላ ይሔዳል?

ሰማያት በቁጥር ብዙ ሲሆኑ ፍጥረተ መላእክትን ብቻ ይዘው ይኖራሉ። ይህች ያለንባት ምድር ግን አንዲት ሆና ሳለ የልዩ ልዩ ነገድና

ሕዝብ መኖሪያ፣ የሚታዩትና የማይታዩት ሥነ ፍጥረታት መኖሪያ አድርጓታል። ነባብያንና ኢነባብያን ፍጥረታት ይኖሩባታል። ምድራችን አንዲት ስትሆን ከሰማይ ትባዛለች፤ ጠባብ ስትሆን ከሰፊው የሰማይ ዓለም ትሰፋለች። በዚህና በሌሎች ነገሮች ምድር እመቤታችንን ትመስላለችና ብለው የቤተክርስቲያናችን ሊቃውንት ዳግማዊት ምድር ብለው ይጠሯታል። ስለ ምድር የተነገረውን ሁሉ ለእመቤታችን ስጥተው ይተረጉማሉ።

ምድርን የሕያዋን እናት ብለን እንደምንጠራት ዘፍ 1÷24 ወላዲተ አምላክ ድንገል ማርያምንም እሞሙ ለዙሉሙ ሕያዋን ብለን እንጠራታለን። የቀደመው ሰው ከምድር አፈር ተበጅቶ ሕያው ሆኖ ለዘላለም እንዲኖር ተወስኖለት የእግዚአብሔርን ሕያው እስትንፋስ አግኝቶ ሕያው ሆኖ ይኖር ነበር። ይህን የሕይወት ጉዞ ሞት ሲያደናቅፈው፣ ዳግመኛ ሕያው ፍጥረት ማስገኘት ምድራችን ሲሳናት ሌላ ሕያው ሰው ያስገኘችልን ሁለተኛዋ ምድር እመቤታችን ናት። በአንዱ በአዳም ምክንያት ሁሉም ሞቶ ነበርና በሁለተኛው አዳም ፍጥረት ሁሉ ዳግም በሕይወት ሲፈጠር በሁለተኛው ጊዜ ሕያዋን ፍጥረታት የተገኙባት እመቤታችን ድንገል ማርያምን እሞሙ ለዙሉሙ ሕያዋን ብለን መጥራታችን ተገቢነት አለው።

የመጀመሪያው ሕያው ፍጥረት ሲገኝ "ወነፍሐ ውስተ ገጹ ለአዳም መንፈስ ሕይወት፤ በአዳም ላይ የሕይወትን እስትንፋስ እፍ አለበት ዘፍ 2:7 ተባለ። ስለ ሁለተኛው ሰው ሕይወት ግን የተነገረው ነገር ድንቅ ነው። "መንፈስ እግዚአብሔር ቅዱስ ይመጽእ ላዕሌኪ፤ ቅዱስ የሆነው የእግዚአብሔር መንፈስ ወደ አንች ይመጣል ሉቃ 1÷28 የሚል ነው። የመጀመሪያው ከአፉ በተቀዳ የጸጋ ሕይወት የክበረ ሕያው

ፍጥረት ሲሆን ከሁለተኛይቱ ምድር የተገኘው ሁለተኛው ሕያው ሰው ግን በባሕርይ ሕይወቱ በመንፈስ ቅዱስ ሕያው የሆነ መሆኑን ያሳያል። ከመጀመሪያይቱ ምድር የተገኘት ሕያዋን ፍጥረታት በነፍስ ሕያዋን የሚሆኑ ሲሆን ከሁለተኛይቱ ምድር የተገኘት ግን በመንፈስ ቅዱስ ሕያዋን ሆነው ይኖራሉ። የመጀመሪያው (የነፍስ) ሕያውነት በተፈጥሮ የሚሰጥ ነው፤ ሁለተኛው ሕያውነት (ክርስትና) ደግሞ በፈቃድ የሚሰጥ ነው።

ሰው ከመጀመሪያይቱ ምድር የተገኘ መሪታዊ ፍጡር መሆኑን አምኖ በጥንተ ተፈጥሮው "አኔ አመድ እና ትቢያ ነኝ" አለ። ከሁለተኛይቱ ምድር የተገኘ ዳግማይ አዳም ክርስቶስ ከማይሞትና ከማይጠፋ ዘር ወልደኛል ብሎ ከአመነ በኋላ በሐዲስ ተፈጥሮ ከአባቱ ዳዊት ጋር "ኢይመውት ዘእንበለ ዘአሐዩ በሕይወት እኖራለሁ እንጅ አልሞትም" መዝ 117:17 እያለ አብሮ ይዘምራል።

ይህች ያለንባት መሬት እንኳን ማለፍ፣ መለወጥ ማርጅት የሚስማማት ሲሆን በውስጧ የሚኖሩት ፍጥረታትን የምታድሰበት ጊዜ አላት። እንደ እባብ ያሉ ሥነ ፍጥረታት በልባቸው ተሰበው አመድና ትቢያን ምግብ አድርገው የሚኖሩ ሲሆን የሕይወት ዋስትናቸው የእርጅና መከላከያቸው መሬት እንደሆነች የታመነ ነው።

እንደ እባብ ሁሉ የቀደመውን የመርገም ጽዋ የጨለጠው የቀደመው ሰው አዳምም የታደለው እርጅናውን ያስወገደው ከዳግማዊት ምድር ከእመቤታችን ነው። ዳግመኛ ላያረጅ አዳም አዲስ ሰው ሆኗል። ለዚህ ነው መንፈስ ቅዱስ አባ ሕርያቆስን እዲህ ብሎ ያናገረው ".... ወበኪ ተሐደሰ ቀዳሜ ኩሉ ፍጥረት የፍጥረት ሁሉ መጀመሪያ በአንቺ ታደሰ" ከመጀመሪያይቱ ምድር ለተገኘት ሰዎች እንዲህ ተብሎ ተነግሮላቸው

ነበር። "በእድሜአቸው ፈጽመው ሽምግለው አርጅተውም ነበር" ዘፍ 18+11 ሉቃ 1+18 ከሰው ልጆች ነውርን ያስወግድ ዘንድ ባረጀውና በሽመገለው ዓለም ውስጥ ከአዲሲቱ ምድር አዲስ ሰው ተወለደና አርጌውን አስወገደ። እንዲያውም ሁሉን አዲስ አደረገ 1ኛ ቆሮ 5+17 አዲስነቱ ደግሞ ለጊዜው አዲስ ሆኖ ቆይቶ የሚያረጅ እንዳይሆን ባለመለወጥ አጸናው። ከዚያም አያይዞ ለሰው ዘለዓለማዊነት ተሰጠው። ሞት ሲገዛው ለነበረው የሰው ልጅ ባሕርይ "ወተውሀበ ሎቱ ሥልጣን ወምኩናን ዘለዓለም፤ የዘለዓለም ግዛት ተሰጠው" ዳን 7+17 ተብሎ ተነገረለት። በዘመናት ተወስኖ ይኖር የበረው የሰው ልጅ ዘመናትን አልፎ የሚቀር ክብርና ጌትነትን ተቀበለ። ወደ ጊላም ወደ ፊትም ቢሆን የሌለበት ጊዜ የሌለና የማይኖርበት ጊዜ የማይኖር ሆነ።

ይህ ሁሉ በአዲሲቱ ምድር በእመቤታችን ላይ የተከናወነ ጣፋጭ የሰው ልጆች ታሪካችን ነው። ይህች ምድር ካስገኘችቸው ልጆቿ ዳግማዊቷ ምድር እመቤታችን ያስገኘችቸው ይበዛሉ። የዚች ምድር ልጆቿን ሞት ቀምቷታል፤ ከእመቤታችን የተገኙት ግን ሁሉም በሕይወት ያሉ ናቸው። እንዲያው ለዘለዓለም ምድራቸውን ወርሰዋት ሊኖሩ ከአምላካችን ጋር ቃል ኪዳን አላቸው እንጂ ኢሳ 60+22

ለዚችኛዋ ምድር ጥሩ ምሳሌ ይሆን ዘንድ ያችኛዋ ምድር በልብ የሚሳቡትን፣ በእግር የሚሸከረከሩትን፣ በክንፍ የሚበሩትን፣ በደመ ነፍስ ሕያዋን ሆነው ጸንተው የሚኖሩትን ሦስት ሕያዋን ፍጥረታት እንድታስገኝ ታዝዛ ነበር። እንደ እግዚአብሔር ቃል ሁሉም ፍጥረታት ከመሬት የተገኙ ናቸው። ምድራችን በራሷ ሕይወት ሳትሆን ሁሉን በቃሉ የሚያከፍው እግዚአብሔር ሕይወት ላቸው ነገሮች መገኘት ምክንያት አድርጎታልና ሕይወት ያላቸው ነገሮች ሁሉ ክርሷ የተገኙ ናቸው።

በዚህም እመቤታችን የሦስት ነገሮች እናት መሆኗ ታወቀ ተረዳ። የሰብእ ዓለም፣ የባሕታውያን የሰማዕታት፣ ከዚህ ዓለም እስከ ታላቁ ዓለም መንግሥተ ሰማይ ድረስ የሚኖሩ ጸድቃን በነዚህ ሦስት ሰዎች የተጠቃለሉ ናቸው። በክንፍ የሚበሩ በሰማዕታት ይመሰላሉ። እንደ ሰማይ ንስር ከሚያውቁት ዓለም ወደ ማያውቁት ዓለም በተመሥጠ ስለሚነጠቁና ሽቅብ ወደ ጽርሐ አርያም ወጥተው ይህን ዓለምና ክብሩን ንቀው አጥቅተው ቁልቁል ስለሚመለከቱ ነው።

በልብ የሚሳቡ በዚህ ዓለም በፈቃዳቸው በሕጋዊ ጋብቻ ተወስነው በሚኖሩ ጸድቃን ልጆቿ ይመሰላሉ። እነዚህ በልብ የሚሳቡ እንስሳት በምድር ላይ ሲርመሰሙ የሚኖሩ ቢሆንም አንዳንድ ጊዜ ቀና ብለው ከፅዕዋት ፍሬን ለቅመው ወደ መሬት መመለሳቸው የማይቀር የተፈጥሮ ተግባራቸው ነው።

ሰብእ ዓለምም ሰባት ጊዜ ወድቀው፣ ሰባት ጊዜ ተነሥተው በሚያደርጉት መንፈሳዊ ጉዟቸው የጽድቅ ፍሬን የሚቀምሱ ሲሆን አብዛኛውን ጊዜ ግን በመሬታዊ ግብር ሲርመሰሙ የሚኖሩ መሆናቸውን የሚያመላክት ነው። ሰብእ ዓለም ፣ ባሕታውያን፣ ሰማዕታት ደጅ የሚጠኗትን፣ የሚጋደሉላትን መንግሥተ ሰማያትን ያስገኘላቸው እናት እመቤታችን ድንግል ማርያም ናት። ቅዱስ ኤፍሬም በውዳሴው ሊቃነ ጳጳሳት የጽጵስናቸውን ዋጋ፣ ነቢያት የትንቢታቸውን፣ ሐዋርያት የስብከታቸውን፣ ሰማዕታት የተጋድሎአቸውን ዋጋ ለማግኘት ደጅ የሚጠኑት ክርስቶስን ወለደችላቸው³² ብሎ አመስግኗታል።

ከሷ በፊት የነበሩ ነቢያትና ጸድቃን ጽድቃቸው እንደመርገም ጨርቅ የተናቀ ሆኖ እንደነበር ታላቁ መጽሐፍ የሚነግረን እውነታ ነው። ኢሳ 64+6 ዛሬ ግን ለእያንዳንዱ እንደ ሥራው መጠን ይከፍል ዘንድ

የሰው ልጆች ዋጋ በእጅ የተያዘለት ጌታ ከእመቤታችን ተወልዷልና። እንዲያውም በጉላ በተረዳ ነገር እንሰጥ፤ አራዊት፣ አዕዋፍ የተሰኙ ፍጥረታትን አንድ አድርጎ በመያዝ የቀደመችው ምድር እመቤታችንን መሰለች።

እኛ በልማዳችን እንስሳት የምንላቸው ሣር ነጭተው ውኃ ተጎንጭተው የሚኖሩትን ሲሆን አራዊት የምንላቸው ደግሞ ሥጋ ነጭተው ደም እንደ ውኃ ተጎንጭተው የሚኖሩትን ነው። በሌላም መንገድ የሚበሉትን እንስሳት የማይበሉትን አራዊት እንላቸዋለን። እነዚህ ሁሉ ፍጥረታት በምድር ላይ ሲኖሩ አንድም ቀን የፍቅር ታሪክ ሳያስመዝግቡ አንዱ አንዱን ሲያሳድደው በጠላትነት ይኖራሉ። አዳም ከፈጣሪው ከተጣለበት ቀን ጀምሮ እስከአሁን ድረስ በዚህ ሕግ ጸንተው ይኖራሉ፤ ከዚያ በፊት ግን ይህ እንዳልነበረባቸው ግልጽ ነው።

እመቤታችንም ከአዳም ርኩሰት አስቀድሞ የነበረችው ሰላማዊ ምድር ናትና እንስሳት፣ አራዊት፣ አዕዋፍ የተሰኙ እስራኤልን፣ ካህናተ እስራኤልንና አሕዛብን በፍቅር መረብ አስተሳስራ አንድ መንጋ አድርጋለች። የቀደመ ታሪካቸውን ስናይ ጦርነት ነው፤ እስራኤል ምድረ ርስትን ሲወርሱ አሕዛብን አሳደው ነገር ኢያ 6÷21 ዛሬ ግን ነገሩ እንዲህ አይደለም፤ ዘለዓለማዊቷን ምድር መንግሥተ ሰማያትን አብረው ለመውረስ ኑ ወደ እግዚአብሔር ቤት ተራራ ወደ ያዕቆብ አምላክ ቤት እንወጣ ተብሎ ጥሪው ተላልፏል። ኢሳ 2፥3 የቀደመውን የዕርቅ ዘመን የመለሰች የመጀመሪያውን የሰላም ኑሮ ያስታወሰች ከጥንተ አብሶ በፊት የነበረችዋ ንጽሕት ምድር በእውነት እመቤታችን ናት። ለጴጥሮስ እውነቱን ሊመሰክር የመጣው የእግዚአብሔር መላክስ ቢሆን ያስረዳው ነገር ቢኖር ይህን አይደል?

ከዚህ በኋላ ንጹሕ እንጂ ርኩሰ ፍጥረት የሌለ መሆኑን ጥንቱንም ኃጢአት እንጅ ያረከሰው በባሕርዩ ርኩሰት ኖሮበት የተፈጠረ አንዳች ፍጥረት የሌለ መሆኑን የሥነ ፍጥረቱ መጽሐፍ የሚነግረን እውነት ነው። አሁንም ኃጢአታችንን አጥፍቶ፣ የቀደመ ኑሮአችንን መልሶ የሚያኖረን ጌታ ከእመቤታችን ከተወለደልን በኋላ ሁሉም ንጹሕ ሆኖአል። ባንድ መዝገብ ውስጥ የሚኖሩ የእግዚአብሔር የክብር እቃዎች ናቸው። የሐዋ 10፥15 ሕዝቡንና አሕዛቡን አንድ አድርጎ እግዚአብሔር ያኖረባት መሬት በእውነት እመቤታችን ናት። ሁሉም ዳግም አሁን ንጹሐን ሆነዋል። አንዳች እንኳን የቆሸሸ ቢኖር ወደ ውጭ ይጣላል እንጂ በእርሷ አይኖርምና ሁሉም ስለ ራሱ ይጠንቀቅ ማቴ 22፥13

3ኛ በአዲስ ሰማይና በአዲስ ምድር መተካቷ አሮጌውን አሮጌ ማለት የሚቻለው አዲስ ነገር ሲኖር ብቻ ነው። አዲሱን ኪዳን ከእግዚአብሔር ስንቀበል የቀደመውን ኪዳን አሮጌ ብለንዋል። ይህችን ምድርና ይህችን ሰማይ አሮጌ ብለን በአዲስ ሰማይ እና በአዲስ ምድር የምንተካበት ጊዜ ሊመጣ እንደሚችል ደግሞ የሐንስ ወንጌላዊ በራእይ ይመሰክራል። ራዕ 21፥1 ዘመንን ዘመን ሲተካው አዲስ ብለን የተቀበልነውን ዓመት ጥቂት ወራትን ካሳለፍን በኋላ አሮጌ ብለን ስንሸኘው መኖራችን የተለመደ ተግባር ነው። ሌላው ቀርቶ ሰውን ያህል ታላቅ ፍጡር እንኳን ሰው የሚተካው በመሆኑ ግርጂት አንዱ የሰው ልጆች ጠባይ መገለጫ ሆኗል። ሦስት ነገሮች ብቻ በእርጅና ሳይለወጡ ጸንተው ይኖራሉ።

- ❖ ለባሕርዩ እርጅና የማይስማማው አምላካችን
- ❖ ሰባቱ ሰማያትና
- ❖ ቅዱሳን መላእክት

❖ ዘመን የማይቆጠርለትና ከዘመናት በፊት የነበረው ኃይለ-አምላካችን እ ግዚአብሔር ዘመናትን የሚያስረጅ እንጂ ዘመናት የሚያስረጁት አይደለም በምንም ሆነ በማንም አይተካም፤ አይለወጥም፤ ሁል ጊዜ አዲስ ሆኖ ይኖራል እንጂ። ታላቁ የእግዚአብሔር ሰው ይህን ታላቅ ጌታ የገለጸበት ቃል ምንኛ ድንቅ ነው። "አንተ ግን ያው አንተ ነህ ዘመናችሁም አያልቁም" መዝ 101፥26-27 ነበር ያለው። ሁሉን አሳልፎ እሱ ግን ብቻውን ለዘላለም አዲስ ሆኖ ይኖራል። ከሁሉም በፊት እርሱ ነበረ፤ የዛሬ ታላቅነቱ በትናንት ታናሽነት የተጀመረ አይደለምና ሁልጊዜ «ዐቢይ እግዚአብሔር» ተብሎ ሲመሰገን ይኖራል።

❖ ለባቱ ሰማያትና ቅዱሳን መላእክት ምንም እንኳን ከዘመናት መፈጠር በኋላ የተገኙ ፍጥረታት ቢሆኑም ከሌሎቹ ፍጥረታት ልዩ የሚያደርጋቸው ጸጋን የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር አገናኝቷቸዋል። እርሱም የማያረጁና ኃይላቸው በድካም የማይለወጥ መሆኑ ነው። የዚህም ምሥጢሩ በመላእክት ዘንድ እና በከተሞቻቸው ውስጥ ዘመን የማይቆጠር መሆኑ ነው።

ሁል ጊዜ በሰማይ ዛሬ እንጂ ትናንት እና ነገ የሉም። እድሜያቸው፣ ቀናቸው የሚለካው ጨለማ በማይፈራረቀው ፀሐይ በኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑ ነው። እኛም ከመሠረት ጀምሮ ለዘላለም እንዲኖሩ እንጂ ከንቱነት የሚለማቸው ፍጥረታት ጋር የምንስማማ ፍጡራን ሆነን ባለመፈጠራችን በቀደመው የሰው ልጆች ስሕተት የተነሣ በከንቱ ዓለም ውስጥ የምንኖር ፍጡራን ለመሆን የተገደደን ቢሆንም ተስፋ አለን። ለዘላለም መለወጥ በሌለበት ዓለም ውስጥ የምንኖርና

ዛሬ የቅዱሳን ብርሃን ብለን የምንጠራው ፀሐየ ጽድቅ ክርስቶስን እየሞቅን የምንኖርበት ዘመን ይመጣል። እሱም ይህ አሮጌው ምድርና ሰማይ አልፎ አዲሱ ሰማይና አዲሱ ምድር ሲመጣ ነው። የሚመጣውም አዲሱ ሰማይና ምድር አሮጌውን እንደለወጠው ሁሉ እመቤታችንም ሁሉን አዲስ ለማድረግ እግዚአብሔር ያዘጋጃት አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ናት። ይህ የተስፋ ዓለም ይህን ዓለም ተክቶ ለሰው ልጆች ከመሰጠቱ በፊት ስለዚህ ዓለም የተነገረው ሁሉ በእመቤታችን ተደርጓልና።

ይህ ዓለም ከመጣ በኋላ በነጭ ዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ጌታ የተናገረውን በጥቂቱ ለማሳያነት ብንመለከት "እኔ ለተጠማው ሁሉ ይጠጣ ዘንድ ከሕይወት ውኃ ምንጭ ያለዋጋ እሰጣለሁ ድል የነሣም ይህን ይወርሳል እኔ አምላክ እሆነዋለሁ፤ እሱም ልጅ ይሆነኛል" ራዕ 21፥6 አቡቀለምሲስ የሐንስ ይህንን ሲናገር ስለ አዲሱ ሰማይና ስለ አዲሲቷም ምድር መናገሩ ነው። ነገር ግን ይህ ሁሉ አስቀድሞ በእመቤታችን አልሆነልንም ? የሕይወት ውኃ ወንጌልን፣ ልጅነትን ከሷ ከተገኘ አንድ ልጁ ያለ ዋጋ አገኘነው።ከቃሉም "ዘጸምአ ይምጸእ ንቤዩ ወይስተይ የተጠማ ሁሉ ወደ እኔ ይምጣ ያለ ዋጋም ይጠጣ" የሐ 4፥14 ሲል ሰማነው።

ሰው የእግዚአብሔር ልጅ የሆነውን ጌታ ከእመቤታችን ከተወለደ በኋላ አይደለምን? አዲሲቷ ምድር እመቤታችን ያስገኘችልን ዳግማዊ አዳም ከቀዳማዊው አዳም ይልቅ ለፍጥረት ሁሉ የበኩራት ዓይነት እንድንሆን በቅዱስ ቃሉ አስቦ ወለደን።ይህን አባትነቱንም ያረጋገጥነው ከዚህ ዓለም ወደ ወዲያኛው ዓለም ከመሄዳችን አስቀድሞ "እቡነ ዘበሰማያት" ብላችሁ ጥሩኝ ሲለን ነው።

ወገኖቹ ያልነበርን እኛን ወገኖቹ ያደረገን፤ ርቀን የነበረውን ያቀረበን አዲሲቱ ምድር እመቤታችን ከመጣች በኋላ ነው ያዕ 1:18 1ጴጥ 2:10 ያችኛዋ አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር ስትመጣ የሚሰጠንን አዲሱን የጽድቅ ፀሐይ ኢየሱስ ክርስቶስን ያስገኘችልንን እርሷ እመቤታችን አይደለች? አባ ኤፍሬም በውዳሴው እንደመሰከረው። "ሠረቀ ለነ እምኔኪ ፀሐየ ጽድቅ! የእውነት ፀሐይ ክርስቶስ ካንቺ ተወለደልን" ይላታል። አሁን የምናውቀው ሰማይ ካስገኘልን ከምናውቀው ፀሐይ የተለየ ፀሐይ መሆኑን ለመግለጽ ነው-የእውነት ፀሐይ ሲል የገለጠው።

ሁሉን ነገር በመታደስ የሚያጸና አዲስ ፀሐይ ነው- ኢየሱስ ክርስቶስ ፤ እሱም ከአዲስ ሰማይ የተገኘ እንጂ ጎልፈት ውላጤ ከሚስማማው ከዚህ ሰማይ የተገኘ አይደለም። ይህ ያሁኑ ሰማይ ሕይወት ከክንፎቿ በታች የሆነላት ፀሐይን አስገኝቶ ያውቃልን? አዲሲቱ ሰማይ ያስገኘችው ፀሐይ ግን "ያን ጊዜ የእውነት ፀሐይ ይወጣላችኋል ሕይወትም ከክንፎቿ በታች ነው" ሚል 4:5 የተባለለት ፀሐይ ነው። ፍጡራንን በመውለዷ የሕያዋን እናት ተብላ የምትጠራ ይህችን ምድር የምትመጣይቱ ምድር እንደምትተካት ሁሉ ሕይወታቸው ክርስቶስ የሆነላቸው ምዕመናንን በማስገኘቷ "እሞሙ ለኩሎሙ ሕያዋን" ተብላ የምትጠራይቱ ዳግማዊት ምድር እመቤታችንም ምድራዊና ጊዜያዊ ሕያውነት የተሰጣቸው ፍጡራንን የምታስገኝ የፍጥረታት እናት ቀዳሚት ሔዋንን ትተካለች። አዲስ ሰማይ፣ አዲስ ምድር ማለቱ እመቤታችን ገረድነቷንና እመቤትነቷን አስተባብራ ይዛ መገኘቷን የሚያመለክት ሲሆን ይህም በሌሎች ሴቶች የማይደገም ታሪክ በመሆኑ ሁል ጊዜ አዲስ እንድትሆን ያደርጋታል። ገረድነትን ከእመቤትነት ጋር፣ እናትነትን ከድንገልና ጋር አስተባብሮ ይዞ መገኘት

የሚቻላት ሴት አትገኝምና። እናቱን የፈጠረ ልጅ እርሱ የድንገል ማርያም ልጅ ክርስቶስ ብቻ ሲሆን ፈጣሪዋንም የወለደች ብቸኛ እናት እርሷ እመቤታችን ድንገል ማርያም ብቻ ናት፤ ይሄን ታሪክ ሊያስረጅ የሚችል ሌላ አዲስ ታሪክ ብትፈልጉ ታገኛላችሁ?።

ገነት:-

ይህን ቃል ቀጥታ ወደ አማርኛ ብንለውጠው የአትክልት ቦታ ተብሎ የሚተረጎም ሲሆን የታጠረና የተቀጠረ አዕምሮን ሁሉ መማረክ የሚችል ምድረ በዳ ያልሆነ ልዩ የአትክልትን ቦታ ያመለክታል። እስካሁን ስናነሣት የነበረችው ምድራችን በአምስት ክፍል ተከፍላ አምስቱ ዓለማት መሬት ተብለው ይጠራሉ፤ ከነዚያ አምስት ዓለማት አንዱ ገነት ሲሆን ስለክብሩ ብቻውን አድርገን ልናየው ግድ ይለናል። ገነት ከሰው ልጅ በቀር ማንም ላይኖርባት ውሳኔ ከእግዚአብሔር ተሰጥቶባታል። ዘፍ 2:8 የህልውናዋን ዜና ታላቁ መጽሐፍ የመዘገበላት ፍጥረት ሁሉ ተደራጅቶ አልቆ በመጨረሻ ስለተፈጠረው የሰው ልጆች አባት ሲናገር በምሥራቅ በኩል ሌላ ዓለም ተተክለች፤ እሷም ዲደን ገነት ናት ብሎ ነው።

ከሰማይ በታች ከሚገኙ ክፍላተ መሬት ውስጥ እጅግ ከፍ ያለች እና የከበረች ምድር ናት። ምክንያቱም ንጉሠ ምድር አዳም የሚኖርባት የንጉሥ ምድር ናትና። መላውን ዓለም እንዲያጠጡ የተመረጡት አራቱ አፍላጋትም እንዲወጡ የተደረገት ከዚህች ልዩ ስፍራ ነው። ይህን ሰፊ ዓለም ዞረው ያጠጣሉ። ያለ አንዳች አድሎ ሌሊት እና ቀን በአራቱ ማእዘናት ይፈላሉ። በሚፈሱባቸውም ቦታዎች ሁሉ የደረቀውን ያለመልማሉ ከአበባ ወደ ፍሬ ያደርሳሉ። ለዓለም የሚበቃ ልዩ ልዩ ገጸ

በረከቶችን የተሞላች ሀገር ናት። ገነት ለሰው የሚሆኑ ውድ የሕይወት ስጦታቸውን አሟልታ ይዛ ነበር። ሁሉንም ማወቅ ከሚያስችለው ዛፍ ጀምሮ ለዘላለም በሕይወት መኖር እስከሚያስችለው የሕይወት ዛፍ ድረስ በውስጧ አሉ።

በመጀመሪያ ወደ ሰው ልጆች ጆሮ የደረሰው መለኮታዊ ትእዛዝስ ቢሆን መጀመሪያ የተላለፈው በዚህች ምድር አይደል? ሰው መጠበቅ ባይችልም መጀመሪያ ቃለ እግዚአብሔርን የሰማባት ቦታ ናት፤ ሰውና እግዚአብሔር አብረው ይኖሩ የነበረው ሰው በገነት በኖረባቸው ጊዜያት ሲሆን በኋላም ጊዜው ሲደርስ በዓለም መለያየቱ ጠፍቶ አንድነቱ ጸንቶ ሰውና እግዚአብሔር በአንድነት መኖር የጀመሩት በገነት ነበር። ሉቃ 23፥43

አባታችን አዳም በሠራው ስሕተት የጀመረው ኑዛዜ በገነት ውስጥ በነበረ ጊዜ ፍጻሜውን አላገኘም ነበር። ጀምሮ ሳይጨርስ ነበርና የተወው አዳም ኑዛዜውን እስከ ደመደመበት ዕለት ድረስ ከእግዚአብሔር ተለይቶ ከገነት ወጥቶ መኖር ግድ ብሎታል። እርቁ የተፈጸመበት ዕለተ ዓርብ አዳምም የመደምደሚያውን የኑዛዜ ቃልና የመማጸኛ ንግግር ያደረገባት ዕለትና ሰዓት ይህች ዕለት ዓርብ ናት።

ከሞት ጋር ተፋጠ ፈያታዊ ዘየማን ያደረጋት ንግግርኮ አዳም በገነት ጀምሮ የተወውን ንግግር ለመደምደም የተነገረች ንግግር ናት። የነገር ሁሉ መደምደሚያ መንግሥተ እግዚአብሔር ናትና ለአምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ለተደረገው ጸሎት መሪና ፈታውራሪ ሆኖ ገነትን ያስከፈተው ይህ አጭር ጸሎት ጥንት የተጀመረው የአባቶቻችን ጸሎት ፍጻሜ እንጂ ዛሬ የተጀመረ አይደለም። አጭር በሚመስለው በዚህ ጸሎት የሰው ልጆች ገነትን መውረሳቸው ተረጋግጧል። በዚህም

እመቤታችን ድንገል ማርያም የአበው ነቢያት የጸሎታቸው ፍጻሜ መሆኗ ታወቀ ተረዳ።

በዱሩና በገደሉ፣ በዋሻና በፍርኩታ በቤተ መንግሥትና በቤተ ክህነትም ስለ እርሷ ብዙዎች ከለቅሶ እና ከብርቱ ጨክት ጋር ምልጃ እና ጸሎትን አቅርበው ነበር። ያለ እርሷ እንዳይባረኩ እግዚአብሔር ከልክሷቸዋልና።

ሰው ከእግዚአብሔር ጋር መኖር የጀመረባት አማካኝነት ገነትስ እመቤታችን አይደለች! “ዛሬ በገነት ከኔ ጋር ትሆናለህ” ሲል አዲስ ነገር እንዳይመስልህ ሰው እና እግዚአብሔር መጀመሪያ የተገናኙባት ገነታችን እመቤታችን ናት። “ዛሬ በገነት.....” ከሚለው ቃል “ስሙንም አማኑኤል ትለዋለች” የሚለው ስም አይቀድምምን? አማኑኤል ማለትስ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ሆነ ማለትም አይደል ማቴ 1፥23 ስለዚህ በገነት ከእግዚአብሔር ጋር መኖር ከጀመርን ቆይተናል ማለት ነው። ይህች ጌታ የተጸነሰባት ዕለትና ሰዓት ሰውና እግዚአብሔር በገነት ኅብረት የፈጠሩባት ሰዓት ናት። መለያየቱ በተፈጠረበት ዕለትም ወደ ሰው ልጅ የሄደው እግዚአብሔር ነበር። አንድነቱ ሲፈጠርም የመጣው እግዚአብሔር ነው።

ከፈጣሪያችን ጋር አንድ ሆነን የምንኖርባት ይህች ገነት በምሥራቅ በኩል መተከሏም እመቤታችን ከምሥራቃዊቷ የዓለማችን ክፍል የተገኘች መሆኗን ያሳያል። ገነት ውስጥ አንድ አዳም ብቻ እንጂ ልጆቿም ሆኑ የልጅ ልጆቹ ከበደል በፊት ገነትን አላወቁትም ነበር። ይህም እመቤታችን ከዳግማይ አዳም ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር በውስጧ ሌላ ሰው ያልተጸነሰ መሆኑን ያሳያል። የመጀመሪያዋ ገነት ከመጀመሪያው አዳም በኋላ ሌላ ሰው በውስጧ መመላለስ አለመቻሉን ከተስማማን

ከእመቤታችንም ማሕጸን የወጣ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ሌላ አንዳች ፍጥረት የለም ብንል አልተሳሳትንም። ከዳግማይ አዳም ከኢየሱስ ክርስቶስ በኋላ ለዘለዓለም ተዘግታ ትኖራለች። ነቢዩ እንደመሰከረው ሕዝ 44+2 በመላእክቱ እንድትጠበቅ ያደረገው ለዚህ አይደል።

ሁለቱ ጠባቂዎቿ

ስለ ገነቱቱ ክብር የሚናገረው ታላቁ ቅዱስ መጽሐፍ ለገነት ሁለት ጠባቂዎችን ያኖረላት መሆኑን ይመስክራል። እነሱም የምትገለግበጥ የእሳት ሰይፍ እና ኪሩብ መላክ ናቸው። እግዚአብሔር አዳም ከወጣበት ቅፅበት ጀምሮ ገነትን ያለጠባቂ የተወበት ጊዜ የለም ይጠብቃት ዘንድ የተተወችለት አዳም ታማኝ ሆኖ ባለመገኘቱ ሌሎች ጠባቂዎችን አዘጋጀ። ገነትን መጠበቅ ያስፈለገው አዳም በድፍረት እንዳይገባ ለማድረግ ነበር እርጌውን አዳም በሐዲሲቷ ምድር በገነት ሊያኖረው አልፈቀደምና።

በዚህም ነገር እመቤታችንን እግዚአብሔር ያለ መንፈስ ቅዱስ ጥበቃ የተወበት ጊዜ እንደሌለ አስረዳን። በበደል ውስጥ የነበረው ሰው ተደፋፍሮ እንዳይገባ በምትገለግበጥ የእሳት ሰይፍ ማጠፍ የአጋንንትን ሥልጣን መቆራረጥ በሚችለው የመንፈስ ቅዱስ ሥልጣን ከበደለኛው ሰው ከአዳም በደል የተነሣ መተዳደፍ እንዳይኖርባት ከእናቷ ከሔዋን ማሕጸን ከአባቷም ከአዳም አብራክ ከመከፈሏ አስቀድሞ ሲጠብቃት የነበረ መሆኑን የሚያስረዳ ነው። አባቶቻችን ዐቀባ መንፈስ ቅዱስ እምክርሠ እማ ከእናቷ ማሕጸን ጀምሮ መንፈስ ቅዱስ ጠበቃት በማለታቸው ከእናቷ ከሔዋን ጀምሮ በመንፈስ ቅዱስ ጥበቃ ከበደለኛው ከአዳም ርዥስት እንደለያት ነገረውናል።

በኪሩብ መላክ እንድትጠበቅ መደረገም ቅዱስ ኤፍሬም ነባቢት ገነት ብሎ የሚጠራት የምትናገረዋ ገነት እመቤታችን እንደ ኪሩቤል ሁሉ የአምላካችን መቀመጫ ዙፋን መሆኗን ያስተምረናል። ለቀደሙት አባቶቻችን በኪሩቤል ላይ ተቀምጦ ከፀሐይ መውጫ እስከ መግቢያ ድረስ ይገለጥ ነበር። ሕዝ 10+1 በሐዲስ ኪዳን ከኪሩቤል በምትበልጠውና በምትሻለው ዙፋን በእመቤታችን ላይ ለፍጥረት ሁሉ ተገልጦ እንደ ቀድሞ በሕልም ዘፍ 28+10 በራእይ ኢሳ 6+1 ያይደለ ለሰማያውያኑ እና ለምድራውያኑ ፍጥረታት በሥጋ ተገልጦ 1ጢሞ 3+16 ከዙፋኑም ከፍታ የተነሣ ለሁሉም ፍጥረት ታየ ፤

ከቀደሙው ዙፋኑ ከኪሩቤል ይልቅ ያሁኗ ዙፋን እመቤታችን ትበልጣለችና ለሁሉ ግልጥ አደረገችው በክብርና በልዕልና ከኪሩቤል የምትበልጥ ኪሩባዊት ብቻ ሳትሆን ኪሩብ መላክ ሲጠብቃት የኖረች ሌላ ኪሩብ ናት። እመቤታችን በምትገለግበጥ ሰይፍና በኪሩብ መላክ እንድትጠበቅ ያደረጋት በውስጧ ለዘለዓለማዊው የሰው ልጆች የሕይወት ዋስትናነት የተተከለው ለዓለሙ ሁሉ ሕይወትን ያድል ዘንድ ከእመቤታችን የተወለደው ክርስቶስ ነው እንጂ። “ሌላ ምንድን ነው፤ መጽሐፍ “ወደ ሕይወት ዛፍ የሚወስደውን መንገድ ይጠብቁ ዘንድ ኪሩቤልን አዘዘ” ሲል በቁሙ ስለ አንድ ዛፍ የተናገረ ይመስልሁል? ስለ እርሱ በተናገረ ጊዜ “ እኔ የወይን ግንድ ነኝ” ዮሐ 14+1 ሲል ስለሰማነው የሕይወት ዛፍ ስለክርስቶስ ነው እንጂ። ያማ ባይሆን ኖሮ መጀመሪያ ላይ ከፍተኛ ጥበቃ ስለተደረገለት የሕይወት ዛፍ የነገረን መጽሐፍ በኋላም መዳረሻውን በነገረን ነበር።

አዳም ከገነት ሲወጣ በገነት ውስጥ የሕይወት ዛፍ መኖሩ ተነግሮን ነበር ዳግመኛ ወደ ገነት በተመለሰ ጊዜ ግን በምድራዊቷ ገነት መካከል

የተተከለ የሕይወት ዛፍ የነበረ መሆኑን አንመለከትም። ነገር ግን በአማናዊቷ ነባቢት ገነት በአመቤታችን ውስጥ ለሚበላው ሁሉ የዘለዓለም ሕይወትን የሚሰጥ የሕይወት እንጀራ መኖሩ ተጽፏል። ዮሐ 6፡31 ለተዳደፉት እጃቸውን ሰደው እንዳይነኩት የተከለከልነው በዘፍጥረት 3፡24 የተመዘገበው የሕይወት ዛፍ በሕያውነቱ ሕይወትን በሰጠን በክርስቶስ ይተረጎማል። የማይገባቸው ሰዎች በኃጢአት ተዳድፈው ሊመገቡት የማይቻላቸው የሕይወት ምግብ ከክርስቶስ በቀር ሌላ አለን? “ሳይገባው ይህን ኅብስት የጠ ይህንም ጽዋ የጠጣ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም ዕዳ አለበት እንዲል 1ቆሮ 11፡32

አባቶቻችንም መንፈስ ቅዱስ የነገራቸውን ሲነግሩን ይህ የሕይወት ዛፍ ክርስቶስ እንደሆነ ነግረውናል። «ዳግመኛ ከዕፀ ሕይወት እንበላ ዘንድ አደለን ይሄውም ሥጋና ደም ነው» እያሉ፤

በጣም የሚገርመውና ይህን ቃላችንን የሚያስረዳልን ደግሞ ከዛፉ ሥር የሚፈልቁት አራቱ አፍላጋት ናቸው። እነዚህ አራቱም ወንዞች ከአንዱ ዛፍ ሥር ይመነጫሉ፤ መጀመሪያ ገነትን ከዚያም በአራቱ የዓለም ማእዘናት እየዞሩ መላውን ዓለም ያጠጣሉ፤ የደረቀውን ያለመልማሉ፤ ለፍሬም ያደርሳሉ፤ እነዚህ አፍላጋት የማይከቡት ምድር የለም፤ ቅድስት ኦሪት ይህን ስትናገር ዘፍ 2፡9-15 ቅድስት ወንጌል ደግሞ የዚህን ምሥጢራዊ ትርጓሜ ትናገራለች እንዲሁም ስትል ታስረዳለች “የሕይወት ምንጭ ውኃ ከሆዱ የሚፈልቅ ዮሐ 4፡14 የሕይወት ምንጭ ክርስቶስ ሲሆን ውኃው ደግሞ ከሆዱ ማለትም ከባሕርይ የሚፈልቀው ቅዱስ ቃሉ ነው። እሱም በአራቱ ወንጌላውያን በኩል የደረሰን ነው። በገነት መካከል የበቀለው የሕይወት ዛፍ ከበታቹ አራቱን አፍላጋትን እንዳፈለቀ ጌታችንም አራቱን ወንጌላውያን

አሥነስቶ ወንጌልን አራት ክፍል አድርጎ የማዳኑን ምሥጢር የሚገልጽ ነው። መጀመሪያ ኢየሩሳሌም ለአንድ ዓመት ከሌላው ዓለም ተለይታ በዚህ ቃል መንፈሳዊ ልምላሜን እንድታገኝ የተደረገ መሆኑን ታሪክ የሚነግረን አውነት ነው።

ምን አልባት የበዓለ ሃምሳ ቀን ሐዋርያት መንፈስ ቅዱስን ሲቀበሉ “በዓለ ሠዊትን” ለማክበር ከተሰበሰበው ልዩ ልዩ ሕዝብና ነገድ በስተቀርና እግዚአብሔር የመረጣቸው እንደ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ያሉ ሰዎች ካልሆኑ በስተቀር በዚያች አንድ ዓመት ውስጥ ወንጌልን ስምቶ ያመነና የተጠመቀ ፍጡር በምድር ላይ አልነበረም። ዮሐ ሥራ 2፡1 8፡27 ለአንድ ዓመት በኅብረት ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ የአራቱንም ወንጌላውያን ቃል በኢየሩሳሌም ብቻ ይሰብኩ ዘንድ ታዘዋልና። ከዕፀ ሕይወት ሥር የሚመነጩት አራቱ ወንዞች በኅብረት ሆነው ገነትን ዞረው ካጠጡ በኋላ አይደል ወደ ሌላው ዓለም የሚወጡት፤

ከወጡ በኋላ ግን አራቱም ወንዞች ዓለምን ለአራት ተካፍለው ያለ ከልካይ ይፈሳሉ፤ የደረቀውን ይህን ዓለም ያለመልማሉ፤ ወንጌልና ወንጌላውያንም ከኢየሩሳሌም በኋላ ዓለምን ተካፍለው መጥተው ሲሰብኩ በመላው ዓለም ያልደረሱበት የለም፤ ያለ ከልካይ እንደሚፈስ ውኃ ከዓለም ዳርቻ እስከ ሌላው ዳርቻ ተገዘዋል። እንዲያውም ነቢዩ ይህን ሲገልጽ “ውስተ ኩሉ ምድር ወጽኦ ነገሮሙ ወእስከ ኦጽናፊ ዓለም በጽሐ ነቢ.ሰሙ” ሲል ዜና ስብከታቸው ያልደረሰበት ዓለም የሌለ መሆኑን ተናገረ። መዝ 19፡7

እንዲያውም በገነት ያሉት አራቱ አፍላጋት ከምድራዊው የሕይወት ዛፍ ሥር የሚመነጩ መሬታውያን በመሆናቸው ወደ ምድር እንጂ ወደ ሰማይ የፈሰሱበት ጊዜ የለም። የአራቱ ወንጌላውያን ትምህርት

ግን ከሰማያዊው የሕይወት ዛፍ ከክርስቶስ የፈለቁ ሰማያውያን ትምህርቶች እንደመሆናቸው ወደ ሰማይ ሲፈሱ ተመልክተዋል። ለአራቱ ወንጌላውያን ገልጻላቸው ያጻፈውን ወንጌል በሰማይም ለነበሩ የመላእክት ማኅበር ከዕርገት እስከ ጳራቅሊጦስ ባሉት አስር ቀናት የሰበከው መሆኑን አባቶቻችን በታሪክ አስተምረውናልና ነው። ወደላይ ወደሰማይ፣ በታችም በምድር ላይ ከመፍሰሱም አልፎ በመቃብር ውስጥ ያሉትን የደረቀ አጥንቶች ሁሉ ማለምለም የቻለ እውነተኛ የሕይወት ምንጭ ውኃ ነው።

በእውነት እግዚአብሔር አራቱንም ከአንድ ምንጭ እንዲወጡ ካደረገ በኋላ ከአራት የክፈላቸው በአራቱም የዓለም ማእከላት እንዲፈሱ መደረጉ ለምን ይመስልሃል? ከአንድ ጥሩ ምንጭ ከክርስቶስ አንድ ሆኖ የወጣች ጥሩ ውኃ ሕገ ወንጌልን አንድ አድርጎ የሠራት ሆኖ ሳለ ከአራት ክፍሎች በመላው ዓለም የሚያስነግራት መሆኑን ለመግለጽ ነው እንጅ ነው እንጅ ሌላ ምንድነው። ከነዚህ አራት ወንጌሎች የተነሣ ለሰው ልጆች የሚበላውና የሚጠጣው ነገር በገነት መካከል ተዘጋጅቷል። ተበልተው የማይጠገቡ ለዓይን የሚያስጉመጁ ዕፀዎችን ከነፍሬያቸው ገነት ከማስገኘት አልተከለከሉም። እመቤታችን ድንገል ማርያምም የሚበላውና የሚጠጣው የተገኘባት እውነተኛ ገነት ናት። በአራቱ ወንጌላውያን ስብከት ላመኑት ሁሉ መብልና መጠጥ ከእርሷ ነው የወጣው፤ ለዚህ ነው ቅዱስ ኤፍሬም “ተፈሥሒ አ! ቤተልሔም” ብሎ ያመሰገናት፤ ቤተ ልሔም ማለት ቤተ ኅብስት (የእንጀራ ቤት) ማለት ነውና።

የብሕንሳው ሐዋርያ አባ ሕርያቆስም “አ! ድንገል መፍርዶት ለእንተ ይትባላል ወመንቅዲት ለእንተ ይሰተይ፤ ድንገል ሆይ የሚበላውን

የሚጠጣውን ያስገኘሽልን። ሲል በቅዳሴው ያወዳድሳታል። ሊቁ አትናቴዎስም በቅዳሴው እንደነገረን በገነት መካከል ያሉ ዕፀዎች የሚያስገኙልን ፍሬ አንዱ ሲያልቅ ሌላው እየተተካ የሚኖር ሲሆን ከእመቤታችን የሚገኘው የሕይወት ፍሬ ግን መተኪያ የሌለው የዘለዓለም ስንቅ ነው። ከዚህ በቀር ሌላ ምግብ እንዳይመገብ ለፍጥረት ሁሉ “እንኩ ብሉ” ማቴ 26:2 ተብሎ አዋጅ ተላልፏል።

ሰባቱ የገነት ርስቶች

ከዚህም በተጨማሪ የመጀመሪያዋ ምሥራቃዊቷ ምድር ገነት በሰባት የምትከፈል ባለ ሰባት ክፍል የሰው ልጅ ርስት መሆኗን አባቶቻችን ነግረውናል። ይህም የነቢያት፣ የሐዋርያት፣ የሰማዕታት፣ የመነኮሳት፣ የካህናት፣ የፍጹማን ምእመናን፣ የደናግል፣ የሕጻናት ርስት ተብሎ ይከፈላል። እነዚህ ባጠቃላይ ማኅበረ ቅዱሳን፣ ማኅበረ ጳጳሮችን ተብለው ይጠራሉ። እነዚህን ሁሉ በአንድ ላይ አጠቃሎ የሚይዝ የወይኑን ቦታ የሚያበላሹ ጥቃቅን ቀበሮዎች ያልተሰማሩባት ሰፊ ርስት ያላት ቦታ ገነት ናት።

ርስት ማለት በገንዘብ የማይሸጥ የማይለወጥ ከአባትና ከእናት የሚወረስ ለልጅ ልጅም የሚተላለፍ እስከ ሞት ድረስ የሚጋደሉለት ነው። 1 ነገ 20:1 ጌታ እስራኤልን ርስቱ ሲል ይጠራቸው ነበር እስከ ሞት ድረስ የሚወዳቸው ውድ ገንዘቦቹ ናቸው ማለቱ ነው። እግዚአብሔርም ለሰው ልጆች ርስትና ዕድል ፈንታ ነው። “እግዚአብሔር ዕድል ፈንታዬና ጽዋ ተርታዬ ነው” መዝ 15:5 ሰማዕታት፣ ሐዋርያት እስከ ሞት ድረስ የተጋደሉለት ርስታችን ነውና። ራእ 2:10 ነቢዩ ይህን ካለ በኋላ የተናገረው ትንቢታዊ ቃል ደግሞ አስገራሚ ነው። “አንተ

ውእቱ ዘታገበእ ሊተ ርስትየ፤ ርስቲን የምትመልስልኝ አንተነህ» ብሎ የተናገረውን አባ ሕርያቆስ «..... ርስት አንቲ.....²⁵» ብሎ እግዚአብሔር ለሰው ዘሮች የመለሳት ርስት እመቤታችን መሆኗን ይመሰክራል።

ሰይጣን በክፉ ግብሩ ያስነጠቀን በክርስቶስ ደም የተመለሰችልን ርስታችን ገነት ባለሰባት ክፍል ናት ተብሎ መነገሩ የሚበላውን የሚጠጣውን ያስገኘችልን አማኖዊት ርስታችን እመቤታችን ድንገል ማርያምም ለእርሷ ብቻ የተሰጡ ለሌሎች የአዳም ዘሮች ያልተሰጡ ሰባት ታላላቅ ነገሮች በውስጧ ያሉ መሆኑን አመለካኝ ናቸው።

እነርሱም ሦስቱ ድንገልናዎቿ ማለትም በሥጋ፣ በነፍስና ገሊና የተሰጧት ሲሆኑ ሌሎችም፡- ድንገል ወእም ማለትም እናትነትን ከድንገልና፣ ድንገልናን ከእናት ጋር አስተባብራ ይዛ መገኘቷ ከድንገልናዋ ቀጥሎ አራተኛ ሆኖ የሚቆጠር ሲሆን እናት ከሆኑ በኋላ ድንገል፣ ድንገልም ከሆኑ እናት መሆን ለሰው የማይቻል የተፈጥሮ ሕግ ሆኖ ሳለ በእርሷ ዘንድ ግን ሲደረግ እንመለከተዋለን። አምስተኛው ገረድነት ሲሆን ስድስተኛው እመቤትነት ነው ለእግዚአብሔር ምንም እንኳን በሥጋ እናቱ ብትሆንም በመለኮቱ ግን ገረዱ፣ አገልጋዩ፣ ናት ለዚህም ነው የመውለዷን ነገር ሲነግራት ለነበረው መላክ እንዲህ ስትል የመለሰችለት “ነዩ አመቱ ለእግዚአብሔር ፤ እነሆ የእግዚአብሔር ገረዱ» ሉቃ 1፡38

ትሕትናዋን ልብ በሉላት! ካንቺ ይወለዳል ብሎ እየነገራት እርሷ አሁንም ጌታዬ ትለዋለች፣ ገረዱ አገልጋዩ እንደሆነች ትናገራለች። በመላእክት እና በሰዎችም ዘንድ ደግሞ እመቤት ናትና እመቤታችን ብለን እንጠራታለን። የንጉሥ እናት ናትና ይገባታል እንዲያውም

ኢትዮጵያዊው ጻድቅ አጼ ዘርዐ ያዕቆብ መልክአ ማርያም በተሰኘው ድርስታቸው እመቤታችንን ሲያመለግኑ “.... ማርያም ድንገል እግዚአተ መላእክት ወሰብእ...” ብለዋታል። ሰማያውያንና መሬታውያን ተስማምተው ንግሥትነቷን የሚገልጹላት የንጉሥ እናት ናትና አባቶቿ ነቢያትም ስለ ንግሥትነቷ ሲናገሩ በእግዚአብሔር ቀኝ ለመቆም ሥልጣን የተሰጣት መሆኑን ተናግረውላታል።

ለክብሯ የማይገዛ ሕዝብና መንግሥትም እድል ፈንታው ጸዋ ተርታው እንደሰዶምና ገሞራ በእሳት፣ እንደ ሰብአ ትካት በንፍር ውኃ መቃጠል ነው። ሲሉ አስጠንቅቀዋል መዝ 44፡10፣ ኢሳ 60፡12 ሰባተኛውና የመጨረሻው ለዚህ ሁሉ ጸጋ መሠረት የሆኑት “እመ እግዚአብሔር” መሆኗ ነው ከመጀመሪያይቱ ሴት ከሔዋን ጀምረን ብንቆጥር በሰው ልጆች የትውልድ ሐረግ ውስጥ ብዙ እናቶችን እናገኛለን።

ከእነርሱ አንዲቱ ስንኳን “እመ እግዚአብሔር “ ተብላ ለመጠራት የታደለች አንዳችም ሴት የለችም ባጠቃላይ እነዚህን ሰባት ነገሮች ይዛ የተገኘች ከእመቤታችን በቀር ሌላ ሴት በምድር ላይ አትገኝም። በነዚህም ሰባት ነገሮች እመቤታችን ገነትን ትመስላለችና ብለው ሊቃውንት ገነት ብለው ይጠሯታል። እነዚህን ጸጋዎቿን መተርጉም የሚቻለው ሊቅ መተርጉም የሚቻለው ስን እንደበት ነው፤ እመቤት ሆኖ ገረድ መሆን፣ ድንገልም ሆኖ እናት መሆን በዚያውም ላይ ሰማይና ምድር ለማይችሉት ንጉሥ እናት ሆኖ መገኘት ያልገረመ ምን ይግረም?

ንዋይ ጎሩይ ተብሎ የሚጠራው ሐዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ስለ ገነት ሲናገር “.... በዚያም ሊናገሩት የማይቻለውን ምሥጢር አየሁ....”

2 ቆሮ 12፥2 ብሎ ነበር ስለ እመቤታችንም የተናገሩት ሊቃውንት “እይ ልቡና ወእይ ነቢብ ዘይክል አዕምሮ ዝንቱ ምሥጢር” በእርሷ የተደረገውን ይህን ድንቅ ምሥጢር መናገር የሚቻለው አንደበት፣ ማሰብ የሚቻለው አዕምሮ እንደምን ያለ ነው? ብለዋል። አባቷ ዳዊትም የእርሷን ጸጋ መተርጎም የማይቻል መሆኑን ይስማማል እንዲህም ይላል። “የእግዚአብሔር ሀገር ሆይ ስላንቺ የተነገረው ነገር ድንቅ ነው። ይላታል

በድንቅ ምሥጢር የተከበበች፣ በመንፈስ ቅዱስ የታተመች ባልተዘረ አንደበት የማትተረጎም መጽሐፍ ናትና- እመቤታችን ጠንቅቀው ሊማሩዋት ይገባል። ከነቢያት እስከ ሐዋርያት ከዚያም እስከ ዘመነ ሊቃውንት እስካሁንም በተነሡ መምህራን ያልተገለጠ መልክና ውበት ያላት ገነታችን ናት- እመቤታችን ድንግል ማርያም።

ከወላጅ አባቶቿ መካከል በጥበብና በአስተዋይነቱ የተመሰከረለት ንጉሥ ሰሎሞን የተዘጋች ገነት መጋ 4፥12 ብሎ ለአዳማዊ ርዥስትና ለምድራዊ ሐሳብ የተዘጋች ገነት መሆኗን ሲገልጥ በሌላው ስፍራ ደግሞ “ወልድ እኑየ ወረደ ውስተ ገነቱ” በማለት ከሦስቱ አካላት አንዱ ወልድ በተለየ አካሉ ሥጋዋና ነፍስዋን ነሥቶ ሰው የሆነ መሆኑን ይመሰክራል መጋ 5፥2

እንግዲህ ምን እንላለን መንፈስ ቅዱስ ከጥንት ጀምሮ በድንቃ ድንቅ ምሥጢር የከበባት ስለ ክብሯ ገና ሳትወለድ ብዙ ነገርን ያናገረላት ንጽሕት የተክል ቦታ ናት እመቤታችን፤ በዚህች የተክል ቦታ ከቦታዎች ሁሉ ተለይታ መቃብር አይቆፍሩባትም ሬሳ አይጥሉባትም ስለምን ያሉ እንደሆነ የሰው ደምና አጥንት ተክል ያደርቃል፤ ፍሬ ይቀንሳል ብለው ነው በዕብራውያን ባህል በአትክልት ስፍራ ሬሳ አያስቀምጡም

መድኃኒታችን ክርስቶስ ብቻ በአትክልት ስፍራ ከባሕላቸው ውጭ ተቀብሯል በሌላ ቦታ ተቀብሮ ቢሆን ኖሮ እንደ ኤልሳዕ ያለ ገባሬ ተአምራት ነቢይ በተቀበረበት ቦታ ቢቀብሩት ተነሥቷል እንጂ በገዛ ሥልጣኑ አይሆንም ብለው አይሁድ ምክንያት እንዳይፈገፉ ነው። 2 ነገ 13፥21 ስለዚህም ሰው ተቀብሮበት በማያውቅ የአትክልት ስፍራ ቀበሩት የአትክልት ስፍራ ለመቃብርነት እንደማያገለግል ሁሉ በእመቤታችንም ምዉት ግብር በውስጧ የማይገኝባት መሆኑን ያሳያል። በእርሷ ዘንድ ሰውን ሁሉ ለሞት ያበቃው ምዉት ኅሊና ስንኳን በፍጹም አይገኝባትም ለዚህ ነው «ንጽሕት በድንግልና አልባቲ መስና» ብለን የምንጠራት እንጂ ምዉት ኅሊና ባላቸው ሰዎች ዘንድማ እንደምን ሆኖ ያለ ርዥስትና ያለ በደል መገኘት ይቻላል? ከሰማይ ተልኮ የመጣው መላክ ላቀረበላት ሰላምታ ስትመልስ “እፎኑ ከመዝኑ እንጋ አምኃ ይትአምተ “ እንደምን ያለ እጅ መንሻ ይደረግልኛል ?ሉቃ 1፥27 ብላ መናገሩዋል። እንደ መጀመሪያይቱ እናታችን የሞተ ኅሊና ባይኖራት እኮ ነው፤ እንኳን ለሞተ ነገር ለራሱ ለሞት ሳይቀር የማትመች ልዩ የተክል ቦታ ናት- እመቤታችን።

ወደ መዳን እንዲደርሱ የተጠሩት ሁሉ እውነተኛውን የወይን ግንድ ያገኙባት በኦሪትና በነቢያት በሐዋርያትና በሊቃውንት እስከ እለተ ምጽአትም ባሉት ዓመታት የሚነሡት ሁሉ ቅርንጫፍ የሚሆኑበት የወይን ግንድ ነው። ይህ ከእርሷ የተገኘ የክርስትናችን የወይን ሐረግ ቢመዘገብ ሥሩ የሚገኘው ከዚች የተክል ቦታ ነው እርሱ ደግሞ ንጉሡ እንደ መሰከረው መድኃኒት ነው፤

በእሊህና መሰል ነገሮች ገነት ብለናታል የዕረፍት ቦታ ናትና። በገነት ያሉ ነፍሳት በተደላ በደስታ ይኖራሉ ኃጥአን ከቦታቸው ሆነው አሻቅበው እያዩ የተሰጣቸውን ጸጋ ያደንቃሉ ሉቃ 16፡19 እመቤታችንም ለኛ ለኃጥአን ዕረፍትን ያስገኘት ገነት ናት። ወደኔ ኑ አሳርፋችኋለሁ” ማቴ 11፡28 የሚለው ጌታ የተወለደው ከርሷ ነውና። ይህን ማን ብሎ ያውቃል? “እንዲህ የበዙት ብታሳርፏቸው አይደለምን? አታሳርፏቸው” ዘጸ 5፡5 እንባል በነበረባት ምድር “እንግዲህስ ዕረፋ የሚለውን ድምፅ ለዘለዓለም ዕረፍት ሊሆንን የሰማነው ከዚች ገነት ከተገኘው ጌታ ነውና መካነ ዕረፍታችን ናት።

ልጇ መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ በሞት ከዚህ ዓለም የተወሰዱትን “ዛሬ በገነት ከኔ ጋር ትሆናለህ” ሉቃ 23፡43 ብሎ ቃል ሲገባለቸው በአጸደ ሥጋ የሚኖሩ ምእመናንንም በሜዳ አልነበረም የተዋቸው፤ ወደ አማናዊት ገነት “እነኚት እናትህ” ዮሐ 19፡27 ብሎ አስጠግቶአቸው ነበር እንጂ፤ ይህን ስላልን ግን መቼም ምሳሌ የሚሆን ነገር ሁሉ አማናዊውን ነገር አይወክልም በገነትና እመቤታችን መካከልም ልዩነት መኖሩ የተገለጠ ነው።

ያችኛዋ ገነት የምታልፍ ዓለም ስትሆን በእመቤታችን ግን ማለፍ የለባትም፤ የሰው ልጆች ጠብን ከእግዚአብሔር ጋር የጀመሩት መርገምም ወደ ሰው ልጆች የመጣው በየት ሆነና! በገነት አይደል? እመቤታችንን ያየን እንደሆነ በየትኛውም ዘመን ያልተደረገው ወደ ፊትም የማይደረገው ባዕድ መለኮት ከባዕድ ሥጋ ጋር የተዋሐዱባት፤ ሰውና እግዚአብሔር የዕርቅ ሰነድ የተፈራረሙባት፤ መርገም ቀርቶ ለሰው ልጆች በረከት የታደለባት ገነት ናት። በዚያኛችኛዋ ገነት ስንኳን የሰው ዘር ከሰው ተግባር የተነሣ “ርግምተ ትኩን ምድር በተግባርክ፤ ከሥራህ

የተነሣ ምድር የተረገመች ትሁን” ዘፍ 3፡17 ተብሎ ነበር፤ በዚችኛዋ ገነት ደግሞ “ወቡሩክ ፍሬ ከርሥኪ” ሉቃ 1፡59 ሲባል ሰማን።

እናም ሌላ ምሳሌ ቢያጠላት አበው ገነት ብለውታል እንጂ ገነት በራሱ ለክብሯ ሙሉ በሙሉ የሚመጥን ምሳሌ አይደለም ሁሉንም ፍጥረት አይተው እንደ ክብሯ ምሳሌ ሆኖ የሚገልጽላቸው ቢያጠም አይደል “በመኑ በአምሳለ መኑ ናስተማስለኪ “ በማን እና በምን እንመስልሻለን ብለው ያመሰገኗት። የተመሰለለትን አካል ከምሳሌው እንደሚበልጥ ከተሰማማን መቀጠል እንችላለን አንዳንድ ሰዎች በብዙ ምሳሌ ሲነገርላት ሲሰሙ የሚከፋቸው እንዳሉ ስለማውቅ ነው።

አልችል ብለን ነው እንጂ ከዚህም በላይ የምናውቀው ዓለም ቢኖርና ብንመስልላት እንወድ ነበር፤ የኛ ቤተክርስቲያን ጉባኤያት ሁሉ ከጌታችን ቀጥለው ስለ እርሷ ገነትነት አስረድተዋል የንጹሐን፤ የደናግል፤ የመነኮሳት፤ የሰማዕታት ሁሉ ማደሪያ የሚሆን ጌታ የተገኘው ከእርሷ ነውና። ቅዱስ ኤፍሬም ይህን ሲያረጋግጥልን “እስመ ኮንኪ አንቲ ማጎደረ ለፍሡሐን፤ አንቺ ደስ ብሏቸው የሚኖሩ የቅዱሳን የማደሪያቸው ማደሪያን ሆነሻልና ይላታል፤

እንዲያው ይህ ሁሉ ምስክር ለምን ያስፈልገናል እግዚአብሔር እንኳን ለማረፊያነት የመረጣት ንጽሕት የሴም ድንኳን አይደለችምን? ለጊዜው ያይደለ ለዘለዓለም ማረፊያው ገነት እመቤታችን ናት። ስለ እርሷ በመጽሐፍ የተባለው ምንኛ ድንቅ ነው? “ማረፊያው ልትሆን መርጧታል ለዘለዓለም ማረፊያዬ ናት መርጫታለሁና በእርሷ ውስጥ አድራለሁ” መዝ 131፡14 ዘፍ 9፡27 ይህንንም ቅዱስ ገብርኤል ሲተረጎመው “መንፈስ ቅዱስ ያድርብሻል” ብሎ በመናገሩ ለዘለዓለም የተዘጋጀች የአምላክ ማረፊያ ድንግል ማርያም እንደሆነች ታወቀ ተረዳ።

ምዕራፍ ፪

ቅድመ ጽንሰታ

እግዚአብሔር ለሚሠራው ሥራ ሁሉ ጊዜ አለው፤ ውብ አድርጎ የሠራቸው ነገሮችን በጊዜውና በፈቀደው ሰዓት አድርጓቸዋል። በምድር ላይ ከሠራቸው ውብ ነገሮች አንዱ እመቤታችን ናትና በፍጥረታት ልማድ ከእናትና ከአባቷ በሥጋና በደም ተከፍላ፤ በነባቢት ነፍስ ሕያው ሆና፤ በደማዊት ነፍስ ከብራ ከመገለጧ በፊት ለማገበረ መላእክት በታላቁ መላክ በቅዱስ ሚካኤል ክንፍ ላይ ስሎ አሳይቷቸዋል።

ይህንም ቅዱስ ያሬድ በዜማው ሲገልጽ “ሚካኤል መልአክ በክንፉ ተሸከማት የደመና መጋረጃም ጋረደላት ይላል³⁷” የደመና መጋረጃ ብሎ የገለጸው በደመና የተሸፈነ እንዳይታይ በአካል አልታየችም ማለቱ ነው። ለማገበረ መላእክት በዚህ መልኩ እንደገለጸት ለሰው ዘር ደግሞ በተለያዩ መልክ የገለጸት ቢሆንም አዳም ከገነት በወጣ ጊዜ ኃጢአት ባወየበው ባሕርይ ውስጥ እድፈት እና ርኩሰት የሌለባት ሆና በተስፋ ተገልጸ ነበር ፤

በጭቃ ውስጥ የወደቀ ወርቅ ከጭቃው ጋር ምንም አይነት ዝምድና እንደማይኖረው ሁሉ በበደሉ እና በመተላለፉ ሳትተባበር በአዳም ባሕርይ ውስጥ እንደ ነጭ ዕንቁ ታበራ የነበረች ገጽሕት ደም ነበረች እና በዚች ገጽሕት ባሕርይ የሚያድነው መሆኑን ገልጸለታል። ኢትዮጵያዊው ሊቅ ቅዱስ ያሬድ በአንድ ቦታ በተናገረው “ማርያምስ ተነቁ ውስተ ክርሱ ለአዳም ከመ ባሕርይ ፀዓዳ፤ ማርያም ግን እንደ ነጭ ዕንቁ በአዳም ገላ ውስጥ ታበራ ነበር³⁸” ብሎ።

37. ቅዱስ ያሬድ ዘታህሳስ ገብርኤል

ለአዳምም ትልቅ ተስፋ የሆነው ይህ እንደሆነ በአባ ሕርያቆስ በኩል መንፈስ ቅዱስ ተናገረን “አንቲ ውእቱ ተስፋሁ ለአዳም አመ ይሰደድ እምነነት” አዳም ከገነት በወጣ ጊዜ አለኝታ ስንቁ አንቺ ነሽ ብሎ። በዚህም ሆነ በሌላ ምሳሌ ለፍጥረት የተገለጠችው ድንግል እመቤታችን የእግዚአብሔር የምሥጢር ሐሳብ ናትና በትንቢትና በምሳሌ እንጂ በአካል ሳትገለጥ ዘመናት ነጉዱ፤ ግመታት ግመታትን ወለዱ፤ ዕለታት ከወራት ጋር ተዋሐዱ፤ እመቤታችን ግን በእግዚአብሔር ኅሊና ተጠብቃ ለረጅም ዘመናት ተቀመጠች እንጂ አልተገለጠችም ፤ ሊደርሱባት ፈልገው አንዳንዶቹ በፍፍተ አዕምሮ ተጉዘው ፈለጉት፤ እነ ሙሴ እነ አሮን ለአርባ ግመታት በባሕርና በየብስ ሌሊትና ቀን ተጓዙ፤ አሻግረው አዩአት እንጂ ወደ እርሷ ገብተው ማረፍ ከፍሬዋም መብላት ግን አልተቻላቸውም፤ ሞት ከልክሎአቸዋልና። ባለተስፋዎቹ አባቶቻችን ሁሉ የተሰጣቸውን ተስፋ እየጠበቁ ሳሉ አንቀላፉ፤ የተስፋይቱን ምድር ዜና ከመልእክተኞች ብቻ እንደሰሙ፤ የሰንዴና የወይን ምድር መሆኗን እንደተረዱ ሳይወርሷት አለፉ፤ ዙጉ 13፥27

ሙሴ የተስፋይቱን ምድር እንዲሰልሉ የላካቸው መልእክተኞች የነቢያት ምሳሌዎች ናቸው እንጂ ሌላ ምንድን ነው? በዚያ ዘመን የነበረው ትውልድ ቃልን ከነቢያት ይሰማ ነበር እንጂ ሌላ ከየት ይሰማል፤ የምድሪቱን ፍሬም አዩት እንጂ አልበሷትም ነበር፤ ዙጉ 13፥26 ጊዜው ገና ነበርና። በነዚህ ረጅም ግመታት ረጅም የትውልድ ጅረት ከሩቅ አይቶ ተሳለማት፤ እጅ ነግት፤ ከመጻሕፍት በአንድ ሥፍራ “እምርሑቅስ ርእይዋ ወተአምሳዋ፤ ከሩቅ አይተው ተሳለሟት” ተብሎ እንደተጻፈ ከአጠገቧ ደርሶ ከፍሬዋም ቀምሶ እንዲኖር ለተፈቀደለት ሕዝብ መንገዱን እየመሩ እነርሱ ግን ካለቡት ሳይደርሱ

ቀሩ፤ ዘዳ 34÷4 የተፈቀደለት ትውልድ ብቻ በዙሪያዋ ሰፍሮ፤ ሱባዔ ቆጥሮ ቅጥሩ ከፈረሰለት በኋላ ምድሪቱን ወረሰ፤ አባቶቹ በዓይኖቸው አይተው ያልቀመሱትን የምድሪቱን ፍሬ ቀመሰ።

ልብ በሉ! የተስፋይቱን ምድር ለመውረስ የተፈቀደለት ትውልድ ማለት ባሕታውያኑ፣ መነኮሳቱ፣ መናንያኑ በአጠቃላይ ማኅበረ ምእመናን ናቸው። እነዚህ ሁሉ በዮርዳኖስ በኩል ማለትም በጥምቀት ተሻግረው በጾም እና በጸሎት የኃጢአት ቅጥርን አፍርሰው ወርሰዋት ይኖራሉ። የአማናዊቷ ከነዓን የድንገል ማርያም ፍሬ የሆነውን ቅዱስ ቍርባንን ተመግበው ይኖራሉ፤ መናንያኑ በዋሻ ውስጥ ገብተው በበረሐ ወድቀው ሌሊት እና ቀን በሰሟ ይጽናናሉ፤ ምእመናኑ በረከተ ቃል ኪዳኗን ተስፋ ያደርጋሉ፤ በሰማይና በምድር እርሷን ወርሰው ይኖራሉ።

ይህ ከመሆኑ አስቀድሞ ወደ ተስፋይቱ ምድር የተደረገው ጉዞ ምን ያህል ከባድ ነበር፤ እርሷን ፍለጋ ብዙዎች በመንገድ ሳሉ አስትንፋሳቸው ተቆረጠች፤ አርባ ዓመታትን ከቤተሰቦቻቸው ወጥተው በድንኳን ኖሩ፤ በበረሐ ከአራዊት ጋር አደሩ፤ ይህም ሆኖ ግን ከነርሱ ብዙዎቹ ሳይደርሱ ቀሩ።

ይህ ሁሉ አስቃቂ ጉዞ ለምን ይመስልህል? እግዚአብሔር በአንድ ቀን ማውረስ እየቻለ አርባ ዘመን ሁሉ ለምን ይሄን አደረገ? ለአርባ ዓመታት መና ከደመና ከማውረድ፣ ውኃ ከዓለት ላይ ከማፍለቅ ምድሪቱን ማውረስ አይቀልም ነበርን? ውሳኔው አርባ ዓመት ለጸኑት ብቻ ከምድሪቱ ፍሬ የተፈቀደ ነበር፤ አለበለዚያ ከመናው ብቻ እንደተመገቡ መሞት የግድ ነበር፤

ይገርማል! አማናዊቷን የቃል ኪዳን ምድር እመቤታችንን የገለጸበት መንገድ። ከእመቤታችን የተገኘው የሕይወት ፍሬ ክርስቶስ በአርባ ቀን ለተጠመቁት ብቻ የተሰጠ ነው፤ ላልተጠመቁት እኮ የምድሪቱን በረከት ሥጋውና ደሙን መብላት አይቻልም። በልተውት ከሞት የማያድነውን መና ይበላሉ እንጂ፤ እርሱም የዚህ ዓለም ሀብትና ንብረት ነው። ቆሮ 10+4 ዮሐ 6+49 እስራኤል የሰለቸትን የተበላሸውን ያን መና ያመለጥንባት ፣ከአንድ ቀን በላይ እድሜ የሌለውን መና በዘለዓለማዊው መና የተካንባት የቃል ኪዳን ምድራችን ድንገል ማርያም ናት። ዘፀ 16፡19

ቅድስት ኦሪት እንደመሰከረች ለአባታችን አብርሃም ከሰማይ ከዋክብት ለሚበዙ ልጆቹ እንደሚያወርሳት ሲናገር ስለ ምድራዊው ነገር የሚናገር ይመስልሃል? ስለ እመቤታችን እንጂ፤ ለአንድ አድርጎ “ለዘርህ እሰጣታለሁ” አለ እንጂ ለብዙ እንደሚሰጣት ለዘሮችህ አላለም። እርሷ ለአንዱ የአብርሃም ዘር ለክርስቶስ እናትነት የተመረጠች ናትና ገላ 3÷16፣ ማቴ 1፡1

አብርሃምም በሕይወቱ የመጀመሪያውን መሠዊያ የሠራው ስመ እግዚአብሔርንም መጥራት የጀመረው በዚች ቦታ ነው። ዘፍ 12፡7 ይሄውም ልብ ላለው ሰው የሐዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ የእምልኮ መጀመሪያ መሆኗን ያሳያል። የሰማይ መላእክት በሆዷ ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን የምስጋና መሥዕዋት ያቀረቡባት መሠዊያ ፣ ቅዱስ ዮሐንስ በማሕጸን ሳለ የሰገደባት መስገጃ እና ቅድስት ኤልሳቤጥ የጸለየችባት በመንፈስ ቅዱስ የተዘጋጀች ቤተ ጸሎት ናት፤ በእውነት ያለሐሰት የምድር አሕዛብ ሁሉ ስመ እግዚአብሔርን መጥራት የተለማመዱባት የሰው ዘር ቋንቋ ናት።

በአንድ ስፍራ ስለ እርሷ “ለሥላሴ ሰግደትን የምታስተምራላቸው አንች ነሽ” ተብሎ ተነግሮላታል። የእግዚአብሔር ሦስት አካላት፣ የማይክራል አንድ ባሕርይ የተገለጠው ከእመቤታችን በኋላ ነው። በዚህ ሁሉ ትውልድ ደጅ ጥናት የመጣችው እመቤታችን ድንግል ማርያም የተገኘችው ከደጅ ጠኝው ትውልድ መካከል ነው። በአባቷ በኩል የታላላቁ ነገሥታት አባት ይሁዳ፣ በእናቷም በኩል የመገናኛው ድንኳን አገልጋይ ካህናትን የወለደው ሌዊ እንደሚወልዷት ታሪኳን የሚናገሩ ድርሳናትም ምስክር ናቸው። እስከወዲያኛው ያየን እንደሆነ ዳዊት ፣ ሰሎሞን፣ አሮን፣ አልዓዛር ወላጆቿ ናቸው ማለት ነው። ለዚህ አይደል አባቷ ዳዊትስ መሠረቶቿ የተቀደሱ ተራሮች ናቸው። መዝ 86፥1 በማለት እንደ ተራራ የገዘፈ ክብርና ሞገስ ካላቸው ነገሥታትና ሊቃነ ካህናት መገኘቷን የገለጸው።

እምፅንሰታ እስከ ልደታ

በዚህ ሁሉ ትውልድ ደጅ የተጠናችው እመቤታችን የተጸነሰችው ለምሕረት ዓመት 15 ዓመት ሲቀረው በ5485 ዓመተ ዓለም በዓመተ ምሕረት ዋዜማ ላይ ነበር። እግዚአብሔር ሕዝቡን ይቅር ሊለው ዘመኑ ሲቃረብ የሰላሚ ርግብ የጥፋቱን መቆም ልታበሥር ወደ ዚህች ምድር ብቅ አለች። ያኔ! ዓለም የሙታን መንደር በሆነችበት ሰሞን በምድር ላይ የነበረ ሥጋዊና ደማዊ ፍጥረት ሁሉ ወደ ራሳነት የተቀየረ ጊዜ ፣ ውኃው ከታላላቁ ተራሮች ከነ አራራት ከነ ቀርዳ በላይ ሆኖ ለአስራ አምስት ክንድ ወደ ላይ ወጥቶ ይታይ ነበር፤ ይህ የጥፋት ውኃ ደግሞ ለመጉደሉ መልስ የሰጠች የሰላሚ መልእክተኛ ርግብ እንደነበረች ሊቀ ነቢያት ሙሴ ምስክር ነው። ዘፍ 7፥19

አስተውል! ያ ወደላይ ለ15 ክንድ ከፍ ብሎ የታየውና ምድሪቱን የከደነው ውኃ ከአዳም እስከ ክርስቶስ መምጣት በምድራውያን ላይ ሠልጥኖ የነበረውን ኃጢአት ይመስላል። በዚያ ዘመን የወረደው ውኃ ፍጥረትን ሁሉ ጉድቷል፤ ሰውን ብቻም አይደል፤ በምድር ላይ የሚርመሰመስ ሥጋዊ ደማዊ ፍጥረት ሁሉ ተጉድቶበታል፤ ከአዳም የወጣው ኃጢአትም ሰውን ብቻ ሳይሆን እንስሳትንም አራዊትንም ጉድቷል፤ እንኳን ምድራውያኑን ሰማያውያኑን መላእክትም ሳይቀር ጉድቷል።

ቅዱሳን መላእክት በክብር ላይ ክብር ተጨምሮላቸው የሚኖሩት ከእግዚአብሔር ወደ ሰው፣ ከሰው ወደ እግዚአብሔር በሚያደርጉት አገልግሎታቸው ጭምር ነበርና ይህን አስቀርቶባቸዋል። በዕለተ ልደቱ ከሰው ይልቅ እየዞሩ የምሥራቹን ያሰሙ የነበረውስ ለዚህ አይደል ሉቃ 2፥8-12 ይሄ ፍጥረታትን በሙሉ አንድ አድርጎ የጉዳው ኃጢአት ሁላችንንም ሙታን ባደረገበት ዘመን ሊጉል አስራ አምስት ዓመት ሲቀረው ከሞት ላመለጠው ትውልድ ማለትም ለሐዲስ ኪዳን ትውልድ ሰላምን ልታበሥር ርግቧ ብቅ አለች።

በእናቷ በኩል ከካህናት፣ በአባቷም በኩል ከነገሥታት ወገን የተገኘች ናት። ከነገሥታት ዳዊት ሰሎሞን፣ ከካህናትም ታላቁ አሮን አባቶቿ ናቸው። ከነዚህ የተወለዱት ሐናና አያቱም በዘመናቸው ታላቅ የሆነ ችግር ደርሶባቸዋል፤ መካኖች በመሆናቸው ያሽሟጥጧቸዋል፤ ይዝቱባቸዋል፤ ወደ ቤተ እግዚአብሔር መባዕ እንዳያገቡ ይከለክሏቸዋል፤ ምክንት(መካንነት) የኃጢአት ውጤት ነው ብለው ያምኑ ነበርና።

ትዝ አልላቸው ብሎ እንጂ እግዚአብሔር ከብዙ መካኖት እናቶች ታላላቅ ሥራ የሠሩ ሰዎችን አሥነሥቷል፤ ከሣራ ይስሐቅን፤

ከኤልሳቤጥ ዮሐንስን፣ ከስምያንና አቅሌስያ ገብረ መንፈስ ቅዱስን³⁹ አስገኝቷል።

እመቤታችንም ከእነዚያ አንዷ ናትና ከመካኖቹ እናትና አባቷ ተወልዳ በጉነገር መውለድ በተሳናት ዓለም ውስጥ የተገኘች መሆኗን ለማመልከት ከመካኖች ተገኘች፤ ልጅ የበረከት ምልክት ነውና። 127 ÷ 3 ዛፍ ካላፈራ ቅጠሉ ቢያምር ቁመቱስ ቢያድግ ምን ይጠቅማል? ከምንም በላይ የእግዚአብሔር ሐሳብ እንደ ሰው አይደለምና ሐናና ኢያቄም ልጅ በማጣት በሚገቡት ሱባዔ በሚያለቅሱት ለቅሶ ከአዳም እስከ እርሷ መገኘት ድረስ አባቶቻችን የገቡትን ሱባዔ ያለቀሱትን ለቅሶ ለመፈጸም ለመደምደም ነው። እነ ሙሴ፣ እነ ኤልያስ ለእርባ ቀናት ያለ አንዳች መብልና መጠጥ የጸሙት ዘዳግ 9፥9፣ 1 ነገ 19፥5 እነ ዳንኤል ዝለው እስከ ሚወድቁ ድረስ የተጋደሉት ዳን 10፥1 አባቷ ዳዊት ለዓይኖቹ እንቅልፍን፣ ለሽፋሽፍቶቹ መኝታን፣ ለጉንጮቹ ዕረፍትን ላይሰጥ የማለው የያዕቆብ አምላክ ማደሪያ እመቤታችንን ለማግኘትም ነው።

በአውነት ብዙ ነቢያት ሱባዔን አውጀዋል ፣ ጸምን ቀድሰዋል ፣ እነ ኤርምያስ በዕለት፣ ሰባቱን ቀን አንድ እያሉ ፣ እነ ዳንኤል ሰባቱን ሳምንት አንድ ሱባዔ እያሉ፣ እነ ሔናክ በትውልድ ሰባቱን ትውልድ እንደ አንድ ሱባዔ እየቆጠሩ ብዙ ትንቢትን ተናገሩ ። የሁሉም ሐሳብ ግን አንድ ነው ፣ ከድንግሊቱ ዘመን ለመድረስ ፣ የነዚህ ሁሉ ጩባት በሐናና ኢያቄም ጩኸት ተደመደመ፤

እነዚህ ሰዎች ለመሥዋዕት የማይሆነውን ምግብ ሁሉ ከመብላት ተከልክለው በብርቱ ፍለጋ ልጅ ይፈልጉ ነበሩ፤ ከነርሱ በኋላ አውነተኛ መሥዋዕት ክርስቶስን የምታስገኝ እመቤታችን ከእነርሱ የምትወጣ ናትና። የሚመገቡትን ብቻም ሳይሆን የሚወልዱትንም

ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አድርገው ሊሰጡ ተሳሉ⁴⁰። የአባቶቻቸው የእነ ያዕቆብ ስዕለት እንዲፈጸም የተደረገ ስዕለት ነው። ዘፍ 28፥21-23 የኃጢአት ውጤት ነው ተብሎ የሚነገርለት መካንነት እንደ ነውር ሆኖ በእነርሱ ተጣብቆ ያ እስኪወገድላቸው ብርቱ ጩኸትን ጮሁ፤ ታላቅ ለቅሶን አለቀሱ፤ በሕዝቡ ሁሉ ላይ የሆነውን ነውር እግዚአብሔር ከሕዝቡ እስኪያስወግድ ድረስ ይህ ሁሉ በእነርሱ ሆነ። የቀደመት ወላጆቻችን ከኃጢአት በኋላ ያቀረቡት መሥዋዕታቸው ፣ የጸለዩት ጸሎታቸው ችግር የማይፈታ መሆኑን ለመግለጽ እግዚአብሔር በምሥጢር ካህናቱ መሥዋዕታቸውን እንዳይቀበሏቸው ከለከለ። የላይኛው ቤተ መቅደስ አገልጋዮች ቅዱሳን መላእክት የሰውን መሥዋዕት ተቀብለው ወደ ሰማዩ ቤተ መቅደስ የሚያሳርጉበት ጊዜ ገና ነበርና ሐናና ኢያቄምም መሥዋዕት እንዳያስገቡ በምድራዊቷ ቤተ መቅደስ አገልጋዮች ተከለከለ።

በሕይወታቸው ረጅሙን ዓመት በነውር አሳለፉ። በተለይም ውበት፣ ሙቀትና ልምላሜ የማይታጠቡትን በጉውን የልጅነት እድሜአቸውን በለቅሶ ጨረሱ፤ ይህች ዓለምም እንደወጣትነት የሚቆጠር እድሜዋን በኃጢአት ጨርሳ 5500 ዘመናት ተቆጥረውላት መሸምገል ከጀመረች በኋላ መሥዋዕቷን እግዚአብሔር ተቀበላት። የታችኛው ቤተመቅደስ አገልጋዮች የአረጋውያኑን መሥዋዕት እንደተቀበሉ የላይኛውም ቤተመቅደስ አገልጋዮች የአሮጌይቱን ዓለም ልጆች መሥዋዕት ተቀብለው ማሳረግ ጀመሩ። ራዕ 8፥3

ያረጁ ሆነው ሳሉ እናት እና አባቷ ተስፋ ሳይቆርጡ ለመኑ፤ በእድሜ ለገፋች ዓለማችን የተሰጠች ብቸኛዋን የተስፋ ፍጻሜ እስኪያገኙ በተስፋ ጸኑ። አንድ ቀን እግዚአብሔር በሌላ በኩልም አይደል በማሕጸናቸው

ፍሬ ነውራቸውን ከላያቸው እንደሚያንከባልል በማመን ተማጸኑ። ይህ ደጅ ጥናታቸው በሰማይና በምድር፣ በሲኦል እና በመቃብር ለንበሩ ነፍሳት ሁሉ መልስ አስገኝቷል።

እኒህ ፍጡራን ለብዙ ዘመናት ደጅ የጠነቱን ጌታ የምትወልድላቸው አምሳያ የሌላት አንዲቷን ድንገል በነሐሴ በሰባት ቀን እንደ ምትጸነስ በሱባዔያቸው ወቅት ራእይ አይተው ነበር፤ ፀዓዳ ርግብ ሰባቱን ሰማያት ሰንጥቃ መጥታ በሐና ማሕጸን ስትቀመጥ ለእርሷ ኢያቄም ራእይ አይቶላት ነበር፤ ይህም ኃጢአት ላመከነው ዓለም እመቤታችን እግዚአብሔራዊ ስጦታ ሆና የተሰጠች መሆኗን ያሳያል። ሰማያዊ ምሥጢር የሚገልጥባት ናትና ከሰባቱ ሰማያት ስትመጣ በራእይ ታየች በሌላ መንገድ በተፈጥሮ ምድራዊት ሴት ብትሆንም በክብር ከሁሉ የተለየች መሆኗን የሚገልጽ ራእይ ነው በእናቷ በሐና ዘንድም በራእይ ከደጃቸው ሎሚ ለምልማ አብባ አፍርታ ታይታለች፤ በዚያቸው ሌሊት ለፍጥረት ሁሉ መንፈሳዊ ምግብ የሚሆን የሕይወት ፍሬ የኢየሱስ ክርስቶስ እናት የጽድቅ ተክል እመቤታችን በብሥራተ መልአክ ተጸነሰች⁴¹፤ ለእስራኤል የሚበላውን የሚጠጣውን ያስገኘችው ምድራዊት ርስት ሲያወርሳቸው በመላኩ መሪነት ነበር ዛሬ ደግሞ ለእስራኤል ዘንፍስ ለእኛ የሚበላውን የሚጠጣውን ያስገኘችልን እመቤታችን በመላኩ ብሥራተ ተጸነሰች። እናት እና አባቷ መንፈሳዊ ተድላ ደስታን አደረጉ። ከቀደመው ይልቅ አብዝተው ጸሑ ጸለዩ፤ ድሃች ሳሉ አልናቃቸውምና የልባቸውንም መሻት ፈጽሟልና።

ከሰው ዘር ብትወለድም በሕገ መላእክት የምትኖር እንተ መላእክት እመቤታችንን በጸም እና በጸሎት ተቀበሏት። የእመቤታችን ምሳሌ የሆነችው ኦሪትን ሲቀበል ሙሴ በዚህ ዓይነት ሥርዓት መቀበሉን

41. ገድለ ሐና

የዲያቆናት አለቃ እስጢፋኖስ ይመሰክራል፡ ሥራ 7:53 አማናዊቷ የእግዚአብሔር ሕግ የተጻፈባት የኪዳን ጽላት እመቤታችንም በሕገ መላእክት፣ በሰማያዊ ሥርዓት ወደ ዓለም መጣች ፤

ከተቀደሰው ጋብቻ የተገኘችው የሐናና የኢያቄም ፍሬ በማሕጸንም ሳለች ታላቅነቷን የሚመሰክሩ ታላላቅ ሥራዎችን ሠርታለች። ለዕውራን ብርሃንን የሰጠችው፣ ለሰለሉ እጆች ብርታትን ያደለችው ገና በማሕጸን ሳለች ነው። ገና ስትጸነስ ጀምሮ ቅድስት መሆኗን ልብ ይሏል፤ ከዚያም አልፋ ሐና እርሷን በማሕጸኗ ተሸክማ ጥላዋን ከጣለችባቸው ሙታን ሳይቀር ይነሣሉ⁴²፤

የሞተውን ዓለም ሞትን ገድሎ ከሞት ግዞት ነጻ የሚያወጣን ጌታ ከእርሷ የሚወለድ ነውና ሙታንን በማሕጸን ሳለች ታነሣ ነበር። የሰው ልጆች የትንሣኤ ዘመን የደረሰ መሆኑን ለመመስከር ነው ስትሄድ ሞት ከሙታን ተለይቶ ይሸሽላታል፤ ሙታን ከእንቅልፍ እንደሚነቃ ነቅተው በማሕጸኑ ሐና ሳለች ያወድሷታል፤ ይህን የተመለከተው ሰይጣን ግን ዝም አላለም፤ መቼ እንደሆነ ጊዜውን አያውቅም እንጂ የሚረታበት ጊዜ መኖሩን ያውቃልና ገና ሳትወለድ ይህን ካደረገች ስትወለድስ ምን ትሆን? ብሎ በመስጋት ሰልፍ ጀመረ፤ ሠራዊቱን አይሁድን ለሰልፍ አስከትቶ በእናትና በአባቷ ላይ ጠላትነትን አስነሣ ፤

ገና በማሕጸን ሆና ለሰይጣን አልተመቸችውም፤ ገና ወደ ዓለም ሳትመጣ አስደነገጠችው፤ እውነት ነው! ይህ ክፍጡራን ለማን ተደርጎለታል በታላቁ መጽሐፍ እንደተነገረ ከማሕጸን ሳሉ የተመረጡ ነበሩ ኤር 1:5 በማሕጸን ሳሉ በሞት የተከደኑ ዓይኖችን የከፈቱ፤ በሞት የታሰረ አንደበትን ያናገሩ ሰዎች ግን የሉም ፤ የዛሬው ጽንሰ ሰይጣንን ያስደነገጠው በዚህ ነው፤ ገና በማሕጸን የሚሳነው ነገር

የሌላ ፣ከሙታን አንደበት ዝማሬን የተቀበለ ይህ ጽንሰ እንደምን ያለ ነው?

የመጀመሪያው ሰው በእናት ማሕጸን በምትመሰለው በገነት ውስጥ ሲኖር ሳለ ነበር የሰይጣን ዓይኖች በክፋት ወደ እርሱ የተወረወሩት፤ በገነት በነበረው ሰው ውጤትን እንዳገኘ በዚህም የሚያገኝ ስለመሰለው ሰይጣን ጦሩን ሰበቀ፤ የክፋት ዓይኑን አግራጠጠ፤ የሁላችንን አባት በእባብ አድሮ እንደተዋጋው የጦር መላውን ቀይሮ በሰዎች ልቡና አድሮ የሁላችንን እናት ዳግማዊት ሔዋን ድንግልን መዋጋት ጀመረ፤ ግን አልቻለም።

መጀመሪያም በክንፉ ላይ ስሎ ለመላእክት ሲገልጣት የጠባቂነት መዓርግን መስጠቱ ነበርና ከማሕጸን ጀምሮ እንዲጠብቃት አደራ በተሰጠው መላክ በኩል እንደተናገረው በዘመድ የክበሩ ቢሆኑም ቅሉ ለምትወለደዋ ሕጻን ዘመዶቿ የሰማይ መላእክት ናቸውና በእነርሱ ተከባ ወደ ምትወለድበት ስፍራ እንዲሄዱ ተነገራቸው፤

እርሷ ከዓለም አይደለችምና በመወለዷ በቤት ውስጥ የነበሩ ሰዎች ዓለማዊ ተድላ ደስታን እንዳያደርጉ በመንፈሳውያን ዘመዶቿ በመላእክት ታጅባ ከቤት ወጣች። ከቤቱ ወጥቶ፤ ሕገ እግዚአብሔርን ስቶ የነበረ አዳምን የሚፈልግ ጌታ እናቱ ናትና ከቤት ወጥታ ቀድሞ አባቶቿ ነቢያት እሷን በራእይ ወደ ተመለከቱበት ታላቅ ስፍራ ወደ ሊባኖስ ተራራ ተጓዘች። በሊባኖስ ተራሮች ጉያ ሥር በአንበሳች ጉድጓድ እንደምትወለድ ትንቢት የተነገረላት የሊባኖስ ሙሽራ እርሷ ናትና።

ከግሩማኑ አንበስት ከነዳዊት ከነሰሎሞን ፣ከታላላቁ ተራሮች ከነ አብርሃም ፣ደስሐቅ፣ ያዕቆብ አብራክ የተገኘችው እመቤታችን በዚህ

ሰው በማይኖርበት ስፍራ ልትወለድ ተወሰነ። በዚያው ሳሉ ክብሯ ከአድባራት ሁሉ በላይ የሆነ ከቀደሙትም ከጎለላችንም በላይ ስሟ የገነነ፤ ከፀሐይ ይልቅ የምትደምቅ እመቤታችን በግንቦት አንድ ቀን ተወለደች፤

እሷ የሁሉም ፍጥረት ናት እንጅ የሐናና የኢያቄም ብቻ ባለመሆኗ በአንድ ሰው ቤት ውስጥ እንዳትወለድ መንፈስ ቅዱስ ከለከለ፤ በዚህ ዕለት ታዲያ ዕውቀት ያለ ጊዜአቸው ለምልመዋል አፍርተዋል። ድንጋዮች ጎበስት ሆነዋል የክረምቱ ወራት አልፎ የበረከቱ ዘመን ቀርቦ የሰው ዘሮች የጽድቅ ፍሬ የሚያፈሩበት፤ ክርስቶስ ጎበስት ሰማያዊ ሆኖ ለዓለም የሚሰጥበት ዘመን ደርሷልና ይህ ምልክት ታየ፤ ከሰማይ ልደቷን ለማክበር ብዙ የሰማይ ሠራዊት ተልከው ወደ ምድር መጥተው ነበርና አካባቢው በበጎ መዓዛ ተሞላ፤ የምድር መዓዛ በሰማያውያን መዓዛ ተተካ፤ አዲሲቷ ሕፃን ድንግል ማርያም አባቷ ኢያቄም ከሠራው ዳስ መሳይ ነገር በላይ የመላክ ዑቃቤዋ የቅዱስ ሚካኤል፣ የመላክ ብሥራቷ የቅዱስ ገብርኤል ክንፍ በላይዋ ላይ ተዘርግቶላት ነበር የተወለደችው ።

የስደተኛ ስንቁ ይህ ነውና ለአራሲቱ ሐና የቀረበላት ምግብ ንፍሮ ነበርና ዛሬም በሀገራችን በዚህች ቀን ምእመናኑ ንፍሮ አቅርበው ፣ከቤት ወጥተው በዓለ ልደቷን ያከብራሉ።

የእናት እና አባቷ ቤት

እግዚአብሔር ለወዳጆቹ ምድረ በዳውንም ለመጠለያነት እንደሚያውሰው በእመቤታችን ልደት ተረጋግጧል። ከስደቶች ሁሉ አስከፊው ስደት የትኛው ነው ካላችሁኝ የነፍሰ ጡሮችና የሚያጠቡ ሌቶች ስደት ነው። ማቴ 24÷19

በእመቤታችን እናት እና አባት ላይ የደረሰውም የስደት ዓይነት ይሄው ነበር፤ እነርሱ ግን በእርሷ መወለድ ነውራቸው ተወግዷልና ሁሉን ረስተው በሊባኖስ ተራሮች ጉያ ውስጥ ሆነው ፈጣሪያቸውን አመሰገኑ፤ የፍጥረት ሁሉ ሐዘን የሚወገድባት አንዲቷ የማሕጸናቸው ፍሬ ሐዘናቸውን አስረሳችላቸው፤ የትውልዱ እንባ የሚታበስባት እርሷ እንባቸውን ከዓይናቸው አበሰችላቸው ፤

ለእስራኤል በሥጋ የመዳን ምክንያት የሆነው ታላቁ ሙሴ የተወለደበትን ዘመን ስንመለከተው ከእመቤታችን ጋር በጥቂቱም ቢሆን ይገናኛል። ያኛው የልደት ዘመን እጅግ የመከራ ዘመን ነበር ዘፀ 1:22 ለእስራኤል ዘንፍስ ለእኛ የድኅነት ምክንያት የሆነችው እመቤታችንም በተወለደችበት ዘመን ከቤት ውጭ እስከ መጣል ደርሳ የምናየው ታላቅ ፈተና አለባት። እግዚአብሔር ግን ይህን ለበጎ አድርጎታል ፤ እርሷ ስደተኞቹ አዳም እና ሔዋን ሊድኑባት የተዘጋጀች የእግዚአብሔር መሳሪያ ናትና ከቤት ውጭ እንድትወለድ አደረጋት፤ የመጀመሪያዎቹ እናት እና አባቷ በምድረ በዳ ተጥለዋልና ሐናና ኢያቂምም ይዘዋት ተሰደዱ፤ አዳምና ሔዋን በተስፋ ፣ ኢያቂምና ሐና ግን በይፋ ሁለቱም ከቤታቸው ሲወጡ እርሷን ይዘው ወጡ፤ በእርሷ ምክንያት ሐዘናቸውን ረሱ፤

በዚህም የቅዱሳን ማደሪያቸው ከእርሷ የሚወለደው አምላክ እንጂ ሌላ ማደሪያ እንደሌላቸው ታወቀ ተረዳ፤ ይህንንም ይዘው ከእርሷ በኋላ የተነሡ ባሕታውያን በእርሱ ይኖራሉ፤ ለሚጠይቋቸው ሁሉ “ኢትሕዝን ኦ! እንደ በእንተ ዘአልብክ ቤት ወምጽላል” ወንድሜ! የምጠጋበት ቤት ስለሌለኝ ብለህ አትዘን ሲሉ ይመልሳሉ። ፍጥረትን አንድ አድርጎ የሚይዝ ነገር ግን በሰው እጅ ያልተሠራ ቤት ነው

እግዚአብሔር። በበረሐ ያሉ ወዳጆቹ በእርሱ ተጠልለው ይኖራሉ፤ ለእመቤታችንም የተደረገላት ይሄው ነው።

ሰው ቤት ከሚለው የተለየ ሰውን እንደ ቤት ገመናውን ሸፍኖ ፣ ከቶ የሚያኖር ሌላ ቤት ያለ መሆኑን በመወለዳዋ ቀን አስረድታለች ፤ ይህ ተደርጎ ስድስት ቀን ሲሆናት በእናቷ ጀርባ ሆና ወደ እናትና አባቷ ቤት ተመለሰች፤ በማሕጸን ሳለች ተሰደደች፤ በእናቷ ጀርባ ሆና በስድስተኛው ቀን ደግሞ ወደ ቤት ተመለሰች።

አባታችን አዳም በገነት ሲኖር በማሕጸን እንደተወሰነ ሕጻን ነበር፤ በዚያውም ሳለ ስደት ደረሰበት። እግዚአብሔር የቀጠረውን ቀን ደርሶ በስድስተኛው ምዕተ ዓመት ዳግም እንደገና «እንተ አበኑ ወአንተ እምነ» በሚባለው ጌታ ትክሻ ላይ ሆኖ ወደ ቀደመ ቦታውና ክብሩ ተመለሰ።

የሚገርመው ነገር ከመወለዱ አስቀድሞ ነፍስ እና ሥጋን የሚለይ ጩኸት እየሙሁ በድንጋይ ሊወግሯት፤ በእሳትም ሊያቃጥሏት የነበሩ ክፉዎች አይሁድ ወደ ቤት በእናቷ እቅፍ ስትገባ የተናገረ አልነበረም። እንዲያውም የቅርብ ዘመዶቻቸውና የሚያውቁአቸው ሰዎች በደስታ ተቀበሏቸው። በእርጅና ዘመናቸው ልጅ አግኝተዋልና ብለው፤

ሲጀመርም የአይሁድን ቁጣ የቀሰቀሰው እግዚአብሔር የነቢያት ትንቢታቸው እንዲፈጽሙላቸው እንጂ እንዲያው በከንቱ ነውን? በምድረ በዳ በመወለዱ የዓለምን ምድረ በዳነት፤ ማረፊያ በሌለው ቦታ ተወልዳ የዓለማችንን ማረፊያ የሌላት መሆኑን እግዚአብሔር በድንግሊቱ ልደት ሊገልጠው ወደ የአይሁድን ቁጣ ቀስቅሶታል፤ እውነት ነው !

የብርሃን እናቱ እመቤታችን የብርሃን ድንገን ተተክሎላት የሚያንጸባርቅ የእሳት ዛሬጋባ ተጥሎላት ትወለዳለች እንጂ ሰው በሠራው ቤት እንደምን ትወለድ? ይህ እግዚአብሔር ብቻ የሚያውቀው ልዩ ምስጢር ነበር፤ ይህ እስኪፈጸም እንደ ጢስ ምድርን የክደነው የአይሁድ ቍጣ ሁሉም የእግዚአብሔር ፈቃድ ከተፈጸመ በኋላ ግን ፀሐይ እንደተቆጣው ቅቤ የደረሰበት ጠፋ፤

እናትና አባቷ እርሷን በመውለዳቸው ከእርጅናቸው ታድሰው፣ ወደ ወጣትነት እድሜአቸው ተመልሰው፣ ዳግም እርሷን ከበው ተመለሱ አባ ሕርያቆስ በቅዳሴው እንደተናገረው ከፍጥረታት በፊት የተፈጠረው አባታችንን ጨምሮ ሁሉም የሰው ዘር የሚታደስባት የአሮጌው ዓለም መታደሻ ናትና ጌታ ከእርሷ የነሣውን ሥጋና ደም ተቀብለን፣ በልባችን መታደስ እየተለወጥን አዲስ ፍጥረት የምንሆነው፣ ወደ እመቤታችን ገነትነት የምንገባው በእርሷ በኩል በሚፈጸመው ምስጢረ ተዋሕዶ ነውና አስቀድማ በተወለደችበት ዕለት የእናት እና አባቷን እርጅና አስወገደች፤ በድካም፣ በምሬትና በሐዘን፣ በብዙ የአይሁድ ማስፈራራትና ግፊት ከቤታቸው ወጡ፣ አሁን ግን ሲመለሱ በብርታት፣ በመታደስ፣ በሞገስ በብዙ ተድላ ደስታ ነው።

ቀደምቶቹ እናትና አባቷ አዳም እና ሔዋንም ከቤታቸው ገነት ሲወጡ በድካም፣ በመሪር ሐዘን እንደ ሳማ በሚለበልብ ቍጡ እንባ፣ ከግሩማን መላእክት ቅያሞት የተነሣ በተመዘዘውም የቍጣ ሰይፍ ጽኑ ፍርሀትና መንቀጥቀጥ ደርሶባቸው ነበር። በእርሷ ላይ ከተደረገውም የማይመረመር የማስታረቅ ምስጢር ምክንያት በለቅሶ የዘሩትን በደስታ አጭደውታል። በፍርሀትና በምሬት የተሰናበቱት ገነት ቤታቸውን በደስታ ተመልሰውብታል ፣እየገፉ፣ እየተቆጡ ያስወጧቸው

መላእክት እያጨበጨቡ ተቀበሏቸው፤ ይሄ ሁሉ ትዕይንት ግን አስቀድሞ በልደቷ ተደረገ።

እንግዲህ ከዚህች ቀን ጀምሮ መንፈስ ቅዱስ ለተለየችለት ሥራ ወደ ቤተ- መቅደስ እስከ ወሰዳት ቀን ድረስ በእናት እና በአባቷ ቤት ተቀመጠች። በየቀኑ ብዙ የሰማይ ሠራዊት መጥተው ይጎብኙት እንደ ነበርም የልደቷን ዜና የሚናገሩ መጻሕፍት ምስክርቻችን ናቸው። አንዳንድ ቀን መላእክት በክንፎቻቸው ጋርደው ወደ ላይ ነጥቀው ያጫውቷት ስለ ነበር ከፊቷ ስለምትሰወርባት እናቷ ሐና ትጨነቅ ነበር፤ የእርሷ እንዳልሆነች ፣የእግዚአብሔር ገንዘብ እንደሆነች ጠንቅቃ ብታውቅም ለዘመናት የነበረባት የልጅ ፍቅር እስኪወገድላት ለፍቅሯ ትላላ ነበርና ካይኗ ስትሰወር ትጨነቃለች።

በዚህ ወራት ነው እግዲህ የመወለዷን ዜና የሰሙ ሁሉ እየመጡ ከደም ግባቷ የተነሣ የተደነቁባት፤ በስተ እርጅና ለወለደችው ሐናም ዘመዶቿ ሁሉ ከቅርብና ከሩቅ እየመጡ የመውለጃሽ ወራት ካለፈ በኋላ ባንቺ የተደረገ ይህ ነገር ምንድን ነው? እያሉ ይጠይቋት ነበር፤ በዘመናቸው የነበሩት ሁሉ ዘር ካጡ፣ ተስፋ ከቆረጡ በኋላ እግዚአብሔር ለሰው ዘርን መስጠት የሚችል አምላክ መሆኑን አወቁ፤ ለብዙዎች የመዳን ተስፋን ፈነጠቀላቸው፤ በእጁ ታምራት ይደረግ ነበርና ፤

እግዚአብሔር ፈጽሞ እንዳልተለያቸው ተረድተው ስለ እርሷ አመሰገኑ ከሐና ማሕጸን ከሚፈልቀው መድኃኒት የተነሣ ሕሙማኑ ተፈወሱ፤ ይሄ ሁሉ ሲሆን ግን በነቢያት ትንቢት የተነገረላት እርሷ መሆኗን ከመንፈስ ቅዱስ በቀር ያወቀ አልነበረም፤ ይህ ምስጢር ለሰው የሚገለጥበት ዘመን ገና ነበርና። አስቀድሞ ተገልጦ ቢሆንስ ኖሮ

ዲያብሎስ እጅግ አድርጎ በተዋጋቸው፣ ከሀገር ወደ ሀገር ባሳደዳቸውም ነበርና ስለ ዲያብሎስ ሲባል ምሥጢሩ ከሰው ልጆች የተሰወረ ሆነ፤ እስከ ሦስት ዓመታት ድረስ እንዲህ ተደረገ።

ከሦስት ዓመት በኋላ

ይህ ጊዜ ለሕፃናት የተለየ የሽግግር ወቅት መሆኑን የሚከራከረኝ የለም። ሕፃናት የእናት ጡት የሚተውበት፣ ከሌላ መብል ጋር የሚለማመዱበት፣ በኮልታፋ አንደበት አበ፣ እመ እያሉ ለእናት እና አባት ደስታን የሚፈጥሩበት ልዩ ዘመን ነው። በሕገ ተፈጥሮ ለእመቤታችንም ይህ ሲደረግላት ባለበት ዘመን አፏ እህል ሳይለምድ፣ ሆኗም ዘመድ ሳይወድ ከመጸነሷ በፊት በገቡት ቃል መሠረት ወስደው ለቤተ እግዚአብሔር ሰጡ፤ ምግቧ ሰማያዊ፣ ዘመዶቿም ሰማያውያን መላእክት ናቸውና ብለው ምድራዊ መብል መጠጥ ከሚቀርብበት፣ ምድራውያን ወገኖቿ ከሚገኙበት ምድራዊ ቤት አውጥተው ለሰማያዊ አምላክ ቤት አደራ ሰጧት።

እኅትና ወንድም አልነበራትም፤ ዓለማችን እሷን የሚመስል በጎ ፍጥረት ማስገኘት የማትችል መካን ሴት ናትና ከፍጥረት ሁሉ ተለይታ ንጹሕ ዘርን በምድር ላይ ለማባዛት የተፈጠረች ብቸኛ ዘር ናትና ተለይታ ተቀመጠች። አመስጋኞች እን ቅዱስ ኤፍሬም “ ወአልቦ ዘይመስል ኪያኪ” አንቺን የሚመስል የለም ማለታቸውም ለዚህ ነው። ሐናና ኢያቂም አንድ ሆና ሳለ የፍጥረት ሁሉ እናት የሆነች እርሷን ከመውለዳቸው አስቀድሞ፣ ከወለዷትም በኋላ ሌላ አልወለዱም፤ መንፈስ ቅዱስ ስለ እርሷ በነበያት የተናገረው እንዲፈጸም ይህ ሆነ፣ ተደረገ “ አሐቲ ይእቲ ለእማ ወጎሪት ይእቲ ለእንተ ወለደታ

ለእናቷ እንዲት ናት ለወለደቻትም የተመረጠች ናት። መኃ 6፥9 ተብሎ የተነገረው ስለ እርሷ ነውና። ለእናቷ ሲል እናቷ የተባለች ሔዋን፣ ለወለደቻት ሲልም ስለ ሐና መናገሩን ልብ ይሏል፤

እመቤታችን እንዲትነቷ ለሔዋን ነው፤ ከወለደቻቸው ልጆቿ ሁሉ የጌታችን እናት ሆና የተገኘት እና የሔዋን መድኃኒት የተሰኘች ከእመቤታችን በተር ሌላ ሴት አትገኝምና፤ እስካሁንም ሆነ ከዚህ በኋላ ብቻዋን እንዲት ሆና ለዘለዓለም ጸንታ ትኖራለች፤

በዘመናት ሃደት እንደተመለከትነው መንታ- መንታውን እያደረጉ ብዙ ቁጥር ያላቸውን ልጆች የወለዱ ሴቶች ትናንትና በምድራችን ላይ ነበሩ፤ ምድር እንድትሞላ በፍጥረት ከድነዋታል አንጅ እንደ እመቤታችን የከበረ ፍጥረት ማስገኘት አልቻሉም፤ ስለዚህም በየጊዜው የሚነሣው ትውልድ ሁሉ እርሷን ብቻ ብዕዕት ሲል ይኖራል።

ሰው እንደ ሃይማኖቱ ነው እንጂ ብዙ ወልደው ያልተባረከላቸው ፣ አንድ ወልደው ደግሞ እንዲህ የተደረገላቸውን ስንመለከት እግዚአብሔር ካልባረከው የሚጠቅም ነገር እንደሌለ እንመለከታለን።

ሰው ሆይ! እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር ያለ አንዳች ጸጋ አይፈጥረውምና ብዙ ጸጋ እንዲሰጥህ ከምትለምን የሰጠህን አንዱን እንዲባርክልህ ብትጸልይ ይሻልሃል። ብዙ ጸጋ የነበራቸው ነገር ግን አልባረከላቸው ብሎ ብዙ ጸጋቸውን ብዙው ነውራቸው የሸፈነባቸው ሰዎች ብዙ ናቸውና። ይህችን ዓለም በተባረከ ነገር እንጅ በብዙ ነገር ማሸነፍ እንደማይቻል ከነዳዊት፣ ከነጌዴዎን የጦርነት ታሪክ መረዳት የሚቻል ይመስለኛል። መሳ 7፥71 ሳሙ 17፥49 በጠላት

ሰልፍ ይዘናት የምንሰለፍ የጦር ዕቃችን፣ ጎልያድ ዲያብሎስን የምንገድልበትን ድንጋይ ይዛ የተገኘችልን አንዲቷና አማናዊቷ የዳዊት ወንጭፍ እመቤታችን አንዲት ብትሆንም ለዛሬው ሰልፍ በቂ ናት። የተወለደችው ፍጥረት ሁሉ ሊደሰትባት እንጂ ለአንድ ቤተሰብ ለዳዊት ቤት ብቻ አልነበረምና የሁሉ ወደሆነው ወደ እግዚአብሔር ቤት እንዲወስዷት መንፈስ ቅዱስ አሳሰባቸው፤

ከላይም እንደጠቀስነው ዘመኑ ከተወለደች ሦስተኛ ዓመቷ እንደነበር የታሪክ ድርሳናት ይናገራሉ። ይህ ሦስት ዓመት በሦስቱ ክፍላተ አዝማን ይመሰላል። በዘመነ ሕገ ልቡና፣ በዘመነ ኦሪት እና በዘመነ ወንጌል፤ እመቤታችን በሦስተኛው ዓመት ወደ ቤተ መቅደስ መምጣቷ ታዲያ ሦስተኛው ክፍለ ዘመን ዘመነ ሕገ ወንጌል የሚባለው ዘመን ሰው የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ሆኖ የሚሠራበት ዘመን ነውና፤ ሰውና እግዚአብሔር አብረው የሚኖሩበት መልካም ዘመን የደረሰ መሆኑን ለመግለጽ፣ የመጀመሪያዎም የሐዲስ ኪዳንን ቍርባን ይዛ የተገኘች ቤተመቅደስ እርሷ በመሆኗ አስቀድሞ በዚህ እድሜዋ ወደ ቤተ መቅደስ ገባች።

ከእርሷ በፊት ወደ ቤተ መቅደስ የገቡ ሰዎች መኖራቸው አይዘነጋም 1 ሳሙ. 1፡28 ያና ይሄ ግን በእጅጉ የተለያየ ነበር፤ የእመቤታችን ወደ ቤተ መቅደስ መግባት የፍጥረትን ሁሉ ወደ ሰማይ ቤተ መቅደስ መግባት የሚያመለክት በመሆኑ በወቅቱ የነበሩ ሰዎችን ሁሉ ያስጨነቀ ጉዳይ ነበር። ከሊቀ ካህን እስከ ደብተራ ኦሪት ሌዋዎያን፣ ከአዕሩገ እስራኤል እስከ ወራዙተ እስራኤል የነበሩ ሁሉ የምግቧን ነገር ሲማከሩ መገኘታቸው ለዚህ ማሳያ ነው።

በዚህ የካህናትና ሽማግሌዎች ጉባኤ በእውነት መንፈስ ቅዱስ ምን ሊናገር የፈለገ ይመስልሃል? እነዚህ ካህናት ስለ አንዲቷ ብላቴና ምድራዊ መብል እና መጠጥ የሚነጋገሩ ይመስልሃል? አይደለም። ለፍጥረት ሁሉ ስለሚያስፈልገው፣ ዘለዓለማዊ ረሀብን ከሰው ሊያስወግድ ስለሚችለው ሰማያዊ መብልና መጠጥ ተነጋግረዋል እንጂ። ስለ እርሷም ቢሆን ኖሮ ጭንቀታቸው፤ ከዚህ ሁሉ ሳይደርሱ የሦስት ዓመት ብላቴና ናትና ያለ እናት እንዴት እናኖራታለን? የሚለው የመጀመሪያው ጥያቄ ባልሆነ ነበርን? እኒህ ሰዎች ብላቴናዎን እግዚአብሔር ያለ እናት ያኖራታል ብለው ካመኑ በምግቧ ጉዳይ እንደምን አላመኑ?

እናምናለን! ስለ ዘለዓለማዊው መብል እና መጠጥ ለራሳቸው መክረዋል፤ ወዲያው ለጉባኤው አስቸኳይ መልስ ከሰማዩ አባት ተሰጠ፤ ሰማያዊው መብልና መጠጥ ከእርሷ የሚገኝ መሆኑን ጠቀሞ እንደማሳየት መላኩ ፋኑኤል ሰማያዊ መብል እና መጠጥ ይዞ በሰማይ ላይ ረቦ ታየ። ፋኑኤል ማለት ፀዋሬ መና ማለት ሲሆን እመቤታችንም ፀዋሬተ መና ሰማያዊ መሆኗን ለማመልከት በዚህ መላክ በኩል እግዚአብሔር መናውን እንደላከላት ሊቃውንተ ቤተክርስቲያን ያመሠጥራሉ፤

መላኩም መናውን ይዞ፣ እንደ ደመና ረቦ ታየ እንጂ ለጊዜው ወደ ምድር አላወረደውም ነበር፤ ምክንያቱም ሰማያዊው መና ክርስቶስ ለዓለም የሚሰጥበት ጊዜው ቀርቧል እንጂ አልደረሰምና፤ መና ከሰማይ ሲወርድ በምድራችን ላይ የመጀመሪያው እንዳልሆነ መጻሕፍትን የሚያገላብጡ አዕምሮ ያላቸው ሰዎች ያውቁታል፤ በቀደመው ዘመን ከግብጽ ለከበለለው ታላቅ ሕዝብ ይህ ተደርጎለታልና። ዘፀ 16፡15 ይሄ ግን ከዚያ ልዩ ነው፤ ያኛው በቀን ያይደለ በማታ፣ በኢየሩሳሌም

ያይደለ በምድረ በዳ፣ አመጣጡ ከወዴት እንደሆነ ሳይታወቅ በማለጻ ከፀሐይ መውጣት በፊት የሚለቀም፣ በሁሉም እስራኤላዊ ድንኳን ደጃፍ ላይ የሚገኝ የሰማይ ፍርፋሪ ነበር፤ ይህኛው ግን በመላኩ እጅ ከሰማይ ሲወርድ የታየ፣ ከእርሷ በስተቀር ማንም ሊቀምሰው ያልተፈቀደለት ስለ ክብረ ድንግል በንጹሕ መሰብ- ወርቅና በንጹሕ ጽዋ ተዘጋጅቶ የመጣ ነው።

ክብሯ ልዩ ነው፤ ሲል ከሰው ለይቶ፣ ወደ ሰማይ አውጥቶ፣ በምድርና በሰማይ መካከል አድርጎ፣ በክንፍ ጋርዶ መግቧት አርጓል። ለጊዜው የምግቧን ሰማያዊነት መናገሩ ሲሆን ፍጻሜው ግን ምድራዊው ሰማያዊ፣ ሰማያዊውም ምድራዊ የሚሆነው ባንቺ ነው ሲላት ነው፤ ይህንን የመላኩን ሐሳብ መንፈስ ቅዱስ ሲገልጸው “ሰማይኒ ኮነ ዓለሙ ወዓለምኒ ኮነ ሰማየ፤ ሰማይ ምድርን ሆነ ምድርም ሰማይን ሆነ” ብሎ አናግሮታል ይህም ማለት አምላክ ሰው ሆነ፣ ሰው አምላክ ሆነ ማለት ነው። የዚህ ምስጢር ፍጻሜ ከመታየቱ አስቀድሞ መላኩን ልኮ ሰማያዊ መብልና መጠጥን ማዕከል ሰማይ ወምድር አድርጎ መገባት።

ከዚህች ጊዜ ጀምሮ ምድራዊ መብል መጠጥን እየተመገበች ያደገች አይደለችም ሰማያዊ መብልና መጠጥን ተመገበች እንጂ። ሊቁ አባ ሕርያቆስ እንደተናገረው “ አ! ድንግል አኮ ኅብስተ ምድራዊ ዘተሴሰይኪ አላ ኅብስተ ሰማያዊ እምሰማየ ሰማያት ዘበሰለ አ! ድንግል አኮ ስቴ ምድራዊ ዘሰተይኪ አላ ስቴ ሰማያዊ እምሰማየ ሰማያት ዘተቀድሐ ፤ ድንግል ምድራዊ መብል መጠጥን እየተመገበሽ ያደግሽ አይደለሽም ሰማያዊ መብል መጠጥን ተመገበሽ እንጂ” ሲል ይቀኝላታል፤

በሌላ በኩል ኢትዮጵያዊው ሊቅ «የምታውቀው ሳይሆን የማታውቀው ሌላ መላክ መጣ፤ ቀኝ ክንፉን ቢባርከው ኅብስት ሆነ፤ ግራ ክንፉን ቢባርከው ወይን ሆነ » በማለት መላክ የተባለው ቅዱስ ፋኑኤል ሳይሆን ክርስቶስ እንደሆነ ይተረጎማል።(ዝማሬ)

ከዚህ በኋላ እናትና አባቷ፣ ካህናቱና ሽማግሌዎችም ጭምር ተለይተዋት ሄዱ፤ በዚህ ጊዜ አባቷ ዲዊት ከአንድ ሺህ ዓመት በፊት የመከራትን በጎ ምክር ተግባራዊ አደረገች፤ ንጉሠ ዳዊት ይህን ቀን አስቀድሞ አይቶት ኖሮ ለሦስት ዓመቷ ጠገቱና ምክርን ይለግሳታል። “ስምዲ ወለትየ ወርእዬ ወአጽምኢ እዝነኪ ርስኢ ሕዝበኪ ወቤተ አቡኪ እስመ ፈተው ንጉሥ ሥነኪ “ ልጅ ሆይ ስሚኝ፣ አድምጭኝም፣ የአባትሽን ቤትና ወገኖችሽንም እርሺ ንጉሥ ውበትሽን ወዲልና መዝ 44፡10

በዚች ዕለት ለቤተ እግዚአብሔር ሰጥተዋት ሲሄዱ እናትና አባቷን፣ ምድራውያን ዘመዶቿንም ሁሉ ተወች፤ እናትና አባት እግዚአብሔርን፣ ዘመድ እና ወገን መላእክትን አድርጋለችና። እናትና አባቷም ለእግዚአብሔር ሰጥተዋታልና እንደ ሳሙኤል እናት ሐና በየዓመቱ አልጎበጃትም አባ ሕርያቆስ እንደተናገረው መላእክት እና ሊቃነ መላእክት፣ ካህናት እና ሊቃነ ካህናት ጎበኙት እንጂ።

እንዲህ ሆኖ ከዓለም ርዥሰት ተሰውራ፣ የሚያታልሉ የጎልማሶችን ድምፅ ሳትሰማ በመላእክቱና በካህናቱ ዜማ እየተጸናናች አደገች፤ ዋዛና ፈዛዛ ፣ ሳቅና ጨዋታ፣ ዘፈን እና እስክስታ ያልተቀላቀለበት አስተዳደግ አደገች። አስቀድሞ በትንቢት እንደተነገረላት ለአስራ ሁለት ዓመት በቤተ መቅደስ ኖረች፤ የአሮን በትር ለአስራ ሁለት ሰዓት በቤተ መቅደስ መቆየቷ፣ ሳይተክሏትና ውኃ ሳያጠጧት ለምልማ፣ አብባ፣

አፍርታ መገኘቷ እመቤታችን በቤተ መቅደስ አስራ ሁለት ዓመት ለመኖሯ ማሳያ ሆኖ አስቀድሞ በምሳሌ የተቀመጠ ምሳሌአዊ ድርጊት ነበር፤ አማናዊቷ በትረ አሮን ያለዘርዐ ብእሲ በጎቱም ድንግልና ጌታን የወለደችው፤ ለአስራ ሁለት ዓመት በቤተ መቅደስ የቆየችው እመቤታችን ድንግል ማርያም ናት።

በዚያችኛዋ በትረ አሮን፡- አሮንና ወገኖቹ ከሞት እንደዳኑባት በእመቤታችንም ፍጥረትን ሁሉ ከሞት የሚያድነው ፍሬ ሕይወት ጌታ ተገኝቷልና ሲቃወንት እመቤታችንን ሲያመሰግኗት “በትረ አሮን እንተ ሠረፀት ..... “ ብለው ያመሰግኗታል። ለጊዜው ይህ ሆኖ ሳለ ፍጹሙና አማናዊው ምሥጢር ግን ያችኛዋ ለ12ቱ ነገደ እስራኤል ምልክት ሆኖ ለዘለዓለም በቤተ መቅደስ እንድትኖር እንደተደረገች እመቤታችንም ለ12ቱ ሐዋርያት ምልክታቸው ናት። ነቢዩም ስለ እርሷ ሲናገር “ እርሱ እግዚአብሔር ምልክትን ይሰጣችኋል ብሎ የሐዲስ ኪዳን ታላቅ ሕዝብ ምልክት እመቤታችን እንደሆነች ይመሰክራል።
ሊሳ 7:14 ዘጉል 21:1

አስራ ሁለቱ ዓመት ሕገ መላእክትን፣ ሥርዓት ሰማያዊትን ያጠናችበት፣ ትንቢተ ነቢያትን ያወቀችበት፣ የብዙ መጻሕፍትን ትንቢታዊ ቃል ያነበበችበት ወቅት ነው። በአጠቃላይ ጥበብ ሥጋዊን፣ ጥበብ መንፈሳዊን የተማረችበት ወቅት ይህ ነው ማለት ነው። ጥበብ ሥጋዊ ማለት ወርቅና ሐር እያስማሙ መፍተል፣ ያን የፈተሉትን ምንጣፍ፣ መጋረጃ አድርጎ ለቤተ እግዚአብሔር መስጠት ነው። ይህ ከቤተ እግዚአብሔር ደጅ ተሰብስበው እግዚአብሔርን ከሚያገለግሉ ከደናግለ እስራኤል የተማረችው ጥበብ ነው።

ጥበብ መንፈሳዊ ማለት ትንቢተ ነቢያትን ፣ ምሥጢረ መጻሕፍትን መመርመር ፣ ትንቢት የተነገረለት፣ ሱባዔ የተቆጠረለት መሲሕ መጣ ቀረ ብሎ ማውጣት ማውረድ ሲሆን ይህን ከካህናት አለቆች፣ ከቤተ መቅደሱ አገልጋዮች ተምራለች። ከዚህም ጋር ከሰማያውያኑ መላእክት ቅዳሴን፣ ዝማሬን የተማረችበት ወቅት ነበር፤ ይህም በቀጣይ ሕይወቷ ይታወቃል፤ በጸሎትና በዝማሬ ያሳለፈችው ጊዜ እንደሚባዛ ታሪክ ያስረዳናልና።

በመሆኑም በሕይወቷ ውስጥ ይህ ዘመን ልዩ ነው። ከእናት እና አባቷ ቤት ከቆየችው ሦስት ዓመት ጋር ሲደመር የአስራ አምስት ዓመት ብላቴና አድርጓታል።